

LIBER DECIMVS

I

R DE IVRE FISCI R

- 1 IMPP. SEVERVS ET ANTONINVS AA. ATTICO ET SEVERO. Si prius, quam fisci rationibus pater uester obligaretur, perfectam praediorum donationem fecisse fuerit probatus, quod 5 citra fraudem creditorum gestum est, non rescinditur.
- 2 IMP. GORDIANVS A. SERENO. Instar obtinere minime potest rei iudicatae computatio a tabulariis facta, nisi sententia procuratoris fuerit comprobata.
- 3 IDEM A. ATTICAE. Si minori pretio, quam res est, aperta fraude emptoris [B 56, 2, 47] uel gratia quae obligata sunt a fisco uenierunt, aditus procurator meus debitam quanti- 10 tatem inferenti restituи ea praedia iubebit.
- 4 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. MVCATRAVLO. Certa forma super metoecis data est, qui iussu principis in aliam ciuitatem translati sunt. nam praedia eorum, quae antequam demigrarent habuerint, si ab his distracta non essent, fisci rationibus vindicari 1 iam pridem decretum est, nisi aliud speciali praecepto augusta maiestas decreuerit. Vt 15 igitur a principibus salubriter statutum est, ita saluis his, quae utiliter placuerunt, parentibus heredes eos exsistere minime oportere nulla legis sanctione statutum est.
- 5 EXEMPLVM SACRARVM LITTERARVM DIOCLETIANI ET MAXIMIANI AA. AD FLACCVM. Prohibitum est cuiuscumque bona, qui fisco locum fecisse existimabitur, capi prius, quam 1 a nobis forma fuerit data. Et ut omni prouisionis genere occursum sit Caesarianis, sanc- 20 mus licere uniuersis quorum interest obicere manus his, qui ad capienda bona alicuius uenerint, qui succubuerit legibus, ut, etiamsi officiales ausi fuerint a tenore datae legis 2 desistere, ipsis priuatis resistantibus a facienda iniuria arceantur. Tunc enim is, cuius interest bona alicuius non interpellari, officialibus uolentibus ea capere debet adquiescere, cum litteris nostris cognouerit non ex arbitrio suo *Caesarianos* ad capiendas easdem 25 uenisse facultates, sed iustitiae uigorem id fieri statuisse.

KOI

4 impp. ... seuero] *Contius*, imp. alexander a. attico et seuero *Hal.*, imp. iustinianus *K*, imperator *OI*, imp. seu. et ant. aa. memelac *Vatic.* 1435 5 praed. donationem *I^a*, donationem praed. *X* 6 circa *O* 7 impp. *I*, mpp. *O* | aa. *I* | sereno] *I Russ.*, sereno *Hal*, *om. KO* 8 procuracionis *O* 9 a.] *K*, aa. *I*, p. a. *O* | atticae] *I*, attices *O*, *om. K* | est *om. O^a* 10 oblata *X* | sunt] fuerint *K* | a] *OI*, si *K*, *om. X*: ἐὰν τὰ ὑποεἰμένα τῷ δημοσίῳ πράγματα ... ἐπάθη *B* (*Πτίρα*), αἱ του δημοσίου πωλήσαντος τὰ ὑποεἰμένα τῷ *Tipucus* | uenerunt *K^a* 11 inferre *K^a* 12 impp. ... aa.] impr. diocil. et mag. ** *O*, impr. diocil. et mar. aa. *I*, imp. a. *K* | mucatralo *Cui.*, mucatralo *Contius*, niceti *Hal.*, nictylo *Russardus*, *om. KOI* | metoecis *edd.*, metoecis *K^b*, metroecis *K^aOI^bX*, metroecis *I^b*,

inc. *I^a* 14 quam *om. K* | demigrarentur *I*, demigrarentes *O^a* 15 speciali] speciale man- dato uel *K^a* | augusti *K* | decretum *I* 16 sta- tutum est salubriter *O* | quae] qui *O^a* 17 le- gio *K*, legum *O* 18 exempl. sacr. litt.] *Hal*, exemplum *KO^aI*, x. *O^a* | dioc. et mag. *O*, dioclis. et max. *I* | aa. ad flaccum] *I*, a. et cc. ad flacitum (flactum *O^a*) *O*, *om. K* 19 cuiusque *OX* | qui] sunt qui *X* uel *X^a* | fecisse *om. O^a* | estimabitur *OX* 20 data fuerit forma *O* | omni *om. K^a* 22 succu- buerint *KO^aX* | etiamsi] si *K*, si & x ad *B* apud *Cui* | officiales] ad off. *O^aI^a*, of op- xiālōi *B* 23 a facienda] afficienda *I*, pro- fitienda *K^a* | cuius] cuius his *K^a* 24 inter- pell'ari *O* 25 nostros *I^a* | caesarianos] *Hal*, cesarianos id est (uel *X*) officiales *libri* | easdem] eiusdem *K^a*, de *X* 26 uigore *XX*

- 6 IMP. CONSTANTINVS A. AD PROVINCIALES. Iustas etiam [Th. 10, 1, 3 B 56, 2, 50] ^{'Pon. 40, 13}
et quae locum habent fisci actiones praecipimus concremari ob hoc solum, quod suis
temporibus prolatae non sunt. iam calumniae priuatorum eo saltem arceantur exemplo,
quo iustas fisci lites silere praecipimus. D. III K. IVN. CONSTANTINO A. V ET LICINIO 4
C. CONSS. a. 319
- 7 IDEM A. Defensionis facultas danda est his, quibus aliquam [Th. 10, 1, 5 B 56, 2 not.]
inquietudinem fiscus infert, cum facultates eorundem adhuc controuersia pendente inquietari
1 describique fas non sit. Vbi ergo controuersia extiterit fisco alicuius patrimonium uindi-
cante, apud eum omnibus facultatibus constitutis cognitio uentiletur, ut, cum rei exitus
debere eas uindicari probauerit, tum deum res persequi liceat et super modo facultatum 10
ac rerum interrogationem haberri, quae per condicionales seruos inuestiganda est, ut, si
quid subtractum fuerit, exigatur et extrinsecus tantum aliud multae nomine, quantum
2 (1) fuerat per fraudem ablatum. Sane in huiuscemodi quaestione si Caesariani nomen inci-
derit, ad usurcationem constitutionis istius non debet accedere, si quidem consuetudo
fraudum, quibus praedicti omnia temerare consueuerunt, exceptionem eorundem meruerit. 15
D. PRID. K. IAN. SIRMIO CONSTANTINO A. VII ET CONSTANTIO C. CONSS. a. 326
- 8 IMP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD DRACONTIVM VICA- [Th. 10, 1, 10 B 56, 2 not.]
RIVM AFRICAE. Qui in contractibus scelestis ac fisco perniciose interuersorum maculosis
se fraudibus implicuerunt, in quadrupli redhibitionem teneantur. D. XV K. DEC. HADRV- 19
METO VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 365
- 9 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. PATRICIO COMITI RERV M [Th. 10, 1, 17 B 56, 2 not.]
PRIVATARVM. Super creandis susceptoribus periculo procuratorum rei dominicae disposi-
tionem tuae sublimitatis firmam esse praecipimus, ita ut, omni ambitione cessante, quae
statuta sunt quaeque antiqua consuetudine commendantur, in pabulis uel sumptu familiae
ministrando intemerata permaneant: super irenacho et optione omni antiqua consuetudine 25
obseruanda. D. III K. IAN. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. VIII ET CONSTANTIO III
CONSS. a. 420
- 10 ²IDEA AA. ³PALLADIO PP. Eorum patrimonia mortuorum, qui uitae [Th. 10, 10, 30 mut.
suae tempore diuersis conscientiam suam dicuntur polluisse criminibus, fisci rationibus
W (incipit 18 qui in) KOI

¹ accepta scr., nisi forte dies, quo accepta est, post Dec. excidit ² iunge 9, 40, 3.
10, 10, 4 Th. 4, 15, 1. 10, 10, 29 ³ et Constantius A. ins. Th.

1 imp. c. a. (a. om. O) ad prou.] O Th.,
impp. cons. a. I, imp. a. K 2 quod]
quo K^a 3 iam] KO^a Th., ut iam O^a, uel
iam I^a, etiam I^b | eo] eos O^bI^a 4 iuxta I
s. a. Th. | iul. Cui. errore, ut uidetur, non
ex libro 6 idem] KI Th., idem a. de re-
cessionibus O, idem a. ad uolusianum pu.
Hal.: Volusianus pu. fuit a. 313. 314: idem
a. et c. ad populum Th. 3, 17, 2, quae ciu-
dem diei est | facultas defens. I | gubus O^a
7 facultas O^a | adhuc ***** inferri adhuc O^a|
inquietandi K^a 8 sit] est O 9 cognitio
constitutis I | rei et rei I 10 uindicare Th. |
tum] Hal. Th., tunc libri 11 conditiona-
l'es K 12 substratum K^a, subtractatum I^a
tantum] Th., integrum tantum KOI, in l(ibro)
m(artini) deest in integrum X^b 13 ablatum
per fraudem O | huiusmodi O | caesariani|
ceria K^a 14 accidere K 15 fraudum KI |
temperare O^aI | consuerunt Th. | meruerit
O^aI Th., meruerint K Th., meruerint O^a
16 s. a. Th. 17 imp. KI | ualent. ...
18 africæ] Th., ual. a. KI, ul' O 18 ce-

lestis O^a, sceleratis W^a | ac] a K | pernio-
sis W^a | intrauersorum K | maculosis sese
O Th., m. esse Th., maculos. (et?)sse I^a
19 implicauerint W^a; implicuerint KI | in
q. redhibitionem] Th., q. redhibitionem K^a,
q. redhibitione WK^aOI | s. a. Th. 21 impp.
hon. et th. aa. (a. I)] WI Th., imp. hon.
a. K, impr. bon. et th. O | patricio] Th.,
patrocio W, om. OKI | com. r. p. (priu-
atum O) om. KI 22 peric. pr. r. dom. post
23 praecipimus collocat Th. | disponsacio-
nem O^a 23 sublim. tue (tuam O^a) O 24 con-
mendatur K | pabulis) W^aKI? Th., pabulis O^a,
parabolis W^aO^a, parabolis I^aI^a | sumptum W^a
25 intemeritate K^a | irenacho W^a, hyrenach-
cha O^a | omni optione W^a, accione omni O^a,
optio. ne omni I^a | antiqua] et a. O 26 ob-
servantia O^a | s. a. Th. | const. III] const.
II Th. 28 idem aa. (a. O) pall. pp.] WO Th.,
idem aa. I, idem K: pp. orientis effecit Hal.
ex uitiosa lectione edd. pp. eorum. Eorum/
qui que uel quod O^a 29 potuisse K^a | fin-
cit K^a

nequaquam competere uel ab eo alienari censemus, nisi post publicam accusationem eos
constiterit fuisse conuictos. D. VIII ID. IVL. RAVENNAB EUSTATHIO ET AGRICOLA CONS. a. 421

- 11 Πᾶσα δημοσία δίκη ἐντὸς ἐξ μηνῶν μετὰ τὴν προκάταρξιν μετρουμένων πληρούσθω, [B 56, 2, 55]
εἰ μὴ ἄρα συμβῇ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον η̄ πρόσωπο η̄ δικαιώματά πινα ἑτερα ἐξ ἐπαρχιῶν ἀχθῆναι
κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν, η̄ αὐτοὶ οἱ ἀναγόμενοι τὴν αἵτιαν ὑπερθέσεως παράσχων ἀς εἴτε-
ράσκευοι.

II

R DE CONVENIENDIS FISCI DEBITORIBVS R

- 1 IMP. GORDIANVS A. SATVRNINO ET ALII. Non iniusta ratione deside- [B uol VI p. 407]
ratis re promissa fisco indemnitate eos principali loco conueniri, qui reliqua contraxerunt, 10
mox ad uos perueniri, qui ab his quaedam mercati estis.
- 2 IMP. VALERIANVS ET GALLIENVS AA. ET VALERIANVS C. PATROPHILO. Fisco quidem
contra te manet actio, quod argentum, quod inferre debebas, rationibus fuit relatum, si
cautioni, quae tibi super eo exposita est, tabularius non subnotauit. aequum est tamen,
ut prius de bonis eius qui exactor fuit, si soluendo est et conueniendi eius facultas datur, 15
indemnitatī fisci satisfiat, tunc a te, si seruari hic modus non possit, reposcatur.
- 3 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. LANVARIO. Quoniam Augurio ac filio eius
ad exigenda reliqua consortes uos atque sociatos esse dicatis eisque certorum dumtaxat
nominum exactionem mandatam nec inter eum et ceteros, qui exactores fuerant nominati,
confusae exactionis mutuum periculum constitutum, sed separato muneric obsequio di- 20
cretam sollicitudinis rationem fuisse adseueratis, a iure non discrepat, ut prius ex bonis
exactorum, qui principali loco ad exactionem fuerant destinati, indemnitatī fisci satis-
fiat, postque eos, si solidum debitum exsolutum non sit, nominatores conueniri. Rationalis
igitur noster iuris ordinem sequetur, excussisque exactorum facultatibus nec non etiam
nominatorum, si fiscus in uniuersi debiti quantitate securitatem indemnitatī consecutus 25
non fuerit, etiam uos ad restituenda fiscalia debita adstringet.
- 4 ¹IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD ARCHE- [Th. 10, 16, 2 B 56, 5, 4]
LAVM COMITEM ORIENTIS². Hi, qui fisco nostrae mansuetudinis obnoxii sunt, omissa
frustratione teneantur, ut, quod suis nominibus debent, de suis facultatibus cogantur exsol-

WKOI: index 1, 11 ex B restitutus est

¹ iunge 11, 9, 1 ² com. sacrarum largitionum 11, 9, 1

1 accusations K^a | eis I^a 2 coniunctos K^aO^a |
s. a. Th. 3 constitutio greaca W. in Ptox.
19, 12 sic indicatur: πᾶσα φισκαλα δίκη ἦτοι
δημοσίου ταυτὸν εἶναι οὐ μηνῶν μετὰ τὴν προ-
καταρξιν περαύσθω, εἰ γάρ η̄ ὑπέρθετος ἀναγ-
καῖα ἔστιν 8 de condebitoribus uendendis
fisci O^a 9 gordianus ... aliis] W Vatic.
1435, gord. a. I, gord. O, a. K | non] con I
iusta K^a 10 promissa K^a | printipati K^a
priori O^a, primo X, p***** O^a | reliquae K^a
contraxerint O 11 peruenirēt W, per-
uentri K^a 12 impp. ... et ual. (ualent. W)
c. patr.] W Contius, imp. ual. et gal. I,
imp. ual. O, imp. a. K | patrophylio Russ.
fisco ... 13 actio om. W^a | quidam O^a, quam K^a
13 debebas X | fuerit I | que cautioni si I
14 tamen est O, est enim tamen W^a, est
• K^a 15 exactor O | et] aut IX | con-
ueniendi] detinendi W^a | datur] d. ut W^aO^a
16 satisfaciat OX | hoc modo O 17 impp.
... ianuario] W, impp. d. et m. aa. et cc.

ianuario et aliis Hal., imp. d. et mag. x. O,
imp. dcl. I, imp. a. K | agerio Cui. 18 ad
om. K^a | sotios I^aX | dicitis OX | elusque K^a |
cuntorum K^a 19 mandatum K^a | eum} te W^a,
εἰ I^a, uos Contius | et] ac W^aO^a, aat W^a,
• O^a | exactore O^a | furant O^a, fuerint X |
nominatim W^a 20 parato K^a | muneric] obsequio
more W^a, numerus X | obsequio] obsequio
quo OX 21 solemnitatis I | adse adse-
ritatis I^a 22 qui] quod a K^a | loco ad ex
om. I^a | ad om. K^a | indemnitati (uel —na-
tuti) O^a | fiscale om. X | satisfaciat O^aX
23 postquam W^aK^a | si] in K^a | nominatores K^a
24 iuris] u. (e?)rus O^a | sequitur I 25 uni-
uersis WK^a | quantitatē K^a | indamnitati
K^a 26 fisc. deb. rest. O 27 impp.
(impp. W) ... aaa.) W Th., imp. ual. O,
imp. a. K, imp. I | ad archelannum com.
or. O, om. KI 28 hii OI | fisco] filio K^a |
nostro W^a 29 nominis W^a? | absoluere O^a

uere, seruatis, cum compleuerint, allegationibus propriis, si quas aduersus quoscumque ex suis contractibus debitores competere sibi ex iure crediderint, ita ut aduersus eos, quos sibi obnoxios adseuerant, legibus et iudiciis experiendum esse cognoscant. D. III NON.

IVL. NOVIODVN¹ VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS.

a. 369

- 5 IMPPP. VALENS GRATIANVS ET VALENTINIANVS AAA. FORTVNA- Th. 10, 16, 3 B 56, 5, 5
TIANO COMITI RERVM PRIVATARVM. Inter chartulas confiscati² breuis quidam adseueratur
1 inuentus, qui nomina continebat debitorum seu³ contractorum. Cum tamen neque testibus
credita pecunia probaretur neque cautionibus ea quae breui inserta sunt ostendantur,
iniquum esse⁴ perspeximus, ut sub propriae adnotationis manu unusquisque faciat debi-
2 torem. Occasionis igitur huius calumniam praesenti uolumus iussione cohiberi, ut breuis 10
nanitate reiecta nullus ad redhibitionem de his, quorum nomina conscripta sunt, urgeatur.
3 Quod et in aliis similibus causis obseruandum esse censemus⁵. D. PRID. NON. IVL. HIERA-
POLI GRATIANO A. IIII ET MEROBAVDE CONSS. a. 377

III

R DE FIDE ET IVRE HASTAE FISCALIS ET DE ADIECTIONIBVS R

15

- 1 IMP. ANTONINVS A. AGORTIAE. Quod in libellum contulisti, procuratori meo, ad cuius officium desiderium tuum pertinet, adlega. cui si probanter non auctore procuratore uel eo, cui uendendi fuit facultas, neque habitis hastis nec omni ordine peracto uenditas res esse, et id quod ex causa iudicati debes exsolueris, rescissa uenditione mala fide facta 20 easdem res recipies cum fructibus, quos ad emptorem mala fide peruenisse uel peruenire debere constiterit. PP. NON. IAN. ANTONINO A. IIII ET BALBINO CONSS. a. 213
- 2 IMP. GORDIANVS A. HERACLEONI. Duplex ratio desiderium tuum iuuat, et quod pae-
termissa hastarum sollemnitate possessiones tuas ex officio distractas suggeris, et quod
pretii utilitate ob exiguum debitum gratiosam emptionem in fraudem tuam utilitatemque 25 rationum mearum aduersarium commentum fuisse dicis. quapropter illicita ista redargue,
tam indemnitat fisci consulturus quam tuae securitati opem latus. PP. v k. . . . GOR-
DIANO A. ET AVIOLA CONSS. a. 239

W (desinit in 3 cognoscant) KOI

¹ acc. xv k. Aug. Marcianopoli ins. 11, 9, 1 ² deportati Th. ³ idem Th.: fuerit secum (Mommsen) ⁴ neque cautionibus quae inserta sunt doceantur, facile esse Th. ⁵ § 3 addiderunt Iustiniani

1 complenerit I 2 crediderit K | ita ut] uelut ad W^a, uelut ita W^b 3 experien-
dum] K Th., experundum I, eximperiu-
dum O | cognoscatur uel cognoscatur K^a |
s. a. Th. 5 imppp. . . . aaa.] Cxi. Th., idem
aa. (a. KOI) KOI | fort. c. r. priu. om. KI |
fortunatiano] Th., fortunato O, fortunatio
Vatic. 1435 6 priuatum O | quidem K | ad-
seuerantur K^a 7 debitorum continebat K |
contractuum O^aI | testibus] cum t. K 8 pro-
betur O | breui in br. K | hostendatur K
9 prospeximus K | sub] su I^a | propriae] X
Th., propria KOI | manus K^a 10 uolumus
presenti I | cohibere I 11 nullis K^aO^a,
om. O^a | hiis O | urgeant O 12 et om. OI^a |
s. a. Th. 15 fide et iure] K cum Th. 10, 17
et B Cois., iure et fide O, fide instrumenti
(-mentorum X) et iure IX, cf. B Tipuc.
περὶ πίστας καὶ δικαιού ὑπουργέτων τοῦ δη-
μοσίου | et de] et X 16 adiectionibus] con-

diccionibus O^a, actionibus I^a 17 ant. a.
agortiae] a. agortie Monac. 3509, ant. cor-
cie O, ant. a. corone Vatic. 1435, aa. I,
a. K 18 allegata O^a, deficit I^a | actore I
19 cuius OX, deficit I^a | hastis] K^aX^a,
gestis I^a, proscriptionibus O^a, om. K^aO^aX^a,
deficit I^a | neque I^aX, deficit I^a 20 id om. X |
recisa KO | uendicatione K^a 21 quo O^a | emp-
tore] tempore K^a | constiterit uel per-
uenire debere I^a, in libro m(artin) deest
uel peruenire debere I^a 22 s. a. Contius
23 imp. . . . heracleoni] edd., imp. gord. O,
imp. gord. a. I, imp. a. K 24 distractas I
25 ob] ab O^a | inutilitatemque X 26 co-
mertum K^a | distis K^a | ista redargue] O^a,
ista argue K^aO^a, stare (stare stare K^a) argue
K^aX^a 27 indemnitati I^a, indemnitati
tue K | consistitur K, consultur O^a | ee-
curitate K^a | operam OI, opera X \ s. a.
Contius

- 3 IDEM A. CRISPO. Etsi instrumenta emptionis non extent, quibuscumque tamen probacionibus uxor tua ostenderit ad se eam domum pertinere, quam a fisco eius nomine dicis comparatam, pretiumque ab ea exsolutum et in eam dominium translatum, frustra fiscum ex persona matris eius referre quaestionem procurator meus non sinet. PP. v k. Nov. 4 GORDIANO A. ET AVIOLA CONSS. a. 239
- 4 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. MARCELLINAE. Si tempora, quae [B 56, 6, 4] in fiscalibus hastis statuta sunt, patiuntur, cum etiam augmentum te facturam esse profitearis, adi rationalem nostrum, ut iuxta ius pretii uberioris oblationem admittat. PP. III ID. IAN. SIRMI IPSIS III ET III AA. CONSS. a. 290
- 5 ¹IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD VIVEN- Th. 10, 17, 1 B 56, 6, 5 10 TIVM PP. GALLIARVM. Quaecumque pro reliquis prodigorum in annonario titulo ceterisque fiscalibus debitis in quibuscumque corporibus sub auctione licitanda sunt, fisco auctore uendantur, ut perpetuo penes eos sint iure dominii, quibus res huiusmodi sub hastae sollemnibus arbitrio fiscus addixerit. Et si quid umquam, ut a fisco facta uenditio possit infringi, auctoritate rescripti fuerit impetratum, nullus obtemperet, cum etiam minoribus, si quando aliquid ex rebus eorum pro fiscalibus debitis adjudicatur emporibus, repetitionis facultas in omnem intercipiatur aetatem. D. III ID. NOV. TREVIRIS² VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS. a. 369
- 6 IDEM AAA. AD FELICEM COMITEM SACRARVM LARGITIONVM. Th. 10, 17, 2 B 56, 6 not. o Si qui proscribente ac distractente fisco debitorum fiscalium emerint facultates, pro earum rerum tantum pretio obnoxii sint, quas eos patuerit decursis hastis et proscriptione habita comparasse. nam ita eos munimus, ut nullius conuentioni reliquorum fiscalium nomine³ patiamur extrinsecus subiacere. D. VII ID. MART. MARCIANOPOLI VALENTINIANO ET VALENTE AA.⁴ CONSS. a. 370
- 7 Αὐτοκράτωρ Ζήνων τῷ⁵ Δομινίῳ.
Ἐὰν δημευθέντος τινὸς ἡ οὐσία παπράσκεται, ἔξεστι καὶ τῷ κόμπῃ τῶν Ιδιοκτήτων [B 56, 6, 7] τοῦ βασιλέως καὶ τῇ σχολῇ τῶν παλατίνων καὶ τῷ τοῦ δημοσίου συνηγέρω ἀγοράζειν τινὰ πράγματα ἐκ ταύτης τῆς οὐσίας, μηδὲνος διαβάλλοντος τὸ συνάλλαγμα.
- PP. III k. AVG. POST CONSULATVM. 25

KOI: index 3, 7 ex B restitutus est

¹ ampliore contextu sed mutilo extat in Vat. 37 ² accepta . . . (die locoque abscisso)
ins. Vat. ³ reliquorum f. nomine om. Th. ⁴ AA. III scribi debuit ⁵ Ζήνων Α.?

1 crispo] O, om. KI | non om. O^a | extant O, exterunt K^a 2 a) ad K^a | eius nomine a fisco (fisca O^a) O 3 ea] eo O^a, ea ex (ex del. K^a) ostenderis K | frusta] et frusta (frusta O^a) OI | fisicum om. O | s. a. Cui. 6 impp. ... marcellinae] edd., imr. diocl. et max. a. martelie Monac. 3509, imp. diocl. et max. I, imp. d. O, imp. a. K 7 in om. X | hastis] K^bO, ostis K^a, uel actionibus astis I, accionibus uel hastis X | augmentum om. O^a 8 adi rationalem] ad irrationalēm K^aI^bX, ad irrationalēm O^a | iuxta ius] O^bIX, iustum K^bO, inc. K^a | uberioris pretii O^bIX, preci . . . oris O^a | omittat K^a | s. a. Cui. 10 impp. . . . 11 galliarum] Th., imp. ual. et grat. aa. I, impr. ual. O, imp. a. K 12 corporibus] temporibus I | actione O, ratione K | auctore uendantur] actore praecedente litura I^a 13 rex K^a | huiusmodi] O Th., huiuscemodi KI Vat. | astis I 14 fiscis K^a | quidem X | numquam K^aO | a fisco ut I, quo fisco Vat. 15 nullis K^a 16 debitibus] etiam d. I | empto-

ribus] nou (uel non) empt. O | in peticionis O 17 omnem] omen O^a | intercipianter K^a | s. a. Th. Vat. Cui. | III Vat. | id.] Vat. Cui., non. Th. | nou. treu. Th. Vat., mar. rauenae Cui. 19 aas. . . largitionum] Th., a. ad felicem comminem Monac. 3509, a. OI, om. K 20 quis KI^b | praescrivente O^a | emerint] edd. Th., emerit libri | facultas O^a | eorum K^a 21 pretii Th. | et] in O 23 patiantur K^a, patiemur I^a | subiacere] iacturam subiacere K^b, iacturam subire I | s. a. Th. Contius | VII . . . 24 aa.] Th., III Id. nou. ualentinia. np. et uictore Contius, quae uereor ne ex c. 5 hoc aberrauerint 25 const. greca Paris. 4429 alii. inscriptionem subscriptionemque Contius 1559 restituit | τῷ δομνίῳ Cui. 29 s. a. Contius Cui. | consil.] Cui., cons. basil. II et armasti (= a. 477) Cont., quem consules ex ingenio suppleuisse opinor, cum Basiliscus e fastis expulsus sit et ipse Cont. in edd. 1566. 1571 eos omittat

III

R DE VENDITIONE RERVM FISCALIVM CVM PRIVATIS
COMMVNIVM R

- 1 IMP. ALEXANDER A. VICTORIO. Forma est, quotiens ad fiscum uel minima portio rei pertineat, ut uniuersa a procuratoribus meis distrahanter, sed pretium partis tantum in 5 fiscum redigatur, reliquum dominis partium restituatur. Emptorem igitur praediorum, de quibus libellum dedisti, apud suum iudicem conueni usurum defensionibus, si quae sibi competunt. PP. vii k. Oct. FVSCO ET DEXTRO CONSS. a. 225

V

R NE FISCVS REM QVAM VENDIDIT EVINCAT R 10

- 1 PARS EPISTVLAE IMP. ALEXANDRI A. AD RATIONALES. Grauissimum uere- [B 56, 6, 9] cundia mea duxit, ut, cuius rei pretium, cum bona fide esset addicta, semel fiscus acce- 1 perit, eius controuersiam referat. Non solum ergo emptorem ab eadem statione, sed ne ab alia quidem quaestionem pati debere aequum est, cum et in his uenditionibus emptore 14 non inquietato officia inter se possint experiri. D. xv k. MAI. MODESTO ET PROBO CONSS. a. 228
- 2 IMP. MARCIANVS A. PALLADIO PP. ORIENTIS. Retractare fiscum, quod [B 56, 6, 10] semel uendidit, aequitatis honestatisque ratio non patitur. D. v k. IAN. CONSTANTINO- 14 POLI MARCIANO A. CONS. a. 451

VI

R DE HIS QVI EX PVBLICIS RATIONIBVS MVTVAM 20
PECVNIA M ACCEPERVNT R

- 1 IMPP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD PROBVM PP. Si [Th. 10, 24, 1 B 56, 6, 11] quis ab exactoribus tabulariis arcariis officiisue rationum¹ fenebrem pecuniam sumpserit, detectus in eodem ad quadrupli poenam ex hac auctoritate teneatur. D. III ID. MART. 24 TREVIRIS VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 368 nel 370
- 2 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. PAL- [Th. 10, 24, 2 B 56, 6, 12] LADIO COMITI SACRARVM LARGITIONVM. Sciant omnes² accipendi mutuo ex largitionibus 1 sacris auri non³ patere cuiquam facultatem. Quod si quis aurum ex nostro aerario KOI

¹ uel alio, cui fiscalium thesaurorum tutela mandetur ins. Th. ² neque dandi neque ins. Th. ³ non om. Th.

2 priuatis bis O^a 4 alex. a. (aa. I) om. O | uictorio] Monac. 3509, eupleo edd., epicteto Contius, om. KOI | forma est om. K^a | fiscum uel] fiscalis X 5 distrahatur X 7 conueniri K^a 8 s. a. Contius | lusco Cont. 10 ne] de O^a | fucus O^a | uendiderat I 11 imp. al. a. (aa. I) a. K, om. O | ad rationales] Hafniensis, ad rationalem Monac. 3509 Cui., om. KOI | prauissimum X 12 dixit K^a | cum om. X | eset] est K^b, etiam X, * K^a | adiecta uel adreta K^a, adiecta K^b, adducta I^a, addicte X 13 erga O | nec X 14 quidem O^a | et] etiam O 15 possunt OX | s. a. Contius 16 imp. ... orientis] Cui., impp. hon. et theod. aa. palladio pp. Hal., imr.

emtus. a. sallidio pp. Monac. 3509, imp. arch. pp. O, imp. a. K, imp. I 17 patiuntur K | s. a. Contius Cui. | v om. Cont. 18 cons.] et adelphio coss. Cont. Cui. 20 hiis OX | publicis om. K 21 pec. acceperit O^a, pec. acceperint O^aI, acceperunt pec. K 22 impp. ... pp.) Th., imr. ual. aa. ad probo pp. Monac. 3509, imp. ual. ad pp. O, imp. ual. et ual. aa. I, imp. a. K 23 exaccionibus O^a | arcariis] et arc. I^a | suscepert O 24 auct. teneantur K, auctoritateneantur O^a | s. a. Th. 26 imppp. ... 27 larg.] Hal. Th., imp. grac. pal. consul. O, imp. grat. I, imp. a. K 27 scient] eciatum O^a | mutuo, mutuo I 28 cuidam O

priuatis commodis profuturum occulte aut cautionis aut sponsonis fide ut debitor redditurus sine nostra auctoritate¹ acceperit, ablatis bonis omnibus perpetuae deportationis subdetur 2 exilio. Is etiam, qui ex memoratis thesauris sub specie publici creditoris aurum cuiquam commodarit ac dederit, capitali sententia subiugetur. D. XII K. AVG. HERACLEAE EVCHERIO 4 ET SYAGRIO CONSS. a. 381

VII

R POENIS FISCALIBVS CREDITORES PRAEFERRI R

- 1 IMP. ALEXANDER A. MARCELLO. Rem suam consequentibus poenae exactio [B 56, 6, 13] postponitur. sicut itaque in sortis quantitate fisci persecutio potior est, ita in triplo quod poenae nomine adiectum est propria forma ferenda est. PP. K. IVL. IVLIANO ET CRIS- 10 PINO CONSS. a. 224

VIII

R DE FISCALIBVS VSVRIS R

- 1 IMP. ANTONINVS A. ANTIOCHO. Eius summae, quam tibi poenae nomine inflictam probaturus es, usurae non exigentur: nec enim multam tibi procurator meus inrogauit ultra 15 quam placitum est, sed poenam te iussit inferre. PP. XV K. DEC. SABINO ET ANVLLINO CONSS. a. 216
- 2 IMP. ALEXANDER A. VICTORINO. Si sub pignore creditum fuit, etiam fiscum, qui successit in locum debitoris, usuras praestare oportet, si eas dependi saltem pacto placuit. 19 PP. III NON. SEPT. IVLIANO ET CRISPINO CONSS. a. 224
- 3 ²IMP. IVSTINIANVS A. MENAE PP. Fiscum etiam nostrum parere sanctioni nostri numinis³ iubemus, per quam usque ad dimidiam centesimae usuras stipulari creditoribus exceptis certis personis permisimus, ut ipse etiam fiscus ultra dimidiam centesimae partem a debitoribus suis minime exigat, siue principaliter ei promiserunt siue a prioribus suis creditoribus actiones ad eum quocumque modo denolutae sunt. D. VIII ID. APRIL. CON- 25 STANTINOPOLI DECIO VC. CONS. a. 529

KOI

¹ sine nostra auct. om. Th. ²iunge 7, 54, 2 ³ 4, 32, 26

1 priuatus O^a | aut cautionis] aut...ca...cio-
nis O^a | redditus O^a 2 deporcionis O^a 3 auxi-
lio K^a, ex illo I^a? | thesauri K^a | cuidam O^a
4 commodarit] Th., commodauit K, commoda-
bit O, commodauerit I | ac dederit om. KI^a? |
sententia K^a, substantia Th. | subiugatur K|
s. a. Th. 8 alex. a.] Monac. 3509 Contius,
a. K, aa. I, om. O | marcello] edd., om. libri
9 sortes quantitatis I | potior est] pocio-
rem O^a 10 s. a. Cui. 13 rubricam post
c. 1 collocat I 14 ant. a.] edd., a. a. Mo-
nac. 3509, antem O, a. KI | antiocho] Cui.,
antiocho Monac. 3509, anti. edd., antigono
Hal. | eius] dius O^a | probaturus] probatus

es et I^a 15 exiguntur O^a, erigentur K^a |
meus] noster X 16 sed poenam te] si pene
ante K | s. a. Contius 18 alex. a.] alex. I,
ual. O | uictorino uel vitorio edd., uictorio
Monac. 3509, om. KOI | fuerit IX | etiam) et X
19 debicionis O^a? | opitet O | dependendi O^a |
placuit pacto I 20 s. a. Contius 21 iust.
om. K | menae pp.] Monac. 3509, pp. O,
om. KI | uiscum I^a 22 nominis K | cen-
tesime dimidiam O | ttipulari O^a 23 per-
sonis certis X 24 siue] sumi O^a | promi-
serit O, promiserunt X | siue] sumi O^a | a
creditoribus a (a det. I^a) prioribus suis I,
suis om. O 25 deuolate K | s. a. Contius

VIII

R DE SENTENTIIS ADVERSVS FISCVM LATIS RETRAC-
TANDIS R

- 1 IMP. ANTONINVS A. ARISTAEQ. Causas, in quibus contra fiscum iudicatum [Pox. 26, 11] est, intra triennium retractari posse, et post id tempus, si praeuaricatio arguatur uel mani- 5 festa fraus probetur, notum est. PP. NON. IVL. DVOBVS ASPRIS CONSS. a. 212
- 2

X

R DE BONIS VACANTIBVS ET DE INCORPORATIONE R

- 1 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. SCYRIONI RATIONALI. Scire debet [B 56, 6, 18] 10 grauitas tua intestatorum res, qui sine legitimo herede decesserint, fisci nostri rationibus uindicandas nec ciuitates audiendas, quae sibi earum uindicandarum ius ueluti ex permisso uindicare nituntur: et deinceps quaecumque intestatorum bona a ciuitatibus obtentu priuilegiorum suorum occupata esse compereris, ad officium nostrum eadem reuocare non 14 dubites. D. PRID. ID. APRIL. HANNIBALIANO ET ASCLEPIODOTO CONSS. a. 292
- 2 IMP. CONSTANTINVS A. AD AEMILIVM¹ RATIONALEM. Si quando [Th. 10, 8, 1 B 56, 6, 19] annotationes nostrae contineant possessionem siue domum, quam donauerimus, 'integro statu' donatam, hoc uero ea uis continebitur, quam ante scribebamus 'cum adiacentibus et mancipiis et pecoribus et fructibus et omni iure suo': ut ea, quae ad instructum possesionis uel domus pertinent, tradenda sint. D. VI ID. MAERT. MEDIOLANI CONSTANTINO 20 A. III ET LICINIO CONSS. a. 313
- 3 IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD FLO- [Th. 10, 9, 1 B 56, 6 not. v] RIANVM COMITEM RERVM PRIVATARVM. Si quando aut alicuius publicatione aut ratione iuris aliquid rei nostrae addendum est, rite atque sollemniter per comitem rerum priuatarum, deinde rationales in singulis quibusque prouinciis commorantes incorporatio 25 1 impleatur et diligens stilus singillatim omnia adscribat. Tituli uero, quorum adiectione

KOI

¹ u. p. ins. Th.

2 succencio O, sententiis I | adu. fiscum latis] ab ipso latis non O, latis om. I | retractadis K 4 imp. ant. a. aristaeo] Continus, imr. aur. a. austro Monac. 3509, imp. alex. a. acutiano Hal., imp. ant. O, imp. aa. a I, imp. a. K, impp. diocl. et max. sicomantio Russardus (ex 10, 1?) 5 id) idem O 6 fraudus] infras K^a | est] tibi est X | s. a. Contius | pp.] dat. Cui. 7 c. 2 huius tituli citatur in Theodori Nouellis 129, 14. praeterea in Paratitilis ad Const. 1, 3 legitur: si. i. tit. 3' diaet. i. η̄ η̄ ἀρχή Θεοπομην. σημειωσαι δη̄ ὁ βουλευτης καὶ ὁ τεκεώτης δύνανται γίνεσθαι χληρικοῖς, καὶ δημόσια χρεωστώσιν. έτέρῳ δὲ λόγῳ, δη̄ τολμηρῶς καὶ ϕωκινδόνως ἔρρωται η̄ ἐπι τούτοις χειροτονίᾳ. quae cum huius tituli argumento non conueniant, Augustinus ea ad 10, 2 rettulit, Witte non indicem constitutionis sed adnotationem eis contineri coniecit: mihi pro tit. 3' scribendum uidetur tit. 3' 9 et de] et O 10 impp. ... aa.] imp. d. O, imp. diocli. et max. I, imp. a. K, impp. d. et m. aa. et cc. edd. | scyr. rat.] serioni rat. Con-

tius, sirioni rat. Cui. rationum O, ad eucharistum Hal., om. K^I] deberes uel debes K^a 11 decesserunt K^I rationalibus OX 12 uen- dicatoris K^I ciuitates nec OIX] qua K^a uen- dicandas K^a 13 et om. K^I | a. om. KOI^aX| ciuitatis X, inc. I^a 14 conperis O, con- peries I | officium] fiscum Continus | eandem X 15 s. a. Contius 16 a. ad aem. (emulum Monac.) rat.] Monac. 3509 Th., a. ad racio- nal' O, om. K^I 17 notationes I^a | contineat- tum O^a | donum O^a | quam om. O^a 18 uis] ius K^aO uel O^a | antea Th., adte K^I | scribi- mus K^a 19 et manc.] mantipiis K^a 20 sunt O | s. a. Th. 22 imppp. ... 23 priuatarum] Th., imr. ual. et grac. a. ad florianum com. Mo- nac. 3509, imp. ual. OI, imp. a. K 23 publi- cione O^a 24 iuris] nostris O | priuat. re- rum O 25 deinde] K^aI^a, dein Th., deinde per K^aOI^a | in singulis] K^aO Th., singulis I, singuli K^a | prouintie K^I | commemorantes O 26 compleatur Th. | stilus] status I^a (sigilla- tim K^I | scribat K^a, describat Th. Taur. adiectionem K^aI

praedia nostris sunt consecranda substantiis¹, non nisi publica testificatione ponantur: grauissimis statim subdendis suppliciis, qui huiusmodi aliquid propria usurpatione temptauerint. D. IIII K. APRIL. VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS.

a. 369

- 4 ²IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA.³ PALLADIO PP. Vacantia mortuo- [Th. 10, 10, 30] rum bona tunc ad fiscum iubemus transferri⁴, si nullum ex qualibet sanguinis linea uel 5 iuris titulo legitimum reliquerit intestatus heredem. D. VIII ID. IVL RAVENNAE EVSTA- THIO ET AGRICOLA CONSS.

a. 421

- 5 IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. HERMOOCRATI COM. [Th. 10, 8, 5 B 56, 8 not. v] R. P. Si uacantia uel alio modo⁵ bona delata legibus ad aerarium⁶ perhibeantur, certi palatini electi et iureirando obstricti mittantur, ut eorum instantia praeses prouinciae⁷ 10 praeſente fisci patrono diligenter inquirat, cuius uacans cadensque⁸ fuerit patrimonium, 1 quantumque uel quale uideatur. Et cum data reclamandi copia nullum id iure possidere uel uindicare constiterit locumque aerario factum esse tam ipsius relatione quam publi- 2 corum monumentorum fide constiterit, rerum nobis notitia intimetur, ut iusu nostro 3 uacantia uel aliae res⁹ nomine occupentur aerarii. Quae forma etiam in parte bonorum 15 uel in una altera re seu actione una uel etiam pluribus seruetur. nam si quid per fraudem in dispendum aerarii fuerit admissum, missi quidem executores non euitant indignationem, praeses autem facultatum parte dimidia multabuntur¹⁰, fisci uero patronus detrimentum quod uitio eius fisco ingeritur resarcire urguebitur. D. VII ID. OCT. CON- 19 STANTINOPOLI THEODOSIO XV ET VALENTINIANO IIII AA. CONSS.

a. 435

XI

R DE DELATORIBVS R

- 1 IMP. ALEXANDER A. BASSO. Si ei qui capere potest tacitum fideicommissum relictum est, cessat delatio. his enim prohibetur tacite relinquvi, qui palam relictum capere non 24 possunt. PP. XIII K. MAI. MAXIMO II ET AELIANO CONSS.

a. 223

- 2 IMP. GORDIANVS A. EUTYCHEMO. Monente officii sollicitudine, quin immo iusu pro- curatoris, ut causam ab alio delatam conuenienti diligentia instrueres, non ipsum uolun- 1 tarium delationis munus suscepisse te actorum lectio, quae precibus intexta sunt, mani- feste declarat. Eapropter ne quid in persona tua quod est sectae temporum meorum alienum attemptetur, praeses prouinciae uir clarissimus ad sollicitudinem suam reuocabit. 30 PP. VIII ID. SEPT. PIO ET PONTIANO CONSS.

a. 238

KOI

¹ nominibus Th. ² iunge 9, 40, 3. 10, 1, 10 Th. 4, 15, 1. 10, 10, 29 ³ idem AA. et Constantius A. Th. ⁴ Caduca mortuorum bona tunc ad competitores iubemus ex nostra largitate transferri Th. ⁵ uel caduca Th. ⁶ in Achaia ins. Th. ⁷ instantia u. s. pro- consul Th. ⁸ caducumque Th. ⁹ uel caduca Th. ¹⁰ executores non uitante indignationem proconsule parte facultatum dimidia multabuntur Th. et sic proconsule in praesidem mutato scripserint Iustiniani

1 ponatur] proonantur *KI* 2 granissi-
mus *K* | propria] propatione *I^a* | temptau-
erit *I* | 3 s. a. Th. 4 impp. ... pp.] *edd.*
cum Th., imp. hon. ad pp. *O*, imp. hono-
rus *I*, imp. a. *K* | uacancium *O^a* 6 s. a. Th.
8 impp. (imp. *O*) ... aa.] imp. th. *K*, imp.
et theod. *I* | herm. c. r. p.] *Th.*, hermostr.
(uel hermostraphi) cyp. *edd.*, herede cris-
peum *O*, om. *KI* 9 aliquo *O* | perhibebantur
(perh. *I^b*) *I* 10 substantia *K^a* 12 quale]
quale ei *KO* | copiam *K^a* | id iure] uel iure *K*,
noſtre *O^a* 13 que om. *I* | errarium *K^a*
14 noſtro iusu *I* 15 patre *K* | honorum *O*
16 uel in] in Th. | etiam] iam Th. 17 dis-
pendio *I* | ejecuciones *O^a* | deuitant *O*, eu-
tent *K^a*, deuitent *I*, euitabunt *X*, e*** *K^a*

18 indign.] indign. est *I^a* | partem *K* 19 quod
utio eius] eius quod iudicio *O* | fisci *I^a* |
urgubitus *O^a* | s. a. Th. *Cui.* 20 theodosio ...
conſa.] *Cui.*, dn. theod. a. xv et qui fuerit
nuntiatus Th. 23 a. basso] *Contius*, a. hate-
rio *Hal.*, om. *KOI* 24 est] eſe *O* | relinqu.
qui palam bis *I^a* | relinquere *O^a* 25 s. a.
Contius | pp.] p. *Cont.* 26 a. om. *KI* | eutychemo] *Contius*, conthei *edd.*, niconio *Hal.*,
om. *KOI* | nonente off. *O^a*, off. monente *KI* |
qui *O^a* | procuracionis *O^a* 27 instruere *O* |
ipſum] ſolum *K^a*, om. *K^a* | uoluntarum *X*
28 inunus *O^a* | auctorum *O*, inc. *I^a* | intexa *I^a*,
intentata *X* | manifesta *K* 30 uir] u *O^aK^a* |
clarissimas *K^a* 31 s. a. *Contius*

- 3 IDEM A. CAECILIO. Nulla macula uel crimen delatoris adspergitur is, qui, cum ab officialibus fundum seu domum fisci possidere contendetur, non se sed alium eius rei possessorem esse monstrauit. PP. PRID. K. IVL. GORDIANO A. II ET POMPEIANO CONSS. a. 241
- 4 IMP. CARINVS ET NVMERIANVS AA. CANDIDO. Ex uaria statutorum diuer- [B 56, 7, 4
sitate ad id decursum est, ut hi, qui rei publicae causas defendunt, delatorum criminibus 5
non teneantur, cum omnibus notissimum est eos solos execrabilis nuntiatores esse, qui
fisco deferunt. PP. III K. SEPT. CARINO ET NVMERIANO AA. CONSS. a. 284
- 5 IMP. CONSTANTINVS A. AD PROVINCIALES. Omnes indices inui- [Th. 10, 10, 3 B 56, 7, 5
gilare praecipimus delatores sine fisci aduocato denuntiantes¹ poenis adficere. apertissimi
enim iuris est, ut, quod ex cuiuscumque patrimonio ceciderit in casum, et legibus et retro 10
1 iuris ordine fisci aduocatis agentibus uindictetur. Sed quia nonnulli praecipite secundum
ius possessa patrimonia deferre non cessant, damus omnibus qui se laeos existimant
contra delatores seueritatem iudicem implorare ferro destrictam. D. XI K. APRIL. CON-
STANTINOPOLI CONSTANTIO ET ALBINO CONSS. a. 335
- 6 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. PAN- [Th. 10, 10, 17 B 56, 7, 6 15
HELLENIO CONSVLARI LYDIAE. Seruum domini delatorem iubemus in exemplum omnium
proditorum seuerissimae sententiae subiugari, etiamsi obiecta probauerit, excepto crimen
maiestatis². D. VII K. Nov. CONSTANTINOPOLI ANTONIO ET SYAGRIO CONSS. a. 382
- 7 Οὗτε οἰκέτη οὗτε ἐλευθέρωφ ἔστι καταμηνύειν, ὅθεν μηδὲς εὐλαβεῖσθω μήτε θάνατον [B 56, 7, 7
μήτε οὐσίας ἀφαίρεσθαι. εἰ δέ τις ἡ ἄλλας πας καταμηνύει τινὰ ἢ ὡς εὑρόντα θησαυρὸν δια- 20
βαλεῖ, οἰκέτης μὲν ὃν παραχρῆμα διδόσθω πυρί, καὶ μάλιστα εἰ τοῦ δεσπότου κατηγορεῖ, ἐλεύ-
θερος δὲ ὑπάρχων καὶ τῆς οὐσίας ἀκτίττων καὶ τῆς πολιτείας ἦώ τῶν ὅρων τῆς Ψωμαίας
γινέσθω βασιλεῖας.
- 8 Μή ἔξιτω τοῖς τοῦ δημοσίου συνηγόροις λέγειν, ὡς περιηγήθησαν τινὰ κατέχειν δημόσια [B 56, 7, 8
καὶ διὰ ταύτης τῆς ἀφανούς κατηγορίας ἐπιβουλεύειν ἐτέροις, ἀλλὰ καὶ ὁ καταμηνυτής παρέστω 25
1 καὶ ἡ ποιότης αὐτοῦ σκοπεισθῶ. Καὶ μηδὲ οὐδὲ πατέρα ἢ μητέρα ἢ ἀπελεύθερος πάτρωνα ἐπὶ
2 δημοσίους καταμηνύετω, μηδὲ ὃ ἔσοριαν ὑπομείνας ἢ ἐπὶ συκοφαντίᾳ καταχριθεὶς ἢ πληγάς παρὰ
τοῦ ἀρχοντος δεέάμενος μηδὲ ἐτερον πρόσωπον ἀπὸ νόμου εἰργόμενον ἀκούεσθω. Οἰκέτης δὲ ἡ
3 ἐπὶ δημοσίᾳ αἰτίᾳ ἢ ἐπὶ ἄλλῃ τινὶ τοῦ δεσπότου κατηγορών ἐν αὐτῷ τῷ φθέγγεσθαι τὴν
4 κατηγορίαν ἀποτεμνέσθω, εἰ καὶ ἀληθεύει κατὰ τοῦ δεσπότου. Καὶ ἡ σχολὴ δὲ τῶν παλατίνων 30
ἐὰν καταμηνύσῃ τινός (μόνη γάρ αὕτη καὶ δύναται καταμηνύειν καὶ ἀναγκάζεται), ἡ καὶ ἐτερος
4 δὲ τοῦ νόμου συγχωρούμενος, μηδημονεύετω τοῦ καταμηνύοντος ὁ τοῦ δημοσίου προεστώς. Καὶ
εἰ μὲν ἐπὶ τῆς βασιλίδος πόλεως ἔστιν ὃ καταμηνυθεῖς, ἐν διαλαίης τοῦ κόμητος τῶν Ιδικῶν
5 ὑπομιμησέσθω καὶ μηδὲν πλέον πάσῃ τῇ τῶν παλατίνων σχολῇ καὶ τῷ κατὰ καιρὸν πρι-
μακηρίῳ καὶ τοῖς τοῦ δημοσίου συνηγόροις διδότω τῶν τεσσάρων νομομάτων μήτε ὑπὲρ τῆς 35
4a ὑπομνήσεως μήτε ὑπὲρ προβολῆς τοῦ ἐντολώς. Καθ' ἕκαστην δὲ διάγνωσιν τὰ νενομισμένα
δαπανήματα ἐν τῷ εἰρημένῳ δικαστηρίῳ παρεχέτω καὶ ὑπὲρ τῆς διαγνώσεως αὐτῆς καὶ ὑπὲρ
4b τῆς τῶν πετραγμάνων ἐκλήφεως. Καὶ ἀνέμυνος μὲν ὃν ἀπαλλαττέσθω τῆς δικης. εἰ δὲ ὑπεύ-
θυνος φανεῖται, μὴ αὐτὰ μόνα ἀπερ ἔχων εὐρίσκεται πράγματα ἢ τὸ χρίσις ὑπὲρ ἔχρεώσται ἀπο-

KOI: *indices 11, 7, 8 ex B restituti sunt*

¹ sine f. a. denunt. om. Th. ² exc. cr. maiest. om. Th.

1 aa. OI | caecilio] Vatic. 1435, celicio O,
crelio edd., chloelio Hal., om. KI | delacio-
nis O | 2 fundum] et f. I^a | fisci domum O
3 s. a. Contius 4 imp. car. num. aa. O,
imr. carus et carut' Monac. 3509, imp. car.
(aar. K^a) K, imp. carin. I | candido] edd.,
cand. O, cario Russardus, om. KI 5 hii
KOX | defenduntur I^a 6 numciaciones O
7 defederunt O^a | s. a. Contius Cui. | caro
Cont. | aa. om. Cont. 8 a. om. KO | ad
prouinciales om. KI 9 praecipimus O |
delatores] et d. Th. libri optimi, ut d. X Th.
libri dett. | siue X 10 quid I^a 11 uendi-

centur I | qua O^a | secundum ius] suis O^a,
secundum I 12 extimant I 13 iuditium K |
destrictam] Th., districtam KO^aI^a, distrac-
tam O^aI^a | s. a. Th. 15 imppp. (imp. O) ...
aaa. (aaa. om. O)) imp. gra. KI | panhellenio
c. 1.] Th., om. libri 16 delatorem domini I
17 mai. crim. excepto O 18 s. a. Th. 19 const.
graeca post rubricam tituli 12 Contius, con-
stitutio gregoriana ibidem edd. 24 c. 8 ulti-
mam huius tituli esse testantur Por. ad § 28
28 η om. Synopsis K 4, 7 29 τῷ Synopsis
τῷ Cui.

διδότω, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβάντα τῷ ταμείῳ δαπανήματα ἐκ διπλασίων διδότω, ὑπέρ φ¹ μάτην
 5 ιδικάσσατο. Ἐὰν δὲ πράγματα μόνα καταμηνύνται ᾧ διαφέροντα τῷ λερωτάτῳ ταμείῳ, ἀγνο-
 εῖται δὲ ὁ ταῦτα διακρατῶν, καὶ ἐν τῇ βασιλίδι πόλει τὰ πράγματα ἡ ὑπὸ τῆν αὐτῆς ἐνορίαν
 ἥ, ἀκούγοις μὲν οὖσιν αὐτοῖς μὴ ἐπιβαλλότα τίτλους ἢ σχολὴ τῶν παλατίνων μήτε ἐπιβανέτω
 αὐτοῖς, ἀλλὰ προγράμματα προτιθέτω ὁ κόμης τῶν ιδιοκτήτων τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς περιφανέσι 5
 τόποις τῆς βασιλίδος καὶ ἐν οἷς τὰ πράγματα διάκεται, ἐπιτρέπων ἐκάστω ἀντιποιουμένῳ τούτων
 τῶν πραγμάτων εἰσὼν τριάκοντα ἡμερῶν καταλαμβάνειν τὸ αὐτοῦ δικαστήριον καὶ συνίστασθαι
 τοῖς ἑαυτοῦ δικαίοις ἐν ταῖς εἰρημέναις δαπάναις, εἴτε αὐτὸς ὁ κατέχων τὰ πράγματα βούλεται
 10 ἀπαντῆσαι εἴτε φίλος αὐτοῦ εἴτε οἰκέτης εἴτε ἀπελευθέρος, ὅταν ἀπεστιν ὁ τῇ ἀληθείᾳ ταῦτα
 κατέχων, πληρουμένων καὶ ἐπὶ αὐτῷ πάντων, δοσα περὶ τοῦ φύλακος τῆς νομῆς νενομοθέτηται.
 15 5a Ἐὰν δὲ μήτε αὐτὸς ὁ τῆς ὑποθέσεως κύριος μήτε ἐντολεὺς αὐτοῦ νεμόμενος μήτε φύλαξ τῆς
 νομῆς φανεῖ εἰσὼν τριάκοντα ἡμερῶν καὶ τοῦτο αὐτὸς γένηται δῆλον ἐν ὑπομνημασι, γινέσθω
 5b μὲν ἐπὶ νομῆς τῶν πραγμάτων τὸ ταμείον, μηδενὸς προκρίματος ἐπεγομένου τῷ κυριῷ τῶν
 πραγμάτων ἐν ταῖς ἀρμοζούσαις αὐτῷ περὶ τούτων δικαιολογίαις. Εἰ δὲ κινητὰ ἢ αὐτοκίνητα
 5c εἴη τὰ καταγγελθέντα πράγματα, μηδὲ ταῦτα κατεχέτω τις προκεπτός, ἀλλ’ ἀναζητέοθω ὁ 15
 6 ταῦτα νεμόμενος καὶ ὑπομνημένες ἀγωνίσθω τὴν δίκην ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις δαπανήμασι καὶ
 δροῖς. Διὰ δὲ πάντων τῶν ἐννόμων τρίστον καὶ ἀποδείξεων ἄγγράφων ἢ καὶ ἄγράφων ἀνερευ-
 7 7 6n νάσθω τὰ πράγματα, καὶ διὰ τῶν δυναμένων εἰδέναι τὸ ἀληθής προσώπων· εἰδότος τοῦ ἐναγο-
 μένου, ὡς, ἐάν ῥετῆθῇ, οὐ μόνον τὰ περὶ τὴν δίκην γινόμενα δαπανήματα ἀπαιτηθήσεται, ἀλλὰ
 7 7a καὶ αὐτὸς τὰ πράγματα παρ’ αὐτῷ φανέντα καὶ τὴν τούτων διατίμησιν. Ταῦτα καθόλου περὶ 20
 τῶν δημοσίων πραγμάτων ἢ διάταξις νομοθετήσασα ἐπιφέρει λοστὸν ιδικὴν νομοθεσίαν περὶ τῶν
 διὰ τυραννίδα δημευομάνων, λέγουσα τὸν ἐπὶ τούτοις καταμηνύοντα μηδὲ μηνυτήν καλέσθαι,
 ἀλλὰ ἐτοίμους προσδέχεσθαι, καὶ εἰ μὲν συκοφαντήσωσιν οἱ προσαγγείλαντες, ὅμοιος τοῖς ἄλλοις
 μηνυταῖς αὐτοὺς τιμωρεῖσθαι, ἐὰν δὲ διελέγηστα τὰ μηνυθέντα, μὴ μόνον ἀπαλλάττεσθαι τῆς
 7 7b τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ ὄγδόνι μόδραν τῶν προσαγγελθέντων πραγμάτων αὐτοὺς κομιεῖσθαι. Τοὺς 25
 δὲ καταγγελθέντας, ἐὰν μὲν τὰ παρ’ αὐτῷ κατεχόμενα πράγματα ἦτοι ἢ οὐσία πᾶσα ἡλάττων
 εἴη τῶν πεντήκοντα τοῦ χρυσοῦ λιτρῶν, πρὸς τὴν διατίμησιν αὐτῶν τὰς ἄγγεις διδόναι. εἰ δὲ
 7 7c ὑπερβαίνει τὰς πεντήκοντα λίτρας, σχρι μὲν τῶν πεντήκοντα παράχειν καὶ αὐτοὺς τὰς ἄγγεις,
 ἐπὶ δὲ τῇ λοιπῇ ποσότητι διόμυνθαι, προστιθέντας ἐν τῇ ἔξωμοις, ὡς προσεδρεύουσσι τῷ
 8 δικαστηρίῳ αὐτοῦ ἢ οἱ τούτων ἐντολεῖς καὶ οὐκ ἀπολειφθήσονται τοῦ δικαστηρίου τῶν θείων 30
 ιδικῶν τοῦ βασιλέως. Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν ἔξωμοις ἀπολειφθήσαντες τρίτον κληθεῖσεν ἐκάστης κλή-
 σεως ὑπὲρ δέκα ἡμέρας γενομένης, γένηται δὲ καὶ τρία κατ’ αὐτῶν κηρύγματα, καὶ μήτε οὔτε
 φανέντες αὐτοῖς ἢ οἱ ἐντολεῖς αὐτῶν ἢ διεκδικηταί, ἐπιβανέτω μὲν τοῖς πράγμασι τὸ λερωτάτον
 ταμείον, φυλάττεσθαι² δὲ τὸ ἀπόκριτον τοῖς ἀπολιψκανομένοις. Εἰ δὲ τὰ προσαγγελθέντα
 8 8a πράγματα ὃν ἐπαρχία διάκεινται, καὶ ὃ ἀρχοῦσαν καὶ τῆς ἐπαρχίας ὁ τῆς ἐπαρχίας ὁρχων ἢ ἐξ 35
 προστάξεως τοῦ κόμητος τῶν ιδικῶν τοῦ βασιλέως ἔξεται τὴν ὑπόθεσιν, μηδὲν ταραχῶδες
 μηδὲ βίαιον γινέσθω, ἀλλὰ τὰ μὲν δαπανήματα τῆς δίκης εἰς τὸ τρίτον μέρος τῶν ἐν τῇ βασι-
 9 9a λίδι πόλεις γινομένων παρεχεῖσθω. Ἐκαστος δὲ προσαγγέλλων ἢ τῷ κόμητι τῶν θείων ιδικῶν
 τοῦ βασιλέως ἢ τῇ σχολῇ τῶν παλατίνων ἢ τοῖς λαμπροτάτοις τοῦ δημοσίου συνηγόροις ἢ τοῖς
 λαμπροτάτοις ἀρχούσοις τῶν ἐπαρχίων γινωσκέτω, ὡς, εἴτε ἐπιμείνας τῇ δίκῃ φανεῖ τιμωρέντης 40
 10 10a εἴτε ἀποστῇ τῆς κατηγορίας καὶ αφανῆς γένοιτο, σύμμετρον μὲν ἔχων περιουσίαν καὶ μὴ δεδιώς
 τὴν ἐν αὐτῇ τιμωρίαν καὶ πληγάς βαρυτάτας ὑπομένει καὶ δημηκῶς ἔκορτεται· ἐάν δὲ στρατελαν
 11 11a ἔχῃ ἢ σεμνὸν ἐπιτήδεμα ἢ πειρουσίαν ἀρκοῦσσαν, ἐκπίπτει καὶ τῆς στρατείας καὶ τῆς οὐσίας καὶ
 οὐδὲ τὴν βασιλίδα πόλιν οὐδὲ τὴν ἐπαρχίαν οἰκῆσαι συγγωρεῖται. Παραφυλασττόντων τὸν νόμων
 τοῦ τε κόμητος τῶν ιδικῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῆς πειθομένης αὐτῷ σχολῆς, καὶ τοῦ παρεβαί- 45
 νοντος αὐτὸν ὃς ἐκάστη πεντήκοντα χρυσούς λίτρας πρόστιμον ἀπαιτουμένου. Εἰ δὲ

B

¹ οὐ (Heimbach)? ² φυλαττέσθω (Heimbach)?

2 ad § 5 seqq. pertinent 'Ροτ. 11, 14: διὰ λ' ἡμερῶν ὄφελαι παρίστασθαι ὁ διακατέχων ιδιωτικὰ κινητὰ πράγματα (διακ. φισκάλια ἀληντα Cui.) 20 posse διατίμησιν in uersione Latina

Cuiacii additur id est duplum, quasi in Graeco excoiderit τοιτέστι διπλάσιον 23 προσέχεσθαι Cui., sed ueritatem suscipiuntur 29 προσεδρεύουσσι] Heimbach, προσεδρεύουσσι Cui.

12 έν ἐπαρχίᾳ παραβαθεῖν τι τούτων, ὅφ' ἔκαστη αἰτίᾳ ἀνὰ τριάκοντα χρυσοὺς λιτρῶν¹ καὶ οἱ τῶν ἐπαρχῶν ἄρχοντες καὶ αἱ πειθόμεναι τάξεις αὐτοῖς ἀπαιτεῖσθωσαν. Ἰνα δὲ τὰ τῶν προστίμων τούτων μὴ λανθάνῃ, ἔξεστι καὶ αὐτοῖς τοῖς ἕδικημένις κατατημνένιν τὸν παρεβάντα τὸν νόμον καὶ προσαγγέλλειν τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἥ τε ἐνδοξοτάτῳ μαγίστρῳ ἀζημίᾳς, ἵνα ταῦτα δὶ αὐτοῦ μανθάνων ὁ βασιλεὺς αὐτῷ τῷ μαγίστρῳ τὴν τῶν προστίμων εἰσπράξῃ ἐπιτρέψῃ.

5

XII

R DE PETITIONIBVS BONORVM SVBLATIS R

1 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. EVTRO- [Th. 10, 10, 15 B 56, 7, 9
PIO PP. Quisquis in criminis maiestatis deprehensus fuerit et punitus bonaque eius, sicut
plectendi consuetudo criminis habet, fiscus inuaserit, nullus eadem sub spe munificentiae 10
principalis audeat proprio iuri poscere. qui contra legem id ausus fuerit sperare, quod
1 non licet, reus uiolatae legis habeatur. Sed quoniam plerumque ita in nonnullis inuere-
cunda petentium inhiatione constringimur, ut etiam non concedenda tribuamus, nec rescripto
2 quidem nostro aduersus formam latae legis loci aliquid relinquatur. Si quid autem ex
bonis talibus nostro iudicio, nullo tamen desiderante atque poscente, concedi cuiquam 15
uoluerimus, huiusmodi tantum ualeat liberalitas. D. XVI K. DEC. THESSALONICAE GRA-
TIANO V ET THEODOSIO AA. CONSS.

a. 360

2 IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. ZOILO PP. Omne semen [Nou. Theod. 17, 2
alienas appetendi fortunas stirpibus eruere cupientes nulli deinceps uolumus petitionis
rerum esse licentiam, etsi intestatus quisquam quaeue ac nullis e numero propinquorum 20
extantibus uel uxore uel marito fati munus impleuerit et cuiuscumque sit condicioneis aut
1 sectae, seu quolibet titulo res fuerit fiscalis². Nemo audeat ad petitionem rerum defuncti
defunctaene, cuiuscumque fortunae aut sectae sit etsi fisco nostro locus pateat, adspirare,
cum nec illis quidem, quorum actu atque officio petitionum procedebat effectus, impune
1a liceat nostris sanctionibus aduersari. Sed uir illustris quidem cuiuscumque temporis 25
quaestor, si oblatae petitioni subscriperit uel etiam responsum dederit, uirque illustris
comes rerum priuatarum, si uel instrui permiserit uel petitionem, si qua insinuatur, admi-
serit, indignationem nostri numinis sustinebunt, ceterisque fient uindictae temeritatis
1b exemplum. Memoriales uero, qui excipienda eiusmodi rescripta uel implenda curauerint,
et palatinos, qui instruxerint uel gesta admissae petitionis ediderint, bonorum proscriptione 30
2 puniri decernimus. Pari forma res etiam ciuiles et ad ius publicum pertinentes ab omni
petitione muniendas esse censemus, scilicet nec pragmatica iussione uel sacra adnotazione

KOI: 11, 8 ex B

¹ λιτρας (Heimbach)? ² fuerit fiscalis] caduca fuerit uel fiscalis uel in causam caduci
cederit Th.

7 petitis *K^oI^X* contra Th. 10, 10 8 imppp. Nou., rationale *O^a*, om. *O^bKI^a* 23 aut] uel
... 9 pp.] Th., imp. g. et th. *O*, imp. gra. *KI* Nou. | etsij Nou., si libri | aspiracione *O^a*
9 criminis] *I^a* Th., crimen *KO*, deficit *I^a* | et] te *O^a* 10 habeat *K* | easdem *I^a* | spe] 24 nec] ne Nou. | quidem] *K* Nou., om. *OI*
OI 11 audet *K* | iure *KO^aI* | separare *I^a* 12 licaret *I* | nullis *K^aO^a* | inuere- 25 aduersarii *O* | quidem *O^a* 26 quaestor
cundia *K^aI* 13 petentum Th. | iniacione *K*, 27 instruet *I^a* | et q. *I^a* | petitionis *K^a* | uel] ut *O^a* | arespon-
in hac actione *I* | non] nunc *K^aI^a* | nec] 28 nostri nom.
ne Th. 14 legis late *I* 15 concedere cui- 29 huicmodi *KI* | curuarint *O^a* 30 qui]
dam *O^a* 16 libertas *I^a* | s. a. Th. 17 aa.] Nou., nominis libri | sustinebit c.
Cui, 1 aa. Th. 18 impp. ... pp.] imp. 31 decreuimus *O* | ciuilia *K^a* | et
th. *KI* | zoilo] Nou., cecilio *O*, florentio 32 petione *I* | nec] na *I*
Hat. | omnes enim *O^a*, o.s.s enim *K^a* 20 ac 33 uel sacra] nec s. Nou.
nullis] a nullus *I^a* 21 existentibus *O^a*, existan-
tibus *K^a*, existentibus *K^aO^aI*, extantis (uel
—tes) Nou. | facti *K^a* | cuiusque *O^a* 22 ad] *P^a*

uel quolibet oraculo diuino seu mandatis, si qua contra hanc sanctionem nostram fuerint impetrata, quodcumque roboris habere ualituris. D. x k. MAI. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. XVIII ET ALBINO CONSS.

a. 444

XIII R DE HIS QVI SE DEFERVNT R

1 IMP. CONSTANTINVS A. RATIONALIEVS HISPANIARVM. Is, cuius tacitae [Th. 10, 11, 1 fidei commissa fuerit hereditas, statim officio grauitatis tuae nuntiet et gesta prodat et continuo quod actum fuerit renuntiet, et post hanc fidem tertiam ab omnibus defuncti 1 bonis percipiat portionem. Quod si ab uxore defuncti istud officio deuotionis tuae fuerit reuelatum, ipsa etiam, quam defunctus esse uoluit heredem, si gesta aperuerit, tali praemio 10 mancipetur, ut ex omni patrimonio medium consequatur et cum fisco nostro celebret diuisionem, id etiam habitura priuilegium, ut prior eligat portionem: et tunc occultator ille gestorum, fisci et mulieris pariter inimicus, exutus omni patrimonio suo ac fisco uindicato in insulam deportetur. D. ID. MART. GALLICANO ET BASO CONSS. a. 317

XIII R SI LIBERALITATIS IMPERIALIS SOCIVS¹ SINE HEREDE DEFECERIT R

1 IMP. CONSTANTIVS A.² ORIONI COM. R. P. Iubemus, ut, si quis [Th. 10, 14, 2 B 56, 7, 12 forte ex his, quibus communiter a nobis aliquid donatum sit³, nullo herede relicto deceserit, ad consortem potius solacium quam ad personam aliam pars perueniat decedentis. 20 D. xv k. IVL MEDOLANI PHILIPPO ET SALLA CONSS. a. 348

XV R DE THESAVRIS R

1 IMPP. LEO ET ZENO AA. EPINICO CONSVLARI⁴. Nemo in [B 56, 7, 13 Nomoc. 9, 25 posterum super requirendo in suo uel alieno loco thesauro uel super inuento ab alio uel 25 1 a se effusis precibus pietatis nostrae benignas aures audeat molestare. Nam in suis qui- dem locis unicuique, dummodo sine sceleratis ac puniendis sacrificiis ant alia qualibet KOI

¹ si petitionis socius Th. 10, 14, cf. 10, 12 ² aut imp. Constans A. aut impp. Constantius et Constans AA. scribi debuit ³ si qui forsitan ex his qui communiter aliquid impetraverint Th. ⁴ comiti sacrarum largitionum?

1 diuno (uel duino) seu I, diuinisue (em. in diuinis uel) Nou. | que O, cui Nou. | nostra I | fuerit O^aI Nou. 2 impetratam quicquam Nou. | ualitudinis I | s. a. Nou. Contius [x] xi Cont. | const. om. Cont. 6 a. om. KI | rat. hisp. om. I 7 grau.] dignitatis O | probat I 8 continuo quod auctum O^a | et om. O | bonis defuncti O 9 officio] O Th., offitium KI | deuocationis K^a 10 ipsam Th. | quam] per quam I | uoluerit esse O | aperuitur I^a 11 mancipentur I^a | cum] eam Th. 12 id] X Th., idem OKI | prior] prior lin- gator K^a | portionem] Th., potiorem X, optionem K^bOI, optimam K^a 13 exi- tus O | ac] pat I^a, om. OX 14 deporta-

tur K^cOI^a? | s. a. Th. 16 socius] socio si O^a 17 descesserit uel defecerint O, de- cesserit X 18 constantius] Th., const. KOI | a. om. K | com. r. p.] I^a Cui., u. c. Th., om. KO: cf. Th. 10, 10, 8 19 aliquid a nobis O | herede derelicto Th., derelicto (om. herede) I^a? 21 s. a. Th. 24 impp. ... aa.] Cui., imp. leo et zeno O, imp. leo KI | epinico consulari] Cui., epinico cons. O Con- stius, om. KI 25 suo uel] suo I^a | loco om. O, tv ιδιοις τόποιν η ἐλλοτρίοις B | super] si super O 26 a se] asse K^a | effusus K^a | benignus K^a, inc. I^a | audeat aures I 27 ali qualibet K^a

arte legibus odiosa, thesaurum (id est condita ab ignotis dominis tempore uetustiore mobilia) quaerere et inuento uti liberam tribuimus facultatem, ne ulterius dei beneficium inuidiosa calumnia persequatur, ut superfluum sit hoc precibus postulare, quod iam lege permisum est, et imperatoriae magnanimitatis uideatur praeuenire liberalitas postulanda.

2 In alienis uero terrulis nemo audeat inuitis, immo nec uolentibus uel ignorantibus dominis 5 opes abditas suo nomine perscrutari. Quod si nobis super hoc aliquis crediderit suppli-
candum aut praeter huius legis tenorem in alieno loco thesaurum scrutatus inuenerit,
totum hoc locorum domino cedere compellatur et uelut temerator legis saluberrimae punia-
tur. Quod si forte uel arando uel alias terram alienam colendo uel quocumque casu, non
studio perscrutandi, in alienis locis thesaurum inuenerit, id quod repertum fuerit dimidia 10
retenta altera data cum locorum domino partiatur. ita enim eueniet, ut unusquisque
suis fruatur et non inhiet alienis. D. vi ID. OCT. LEONE IVNIORE A. CONS. a. 474

XVI

R DE ANNONA ET TRIBVTIS R

- 1 Αἱ σχολάζουσαι τὸ λοιπὸν ἀννόναν καὶ αἱ κεφαλίτιδαι τῷ δημοσίῳ διεκδικεῖσθωσαν [B 56, 8, 1 15
καὶ μὴ διαιρεῖσθωσαν παρὰ τῶν ἀρχόντων ἔτέροις ἢ εἰς δημόσια ἔργα δῆλα θείου τύπου καὶ
τὴν δόσιν καὶ τὸν τρόπον τοῦ δαπανήματος διορίζοντος. ἀλλὰ μηδὲ ἐξ τοῦ δημοσίου κανόνος,
εἰς ιδιωτικὸν ἢ δημόσιον ἔργον ὥλαι μεταφερεῖσθωσαν ἢ εἰς ἀγορασταν ὑλῶν χρήματα διδόσθω-
σαν ἀνευ θείου τύπου. τοῦ παραβαίνοντος οἰκοδεν τὸ δημόσιον πληροῦντος, καὶ τοῦ προσφόρου
σφριντούς βαρυτάτοις ἐπιτιμίοις ὑποκειμένου. 20
- 2 IMP. VALERIANVS ET GALLIENVS AA. ET VALERIANVS C. ANTIOCHO. [B 56, 8, 2
Aes quidem alienum pro portionibus, ex qua quisque defuncto heres extitit, praestare
oportet, annonas autem is soluere debet, qui possessiones tenet et fructus percipit. PP.
... SAECVLARE ET DONATO CONSS. a. 260
- 3 IMP. DECIVS A. CITICIO. Indictiones non personis, sed rebus indici solent: [B 56, 8, 3 25
et ideo, ne ultra modum earundem possessionum quas possides conueniaris, praeses pro-
uinciae prospiciet. PP. xvii k. Nov. AEMILIANO ET AQVILINO CONSS. a. 249
- 4 IMP. CONSTANTINVS A. AD PROCLIANVM. Omnes pensitare debebunt, quae [Th. 11, 1, 1
manus nostrae¹ delegationibus adscribuntur, nihil amplius exigendi. nam si quis uicarius
aut rector prouinciae aliquid iam cuiquam crediderit remittendum, quod aliis remiserit, 30

K O (16, 2. 3 in littera?) I: index 16, 1 ex B restitutus est

¹ manus nostra Th.

1 arte] tante K^a, parte I^a, τέχνης B | the-
sauro O | uetustiorem K² mobilia] χρή-
ματα B: monilia emendat Cui. ex Th. 10, 18, 2,
qui locus potius ad nostrum mutantur est
3 inuida K^b, inc. K^aX^a, om. X^b | precibus
om. X 4 et] ut O | imperatore X | uidetur K |
liberalitas] X, liberalitatibus KOI: ὡς τοῦ βα-
σιλέως τὰς πάντας δέσμους B | post.
in alienis bis I^a 5 uero om. X | terris O |
immo] id est Contius Cui.: μηδὲ ἀκοντος μηδὲ
βουλομένου τοῦ δεσπότου ἢ ἀγνοοῦντος B | nec]
non O 7 huius] Z, τούτου B, huius-
modi X, eius KOI | tenem I^a | loco] solo K^b
8 locorum] K, loc. eorum OIX, τοῦ τόπου B |
compellantur O^a 9 quocumque] quo O
10 perscrutando O^a | inuenitur X, inuen-
tum O 11 altera] KO^b, dimidia altera
O^a IX | data om. K^a | ueniet OX | ut om. I |
unusque O 12 inhiet] Hal., immineat K^a OI,
iniat K^b, inhibet X | s. a. Cui. 14 et] et

de K contra Th. 11, 1 15 restitutionem
c. 1 confirming numeri constitutionum huius
tituli in BΣ 23, 1, 45 Parat. ad Const. 1, 2
Theodori Nouellis 17, 15. 128, 1. 4 21 impp.
... c.] Contius, imp. ual. et ual. aaa. O,
imp. ual. I, imp. K | antiocho] OI, om. K
22 ses] is I^a | portionibus ex qua] K^a OI,
portionibus ex quibus K^b, portione ex qua X:
πρὸς τὰ κληρονομία μέρη B | quisque] quod-
que O^a | defunctis I^a? | extiterit K | pa-
trare O^a 23 percipet K, recipit O^a | s. a.
Contius 25 a. citicio] Cui., encio O, ensio
Duacensis, a. scilicet Contius | indaciones O^a
26 ne] non O | modicum O^a, inc. K^a | eorun-
dem K^a | qua O 27 s. a. Contius | pp.] d.
Cui. 28 imp. ... proclianum] Th., imp. c.
a. O, imp. const. KI | debent qui manus
delegationibus nostre O 29 adscribentur K |
si qui Th., om. K^a 30 cuique O | alie-
Hafniensis Th., alii KOI

de propriis dare facultatibus compelletur. D. xv k. IVL. CONSTANTINO A. III ET LICINIO III CONSS.

a. 315

5 IMP. CONSTANTIVS A. AD VRANIVM. Omnes omnino ad oblationem functionum publicarum¹ oportet urgperi. lego enim nostra signatum est nec esse extraordinaria nec uocari, quae sollemniter² a prouincialibus deuotissimis conferenda sunt. D. III NON. 5 FEBR. CONSTANTIO A. II ET CONSTANTE CONSS.

a. 339

6 ³IMPP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD DRACONTIVM VICARIVM AFRICAE. [Th. 11, 1, 5] Pro locis ac proximitate possessionum annonam ad limitem transuehi praecipimus⁴. D. XV k. IVL.⁵ MEDiolani VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS.

a. 365

7 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. [Th. 1, 2, 9. 11, 1, 20 B 56, 8, 7] 10 AD PRINCIPIVM PP. In fraudem annonariae rei ac deuotionis publicae elicitum damnabili subreptione rescriptum manifestum est uires non posse sortiri. circa omnes igitur par atque aequalis illationis forma teneat⁶. D. VIII k. OCT. AQVILEIA ARCADIO A. ET BAVTONE CONSS.

a. 385

8 IMPPP. VALENTINIANVS THEODOSIVS ET ARCADIVS AAA. CYNEGIO PP. [Th. 11, 1, 21] 15 Nemo possessorum ad instruendas mansiones uel conferandas species⁷ longius delegetur, sed omnis itineris ac necessitatibus habita ratione delegentur⁸. D. X k. IAN. CONSTANTINO-POLI ARCADIO A. ET BAVTONE CONSS.

a. 385

9 IDEM AAA. CYNEGIO PP. Mediterraneae ciuitates antea maritimis et mari- [Th. 11, 1, 22] 20 timae mediterraneis onerabantur expensis, ut plus haberet dispendii translatio quam deuo- tationis illatio. hoc non solum in praesens, uerum etiam in posterum prohibemus ea lege, ut se ultimo nouerint suppicio puniendos, qui ista commiserint. D. III NON. SEPT. VALEN- TIAE HONORIO NP. ET EVODIO CONSS.

a. 386

10 IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. MINERVIO COMITI [Th. 11, 1, 25 B 56, 8, 10] 16 RERVM PRIVATARVM. Obsistere commodis publicis et statutis necessitatibus non possunt 25 priuilegia dignitatum. unde ut quisque praedii emolumenta consequitur, si non is⁹ euoluto anni spatio intra sex menses omnem cui esse constrictus dicitur reliquorum intulerit cumulum, ad ipsos qui sunt domini praedii exactionem uolumus pertinere. PP.¹⁰ ROMAE HONORIO A. IIII ET EVTYCHIANO CONSS.

a. 398

11 ¹¹IDEA AA. HADRIANO PP. Indices, quos circa profliganda aerarii nostri compendia 30 neglegentes ac desides fuisse constiterit, omnia quae in administratione positi percepserunt emolumenta reddere compellantur. D. III k. MART. MEDiolani VINCENTIO ET FRAVITO CONSS.

a. 401

KOI

¹ oblationes pecuniarum Th. ² specialiter Th. ³ iunge Th. 11, 1, 10 ⁴ annona ad l. transuehatur Th. ⁵ d. xvi k. Iun. Th. 11, 1, 10 ⁶ teneatur Th. ⁷ excepta limitaneorum annona ins. Th. ⁸ delegentur om. Th. recte ⁹ is om. Th. ¹⁰ in programmata Vari uiri clarissimi uicarii urbis ins. Th. ¹¹ iunge Th. 1, 10, 6

¹ s. a. Th. | constantino] constantinop. constantino Th. ³ rubricam de indictionibus praemittit K^a | imp. ... uranium] Th., imp. const. KOI | omnino omnes I | ablationem K^a 4 publicari I^a | urperi K^b OI | contraordinaria (—riam K^a) K^b, ordinaria extra I 5 uocare OI^a | s. a. Th. 7 impp. ... africæ] Th., impr. ual. et ualt. a. Z, imp. ual. KOI 8 loco Th. | limites I | s. a. Th. 10 impp. ... 11 pp.] Th., impr. grat. et ual. a. Z, imp. grati. KI, imp. ual. O 12 obreptione Th. 11, 1, 20 | uires non posse] K^b OI^a Th. 11, 1, 20, iure uires non p. O^b P, uires iure n. p. K^b, iure n. p. uires Th. 1, 2, 9 13 s. a. Th. | a.] a. i Th. | bautone] baut. uc. Th. 1, 2, 9 15 impp. ... pp.] Th., impp. ual. theod. et arc. aaa. Hal., imp. ual. KOI 16 manumissiones K^a | delegentur O 17 omnis] X Th., omnes KOI | s. a. Th. 18 a.]

a. i Th. 19 idem ... pp.] Th., idem aaa. cinmo pp. O, id. aaa. emio pp. Lond., idem a. I, idem K | ciuitas K^a | maritinis O, maritudinis K^a, a mar. (maritimis "I) I | et maritime K^a 20 mediterraneae his O | ut] et O 21 praescient KO 22 nouerint ultimo OI^a [puniendos] conueniendos O | commiserunt KO^a | s. a. Th. 24 impp. ... com. r. p.] Th., imp. arch. hon. aaa. min. O, imp. arch. KI 25 absistere O | publicis comodis I 26 ut quisque praedii (praediis OI)] OI Th., praediis ut quisquis K^a | emolumentum I 27 spatio] sprobatio K^a 28 tumulum O | s. a. Th. Cvi. 30 aa. hadr. pp.] O Contius, adriano I, om. K | quos] quo O | profigenda K^a 31 constituerint K^a | in om. I^a | administrationem K^a | perceperint O 32 s. a. Contius | mediol. Cont. | frauitta Cont.

12 IMP. THEODOSIVS A. ISIDORO PP. ILLYRICI. Id ab [Th. 11, 1, 33 Parat. ad Const. 1, 2] unaquaque prouincia censuimus expetendum, quod ab isdem nuper esse promissum tua 1 sublimitas indicauit. Ut nullus uero de cetero ad possessiones eorum (quod maxime formidant) inspector accedat, Macedonum reliqui exemplum securi mediae quantitatis, ut obtu- 2 lisce noscuntur, tributa suscipiant. Sed Achiui, qui protestati sunt nihil a se ultra tertiam 5 partem posse conferri, illud exsoluant, ad quod se indubitanter fore idoneos pollicentur. 3 Quae dispositio in perpetuum obseruabitur¹: sacrosanta Thessalonicensis ecclesia ciuitatis excepta, ita tamen, ut aperte sciat propriae tantummodo capitulationis modum beneficio mei numinis subleuandum, nec externorum grauamine tributorum rem publicam ecclesiastici nominis abusione laedendam. D. VI ID. OCT. CONSTANTINOPOLI VICTORE VC. 10 CONS.

a. 424

13 ²Αὐτοκράτωρ Ἀναστάσιος Α. Ανθεμίω³ ἐπάρχω τῶν πραιτωρίων.
 'Εάν μὲν αἰτήσῃ ἐπαρχία ἢ πόλις κουφισμὸν λαβεῖν τυχικῆς⁴ συντελείας ἢ ἐπόπτην B 58, 8, 13 ἢ ἔξιωτὴν πεμφθῆναι, ἀναφερέσθω μὲν ἡ δέσης αὐτῶν εἰς βασιλέα, καὶ ἐξ ἐπιλογῆς αὐτοῦ ὁ ἐπιτέλειος πρὸς τοῦτο πεμπτέσθω δρκὸν πρότερον διδόμεν. καὶ ἐάν τι μηνύῃ οὐτος τοῖς ἐπάρχοις, 15 μηδεὶς τύπος διδόσθω ἐπὶ τὴν μήνυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ αὐτοὶ οἱ ἐπαρχοὶ ἀναδιδάξωσι βασιλέα πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ ἀναδιδαχθέντα καὶ ζητηθέντα, καὶ αὕτως θεῖος ἐκφωνηθεὶς τύπος ὄφελων πᾶσι τρόποις παραφυλάττεσθαι. ὁ δὲ καθεῖς ἀνθρώπος δεήσεις περὶ τοιούτων ἐνοιῶν μὴ ἐπιδιδότω· μήτε δὲ κουφισμὸς ἢ μείωσις διηγεῖται ἢ προστακώς, μήτε ἐποψία μήτε ἔξιωσις γινέσθω χωρὶς βασιλικῆς ἐγγράφου κελεύσεως. Ἀλλὰ μήτε ἔκταγας ποιεῖτωσαν οἱ ἐπαρχοὶ ὑπὲρ χρόνων προ- 20 λαμβανόντων τὴν αὐτὴν ἀρχήν, μήτε σιτηρέσιά τισιν ἀφωριζέτωσαν ἢ ἀλλως πως χρήματα ἢ μὴ παρεχόμενα τὴν ἀρχήν, ἢ παρεχόμενα μὲν, διὰ δὲ τὴν ἐλληφίν τῶν ταῦτα κομιζομένων σωμάτων ἀργήσαντα ἢ διὰ τὸ παυθῆναι⁵ τὴν αἰτίαν σχολάσαι, δι' ἣν παρείχοντο τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἐκ βασιλικῆς μόνης αὐθεντίας γινέσθω κατὰ τὸν θεῖον ἐγγραφὸν τύπον. οἱ δὲ μὴ τοῦτο παραφυλάττεσθαι καὶ τὸ διδόμενον οἰκοδεσπότην ἀποδιδότωσαν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἤμιλαν, 25 ἦν ἀν ὑποστῇ τὸ δημόσιον. Μήτε δὲ ὑπερθέσεις ἢ προθεσμίας ἐπὶ τούτοις ὄφειλομένοις δημοσίοις ἐνδιδότω τις ἢ τὰς νενομισμένας προθεσμίας χωρὶς ἐγγράφου θείας κελεύσεως. ὁ δὲ τοῦτο κατὰ αὐθεντίαν οἰκεῖαν ποιῶν οἰκοθεν καταβαλλέτω τὰ κεχρεωστημένα τῷ δημοσίῳ. Μήτε δὲ τὰ πολιτικὰ χρήματα, διὰ ἢ τῷ δημοσίῳ εἰσφέρεται ἢ τοῖς πόλεσιν ἀφώρισται, εἰς ἑτέρας μεταφερέσθω χρείας ἢ προσώποις τισιν ἀφωριζέσθω χωρὶς θείας κελεύσεως. Καὶ ἡ τάξις δὲ τῶν 30 ἐπάρχων, εἰ μὴ πάντα τὰ περιεχόμενα τῇ διατάξει ταῦτα⁶ παραφυλάξει καὶ διδάξει τοὺς ἐπάρχους, καὶ οἱ ἀρχοντες τῶν ἐπαρχῶν καὶ αἱ πειθόμεναι τάξεις αὐτοῖς καὶ οἱ λοιποὶ δημοσιεύοντες, εἰ⁷ ταῖς τοιαύταις κελεύσεσιν ὑποουργήσοιεν⁸, οἰκοδεσπότης διδότωσαν τὴν συμβαίνουσαν τῷ δημοσίῳ βλά- 35 βην καὶ ὡς τοῦ νόμου καταφρονήσαντες πεντήκοντα χρυσίους λίτρας προστιμάσθωσαν. Τριμερῶς δὲ πάντα τὰ δημόσια εἰσφερέσθω, τὰ τε ἀλλα καὶ τὰ λεγόμενα Ἀρμενιακά, τουτέστι καλάνδαις⁹
 'Ιανουαρίας καὶ καλάνδαις Μαΐας, καὶ πρὸς τῷ τελεῖ τῆς ἐπινεμέσεως, ἐξ ἵσων τριῶν μερῶν διαιρουμένων τῶν δημοσίων, καὶ μηδεμίας καινοτομίας ἐν τῷ μέσῳ γινομένης κατὰ τῶν συν-
 6 τελῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ Ἀρμενιακά τελέσματα ἐν δύο καταβολαῖς συντελεῖτο, ἔσεστι τοῖς ταῦτα συντελοῦσιν, εἰ βούλονται, τὴν προτέραν συνήθειαν προτιμᾶν καὶ ἐν δύο καταβολαῖς ἀνά ἥμισυ καταβάλλειν¹⁰, καὶ τὸ ἔπειρον ἥμισυ ἐν τῷ Σεπτεμβρίῳ τῆς μελλουσῆς ἐπινεμήσεως καταβάλλειν. 40
 7 Εἰ δὲ καὶ τριμερῶς βούλονται τὰ Ἀρμενιακά δημόσια καταβάλλειν, ἔχετωσαν τὸν Σεπτεμβρίον

KOI: index c. 13 ex B restitutus est

¹ in perp. obseruanda initio indictionis octauae congruum sumere debet exordium Th.² iungenda uidetur 10, 19, 9 ³ Εὐηρμίω? ⁴ ψυχικῆς (id est capiti: Cuiacius)? ⁵ αὐτῶν (Herrmann)? ⁶ παυθῆναι del. (Heimbach) ⁷ ταῦτη (MommSEN)? ⁸ μὴ ins. (Cuiacius)⁹ ὑποουργήσοιεν (Heimbach)? ¹⁰ desiderari ea, quae ad priorem partem soluendam pertinent, Cuiacius indicavit

1 imp. ... illyrici] l. gem. Th., imp. th. KOI: scribit constantinus isidoro pp. illirici *Accur-sius* | id illud *Z^v cum Paratitlis* 2 censemus *O* | expetenda *I^a* 3 iudicauit *K* | ut om. *KOP* | uero nullus *Th.* | eorum] *X Th.*, earum *KOI* | fomidatur *O* 4 exemplum *O^a* | quantitis *I* | ut om. *K^aO* 5 achiuij *Con-tius* *Th.*, hi *O*, hii *KI* | a) ad *K^a* 7 sacra-

sancta *K^a* | thesanolicensis *O*, thesalonicensi *I* 8 ita om. *I^a* | tantummodo proprio (prie *I^a*) *I* | capitionis *O^a* 9 mei numinis] me imunis *K^a* | subleuando *K^a* | eternorum *O^a*, extraneorum *O^b* 10 abusive *O* | s. a. *Th.* *VII* comit. greca Paris. 4521 b 2 alii: *inscriptionem* cum indice *B* restituit Cui. | a. om. Cui.

8 μῆνα τῆς μελλούσης ἐπινεμήσεως πρὸς ὑπέρθεσιν αὐτοῖς δεδομένον. Τὸ δὲ προστεσταλμένον
κατὰ σύνθεσιν¹ εἰσφερέσθω ἐν τῷ προνομίῳ² ἔκάστης ἐπινεμήσεως, ἐπειδὴ τοῦτο δηλοῖ καὶ
ἡ προστηγορίᾳ αὐτοῦ.

D. K. APRIL. PAVLO VC. CONS.

a. 496

5

XVII

R DE INDICATIONIBVS R

1 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. PALLADIO PP. Omnes omnino quo- [Th. 11, 5, 2]
cumque titulo possidentes, quod delegatio superindicti nomine uidetur amplexa, uelut
canonem cogantur inferre: et ne qua sit dubietas, hac aperta definitione decernimus, ut
1 id potius canonis uocabulo postuletur. Nulla igitur domus uel sacri patrimonii uel emph- 10
teutici iuris uel hominum priuatorum, etiamsi priuilegium aliquod habere doceantur, ab hac
necessitate seiuncta sit, quae iam non extraordinarium, ut hactenus, sed ipsis facientibus
canonicum nomen accepit. D. VII ID. IAN. RAVENNAE THEODOSIO A. VII ET PALLADIO
CONSS. a. 416

2 ³IMP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. DARIO PP. Particulari dele- [Th. 11, 5, 4] 15
gationum notitia ante inductionis exordium singulis transmissa prouinciis, collationis modum
a possessoribus multo ante prospectum deuotionis⁴ solitae, non subitis calumniis, tua subli-
mitas faciat imputari, ut et prouincialibus subeundi dispendii necessitas auferatur et officiis
ingerendi damna licentia denegetur. D. V K. SEPT. APAMEAE ISIDORO ET SENATORE 19
CONSS. a. 436

15

19

a. 436

XVIII

R DE SVPERINDICTO R

1 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. AD PROCON- [Th. 11, 6, 1]
SVLES VICARIOS OMNESQVE RECTORES. Nihil superindictorum nomine ad solas praefecturae
litteras quisquam prouincialis exsoluat, neque ullius omnino inductionis titulus etiam sol- 25
lemnis immineat, nisi eum nostro confirmata iudicio et imperialibus nexa preeceptis sedis
amplissimae depositat indictio et cogat exactio. D. VII K. IVN. MEDOLANI ANTONIO ET
SYAGRIO CONSS. a. 382

25

a. 382

XVIII

R DE EXACTIONIBVS TRIBUTORVM R

30

1 ⁵IMP. CONSTANTINVS A. AD AELIANVM PROCONSULEM AFRICAE. Ducenarii [Th. 11, 7, 1]
et centenarii siue sexagenarii non prius debent aliquem ex debtoribus conuenire, quam a
KOI

¹ κατὰ τὸ συνθέτες (Augustinus)? ² προομίῳ (Augustinus)? ³ iunge Th. 11, 1, 37 ⁴ de-
uotioni (u. i.)? ⁵ iunge 2, 8, 3. 12, 61, 1 Th. 1, 12, 1. 11, 1, 2

4 s. a. Cui. 7 impp. ... pp.] Th., imp.
hon. KOI | palladio] anthemio Hal. ex 10,
16, 13? 8 titulo] ex t. Th. | superindicti
nomine] superindictione O 9 et] Th., ut
KOI, et ut X | quam I^a 10 uel emph.)
emph. K^a 11 omnium K^a | doceantur] K Th.,
doceatur OI 12 canonicum facientibus I
13 s. a. Th. 15 impp. ... pp.] Th., imp.
th. ual. O, imp. theo. KI 16 notitia] no-
titiente I^a | sigulis O | prouincios O | col-
locationis I 17 possessionibus OI | ante
multo I | prospectus I | deuotionis] KOI^b Th.,
deuocationis I^a, deuotioni X cum B apud Cui.

τῇ καθοσώσῃ 18 dispendia Th. 19 s. a. Th. |
apamiae Th. 23 impp. ... aaa.] Th., imp.
gra. KOI, imr. grac. ual. Monac. 3509 | ad
... 24 rectores om. KI | proconsules] Th.,
procuratores O 25 quiquam O^a, inc. I^a |
prouinciales I^a | illius O | titulus] I Th.,
titulus KO 26 confirmato KO^aI | iudicio
om. I^a 27 indicio I, indicio O^a | s. a. Th.
30 actionibus K^a | tributori I, om. Th. 11, 7
31 a. ad ... proc. (pu. Th.) africæ] Th.,
ad elianum (alianum O) proc. O Lond.,
om. KI 32 deberet O | qua K

tabulario ciuitatis nominatim breues accipient debitorum. quam quidem exactionem sine omni fieri concussione oportet. D. x.¹ Nov. TREVIRIS² CONSTANTINO A. III ET LICINIO III CONSS.

a. 315

2 ³IDEM A. AD POPVLVM. Nemo carcerem plumbatarumque uerbera [Th. 11, 7, 3 B 56, 8, 17] aut pondera aliaque ab insolentia iudicium reperta supplicia in debitorum solutionibus uel ⁵ a peruersis uel ab iratis iudicibus expaescat. carcer poenarium, carcer hominum noxiorum est: officialium et cum denotatione⁴ eorum iudicium, quorum de officio coercitiores esse debebunt, qui contra hanc legem admiserint. Securi iuxta praesidem⁵ transeant solutores: uel certe, si quis tam alienus ab humano sensu est, ut hac indulgentia ad contumaciam abutatur, contineatur aperta et libera et in usum hominum instituta⁶ custodia mili- ¹⁰ tari. Si in obdurata nequitia permanebit, ad res eius omnemque substantiam eius exactor accedat⁷, solutionis obsequio cum substantiae proprietate suscepto. qua facultate praebita omnes fore credimus prionores ad soluenda ea, quae ad nostri usus exercitus pro communi salute poscuntur. D.⁸ K. FEBR. CONSTANTINO A. VI ET CONSTANTINO C. CONSS. a. 320

3 IMP. CONSTANTIVS A. NEMESIANO⁹ COMITI LARGITIONVM. Quotiens quis [Th. 11, 7, 5] et priuati debitor inuenitur et fisci, et abruptus ab uno officio teneatur, ad uniuersi debiti solutionem qui eum abstulit coartetur ac totius summae exactionem in se suscipiat, qui eundem auellendum substrahendumque crediderit. D. III ID. MAI. NIZIBI AMANTIO ET ALBINO CONSS.

a. 345

4 ¹⁰IDEM A. AD EVSTATHIVM PP. Actores ceterique rei priuatae nostrae ad [Th. 11, 7, 6] solutionem specierum sollemnium debiti uigoris auctoritate cogantur, ne prouinciales rei priuatae nostrae fatiget immunitas. D. VIII ID. MART. PP. ROMAE LIMENIO ET CATVL- ²⁰ LINO CONSS.

a. 349

5 ¹¹IMPPP. THEODOSIVS ARCADIVS ET HONORIVS AAA. RVFINO PP. Appa- [Th. 11, 7, 14] ritors, quicumque in collatione auri praecepsi fuerint officii sui adhibere seruitum, titu- ²⁵ lorum debita et collationum summas relationis suae fide et adnotacione praescribant¹², sitque ex officialis instructione officium conscient, quid exactum quidue perlatum esse

KOI

¹ d. vi id. *leges iungendae* ² accepta xv k. Mart. Karthagine ins. 12, 61, 1 ³ *iunge* 8, 34, 3. 8, 57, 1 Th. 4, 11, 3 ⁴ *idem* Th.: cum denotatione et (Mommsen)? ⁵ iuxta eam Th. ⁶ constituta Th. ⁷ eius exactor accedat⁸ ciues eius accedant Th. ⁸ prid. (uel II) ins. 8, 34, 3. 8, 57, 1, VI ins. Th. 4, 11, 3 ⁹ u. p. ins. Th. ¹⁰ *iunge* Th. 2, 1, 1 ¹¹ *iunge* 10, 32, 43 ¹² perscribant (u. i.)

1 tabelliano O | ciuitatis] in c. O^a 2 con-
cussionem K | s. a. Th. 4 aa. I | ad pop-
ulum om. K^b | plumbatarumque] Hal. Th.,
plumbatorumque KOI 5 alioquae K^a |
iuditium K | repera O^a 7 cum denotatione]
condempnacione K^cO^d | coercitiores] Mom-
misen, uel certiores cohortiones K^e, cohercio-
nes O^fI^g, certiores K^bO^h, ertiones Iⁱ, coerciti-
cationes Th., quod ita ex nostra lectione
ortum uidetur, ut haec prius pessumdata sit
in coercitioribus 8 qui] quod I^a 10 et
in] etiam in O | usum] K^j, usu O, usus Th.
11 si] Russardus cum Th., si qui O, si
quis K^k | permanebunt O | omneque I | eius
exactor] K^lI^m, eius actor Iⁿ, exactor eius O:
et; νομίνη τῆς οὐσίας αὐτοῦ περπάθω τὸ δημό-
νον B 12 pietate subcepto O 14 s. a. Th. |
constantio c. Th., cf. ad 8, 34, 3 15 imp.
constantius a.] Th. Vatic., imp. c. a. O, imp.
const. K^l, [impp. const. ejt const. aa. uide-
tur habere Th. Taur., cf. tamen Th. 11,
7, 7 | nemesiano com. s. larg. Cui., nemafra-
no com. O, om. K^l, cf. Th. 12, 1, 30
16 fisci et] Hal. Th., fisci KOI | abrectus K

17 abstulerit K | cohertetur O 18 eun-
dem] eum O | aduellendum O | abstrahen-
dumque Th., que substrahendumque I, sub-
stantum K^a? | s. a. Th. 20 a. ad eustasium
(entasium O) pp.] O Th., aa. I, om. K|
acciores O | ad] a K^a 21 solemnium spe-
cierum debiti solutionem O | auctoritate Y^a|
ne] nec O | rei om. O 22 immunitas] Th.
cum B (apud Cui.) ἀτέλεια, inmanitas KO^b,
innovitas O^cI | s. a. Th. 24 impp. ... pp.]
Th., imp. th. et arch. ofio. et aaa. ruffino
pp. O, imp. theo. K^d 25 fuerit O | officii
sui] libri cum Th. Vat., officiis Th. Taur.
26 debita] K^e Th., debito K^f, debitum OI |
lationum summas re bis I^g | summa O | re-
ligionis O^h | fidem O | adnotacionem Iⁱ, ad-
notacionem O | praescribant] KOI cum Th.
Vat., perscribant X cum Th. Taur. 27 ex
om. K | officialis] Th., officiali libri | con-
silium I | quid] q' O, quod I | exactum I^j Th.,
exactum sit KOI^k | quiduel quidem O \ per-
latum] K^l Th., praelatum K^mOI, prolatum X
cum B apud Cui. τι μὲν ἀντίστηται, τι δε
λογικότεραι

uideatur, ne longinqui itineris diuersitate suspector abductus et curiae suae desit et rei familiaris detrimenta sustineat. D. PRID. ID. APRIL. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. III ET ABVNDANTIO CONSS.

a. 393

6 ¹IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. THEODORO PP. In fiscalibus debitibus, hoc est annonariis ceterisque titulis, qui ad arcum eminentissimae pertinent praefecturae, nec non in iis debitibus, quae rationalis usurpat officium, rectores prouinciarum constringantur et eos necessitas maneat exigendi, a quibus expectatur auctoritas. D. VIII² K. IVN. MEDiolani HONORIO A. III ET ETVYCHIANO CONSS.

a. 399

7 IDEM AA. HADRIANO PP. Missi opinatores cum delegatoriis iudicibus [Th. 11, 7, 16] eorumque officiis insistant, ut intra anni metas id quod debetur accipient: nihil his sit 10 cum possessore commune, cui non militem, sed exactorem, si sit obnoxius, connenit immi- 1 nere. Iudices itaque, qui prouinciales passi fuerint opinatoribus delegari, eiusdem quanti- tatis duplex poena retinebit: et apparitores ex quolibet officio sententiam deportationis excipient, si per semet exigendos voluerint delegare militibus: et curiales temporale manebit exilium, si eos quos sollemniter exigere consuerunt opinatoribus putauerint esse traden- 15 dos, cum judicem oporteat inquire debitores, tabularios fideliter prouidere nomina debitorum³, apparitores siue curiales consuetudine seruata regionum conuictis debitoribus imminere: ut perceptis congruis emolumentis opinatores impleto anno ad proprios numeros 2 valeant remeare. Qui si ultra annum protracti fuerint, iudices et officia absque ulla mora de proprio cogantur exsolvere militibus quod debetur, ipsis aduersus obnoxios repetitione 20 3 seruata. Quod si ad nos aliqua de retentis opinatoribus querella peruenierit, in duplum 4 ab his protinus exigetur, ut partem debitam miles, reliquum fiscus accipiat. Iudicibus quoque eorumque officiis eatenus subuenimus, ut in contumaces debitores cuiuslibet digni- tatis auctoritatem suam exserant ac, si impudenter solutio differatur, actores procuratores eorumque praedia perseguantur, de eorum quoque nominibus ad nostram scientiam relaturi 25 D. III ID. IVL. MEDiolani VINCENTIO ET FRAVITO CONSS.

a. 401

8 ⁴IMPP. LEO ET ANTHEMIVS AA. NICOSTRATO PP. Si diuina domus aut qui- [B 56, 8, 23] libet cuiuscumque dignitatis atque fortunae re uera fundos extra metrocomias non patro- cinii gratia, sed emptionis iure uel quolibet alio titulo legitimo possederit et non impositas rei publicae functiones agnoverit, quemadmodum prior dominus dependebat, omnibus modis 30 possessiones eorum publico vindicentur et curiae eiusdem ciuitatis sub qua uici siti sunt

KOI

¹ iunge Th. 2, 1, 11: cf. etiam 11, 74, 1 Th. 1, 11, 2 ² VIII leges laudatae ³ prodere nomina dominorum Th. ⁴ iunge 11, 54, 1. 11, 56, 1

1 uidetur O^a | adductus KI | desit) desin; uel desui; uel desiu; O, inc. K^a, deficit I^a
2 s. a. Th. 4 impp. ... pp.] *Contius*, imr. arc. et hon. aa. theod. pp. *Monac.* 3509,
imp. arch. et hon. et th. aaa. th. pp. O,
imp. arc. KI^b, imp. fiarchad. I^a 5 anno-
nariis] amoriis O^a | ad imminentissime pert.
perfect. arcum O 6 in) et in K | his KI |
rationale X, inc. I^a | rectoris K | constringan-
tur O | et) et in X, om. O^a, deficit I^a
7 neessitas m. exigenda O^a | s. a. *Contius*
9 aaa. O, a. K | hadriano pp.] *Monac.* 3509
Th., adriano O, om. KI | opinatores] Cui. Th.,
op. id est exactores (exactiones O) militaria
annonae (amore O^a) KOI | delegatoriis (uel
delaeg.) O^a 10 accipiatur K 11 posses-
sione O | exactores K^a, exacciorem O^a | si
om. I^a 13 appariciones O 15 quo O | con-
sueuerunt O | putauerunt O | trahendos K^a,
dtradendos I^a 16 oportet Th. | inquire K,
in-rere I^a | prouidere K^aOI

17 aparitores I | curiales] ciuiales O^a | legio-
num O | coniunctis I^a, cunctis K^a 18 op-
naciiores O 19 qui] quod K | protractis I^a |
et officia absque] edd. Th., officialisque O^a,
officialisque absque O^b, et om. KI 20 pro-
pria O | cogentur Th. | repecione O^a 21 que-
rella] quelema I 22 reliquum] Th., reli-
quunur K^a, reliquam K^aOI 23 quoquel
quorum O | eorumque] eorum et K | sub-
ueniemus K | dignitate O 24 exerant] O^a Th.,
exerceant KOI | imprudenter K^aI 25 que
om. K | perseguatur I^a 26 s. a. Th. 27 imp.
KOI | et ant. nicostrato pp. O, om. KI |
quilibet X 28 aliquascumque I^a, alius
cuiusque X | fortuna X | fundus O^a 29 alio
quilibet O | possederit ... 30 agnoverit] O,
possederint (posse) sederint K^a) ... agnove-
rint KIX 30 omnibus modis] omnino O
31 sub ... sunt om. O, deficit I^a | uici
siti] K, uicis siti I^a, uici *Contius*, iuncti X |
sunt om. X

adsignentur, ut publicis commoditatibus circa tributariorum functiones undique nostra prouisione uideatur esse consultum. D. K. SEPT. ANTHEMIO A. II CONS.

a. 468

9 ¹Αὐτοκράτωρ Ἀναστάτος Α. Ἀνθεμίῳ² ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων.
 1 ^[B 56, 8, 24] Ἰνα μὴ πολλῶν ἀπαιτουόντων τὰ δημόσια καὶ οἱ συντελεῖς βλάπτωνται καὶ αὐτὸς ὁ δημόσιος λόγος, εἰς μόνος κανονικάριος εἰς ἔκστην ἐπαρχίαν ἐκ τοῦ προσφόρου πεμπέσθω σκρινίῳ, ὅφει-
 2 λων κατεπείγειν τὴν ἔξανυσιν τῶν χεχρωστημένων τίτλων τῷ ίδιῳ σκρινίῳ. Ἐξεπεινούστης
 3 μέντοι μὴ πεμπέσθω, εἰ μὴ μετὰ παραδρομήν τῆς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ ἐτέρου μηνός.
 4 τούτου δὲ τοῦ χρόνου διατρέχοντος πεμπέσθω ὁ ἐξεπεινούστης, προστιμωμένου καὶ τοῦ ἄρχοντος
 5 καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ κανονικαρίου πρὸς τὸν οἰκον³ τῶν μὴ ἀπαιτηθέντων χρημάτων
 6 καὶ πρὸς τὴν τῆς ῥαθυμίας ποσότητα, ὥστε τὸν αὐτὸν ἐξεπεινούστην καὶ τὰ λοιπά ὁμένα δημόσια 10
 7 καὶ τὸ πρόστιμον μεθοδεύειν. Μόνῳ δὲ τῷ ἄρχοντι καὶ τῇ τάξει καὶ τῷ κανονικαρίῳ ὁ ἐξε-
 8 πεινούστης ἐπικείσθω, ἀφοριζόμενός αὐτῷ παραμυθίας καὶ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν τὴν χρεωστοῦσαν
 9 καὶ πρὸς τὰ διαστήματα. τὸν δὲ παραμυθίαν ταύτην ὁ ἄρχων ἐπιγνωσκέτω καὶ ἡ τάξις αὐτοῦ
 10 καὶ ὁ κανονικάριος, ὡς αἴτιος γενόμενοι τοῦ πεμφθῆναι τὸν ἐξεπεινούστην. Ἐξεπεινούστης δὲ ἐπερ-
 11 μηδέποτε πεμπέσθω μηδὲ ἀλλος τις μετὰ τὸν ἐξεπεινούστην. ἐὰν δὲ νομίσωσιν οἱ ἐπαρχοι χρεώδες 15
 12 εἶναι τὸ καὶ ἔτερον ἐπέκμηαι μετὰ τὸν ἐξεπεινούστην, τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τούτῳ κρατεῖτω, καὶ τὴν
 13 ὅριζομένην αὐτῷ παραμυθίαν ὁ αἴτιος τοῦ πεμφθῆναι αὐτὸν παρεχέτω, τουτέστιν ὁ τῆς ἐπαρχίας
 14 ἄρχων καὶ ἡ τάξις αὐτοῦ καὶ ὁ κανονικάριος καὶ ὁ ἐξεπεινούστης. Ἡ γάρ ἀφορισθεῖσα τῷ κανο-
 15 νικαρίῳ παραμυθία πᾶσι τοῖς μετ' αὐτὸν πεμπομένοις ἀπαιτηταῖς ἀρκεῖ, καὶ μηδὲν περιστέρω
 16 μήτε τὰ συστήματα τῶν πόλεων μήτε οἱ συντελεῖς ἀναπείσθωσαν, εἰ καὶ πλειονές πρὸς ἀπαίτησιν 20
 17 ἐκπεμφθήσαν, προστιμωμένων ἐκάστοτε πάντων τῶν ἐκπεμπομένων καὶ μὴ ἀνύστων τὰ δημόσια.
 18 Καὶ δσαι δὲ γίνονται ἐκταγαί, τῷ κανονικαρίῳ πεμπέσθωσαν, ὥστε δὲ αὐτοῦ καὶ ταύτας ἀνύσθαι,
 19 μὴ αὐξάνεσθαι δὲ διὰ τοῦτο τὴν ἀφορισμένην αὐτῷ παραμυθίαν. Ἐνδοματικὰ δὲ μηδὲς λαμβα-
 20 νίτω, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα παντελῶς ἀπαλειφέσθω. Εἰ δὲ κατά τι παραβαθεῖ τὰ νομοθε-
 21 τηδέντα, πεντήκοντα χρυσούς λιτραὶ ἐπιτίμουν ἔστω καὶ κατὰ τῆς τάξεως τῶν ἐπάρχων καὶ κατὰ 25
 22 τῶν ἄρχοντων τῶν ἐπάρχων καὶ τῶν τάξεων αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν τῶν δημοσιεύσθων
 23 προσώπων.

D. XII K. AVG.⁴ PAVLO VC. CONS.

a. 496

10 ⁵Ο αὐτὸς βασιλεὺς. Θεοπίζομεν
 1 Περὶ τῶν προσφεγόντων ταξιεωτῶν ἡ πολιτευομένων, ὅπως δεῖ αὐτοὺς ἀπαιτεῖσθαι τὰς δημοσίους 30
 2 εἰσφοράς, φησὶν ἡ διάταξις παραχεινομένη μηδένα καταβάλλειν ἐπ' αὐτοὺς τὰς συντελείας,
 3 εἰ μὴ δημοσιεύσωσιν. ἐπὶ γάρ τοὺς προσφεγόντας ἡ ἀλλως κρύπτοντας ἐαυτοὺς οὐδεμίαν βού-
 4 λεται γίνεσθαι παρὰ τῶν συντελεστῶν ἐπ' αὐτοὺς καταβολήν.

Parat. ad Const. I, 12

D. PRID. K. APRIL.⁵ IOHANNE ET PAVLINO CONSS.

a. 498

KOI: index c. 9 ex B, index c. 10 ex Parat. restitutus est

¹ iungenda uidetur 10, 16, 13 (u. i.) ² Εὐφημίῳ? ³ ὅγχον (Mommsen)? ⁴ D. prid. k. April. (cf. ad u. 3)? ⁵ d. XII k. Aug. (cf. ad u. 3)?

1 commodis X | tributorias O, deficit I^a | uñdique O, deficit I^a | promissione O, per-
 2 missione Kⁱ, deficit I^a | consultum esse X, consultum om. O^a, deficit I^a | s. a. Contius
 3 const. graec. (quicquid c. gr. K^a ex initio 20, 1) K, desunt hic duas const. graecae I. Anastas. ad Anthemium pp. d. prid. kal. ap. iohanne et paulino coss. II. dat. XII. kal. ang. paulo cons. Contius: Cuiacius inscriptionem subscriptionemque quas supra dedimus restituī: unde collatis Contianis conicias aut sequentem constitutionem ad eundem magistratum datum esse aut, quod probabilius est, Contium eumne quem secutus est librarium consules harum constitutionum permulasse, ut c. 9 restituenda sit

subscriptio d. prid. k. April. Paulo uc. cons. eaque iungenda sit cum 10, 16, 13 (d. k. April., cf. Nou. 128), c. 10 subscriptibatur d. XII k. Aug. Iohanne et Paulino cons. | a. om. Cui. 6 ἐξεπεινούστης Nou. 128 c. 6 [19 αὐτὸν] Augustinus, αὐτῶν B (Cui.) 23 § 6 extlat in Synopsis T 7, 13 28 s. a. Cui., cf. ad u. 3 29 inscriptionem ex subscr. restitui. Θεοπίζομεν tradunt Parat. ubi praemittitur βι. i. π. ὃ διάτ. i' (sic Const!, διάτ. ii' Const!), confirming Parat. ad Const. 1, 3, quae numero mendoso ad 10, 9, 10 relata sunt, cf. ad p. 893, 7 30 ἦ Const!, ἢ τῶν Const! 32 κρύπτοντας Const!, κρύπτοντας Const! 33 καταβολήν] καταβολὴν καθόλου Const! 34 s. a. Contius, u. ad u. 3

XX R DE SVPEREXACTIONIBVS R

- 1 IMP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. APOLLODORO PROCONSVL [Th. 11, 8, 2 B 56, 8, 25]
AFRICAE. Quidquid ultra debitum elicitum fuerit a curialibus uel cohortalibus uel
aliis exactoribus in duplum¹ eruatur, quod prouincialibus restituи protinus oportebit.⁵
- 1 Si quis autem exactorum in² superexactionis crimen fuerit confutatus, [Th. 11, 8, 1 mut.]
capitali periculo cupiditas eius amouenda atque prohibenda est, si in isdem sceleribus
perseueret. D. PRID. ID. MART. MEDOLANI STILICHONE ET AVRELIANO CONSS. a. 400

XXI R DE CAPIENDIS ET DISTRAHENDIS PIGNORIBVS TRIBVTORVM CAVSA R 10

- 1 IMP. CONSTANTINVS A. AD AFROS. Res eorum, qui fiscalibus [Th. 11, 7, 4 B 56, 8, 26]
debitis per contumaciam satisfacere differunt, distrahantur: comparatoribus data firmitate
perpetua possidendi. D. XV K. IVN. SERDICAЕ CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS. a. 327
- 2 IDEM A. RESTITVTO³ PRAESIDI SARDINIAE. Satis sit debitorem annonarum [Th. 11, 7, 7 15]
ad soluendi necessitatem capione pignorum conueniri. D. VIII ID. DEC. THESSALONICAE
CONSTANTIO VI ET CONSTANTE III AA. CONSS.⁴

XXII R DE APOCHIS PVBLICIS ET DESCRIPTIONIBVS CVRIALIVM R 20

- 1 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. ANTHEMIO PP. Ad inferiorum [Th. 12, 1, 173]
curialium reuelandas fortunas et impressionem potentium itidem curialium⁵ cohibendam
placuit, ut⁶ descriptiones, si quae per singulos ordines cogentibus diuersis negotiis agitan-
tur⁷, non sumant ante principium, quam apud acta prouinciarum rectoribus intimentur et
KOI

¹ a curialibus ... duplum *om.* Th. ² in *om.* Th. ³ Imp. Constantius et Constans AA. Bibulenio Restituto Th. ⁴ consulatum mendoza Goihofredus non recte ad a. 346 restituit, cum Constans, cui suberat Sardinia, Thessalonicae non erigit: sed ne Constantium quidem ibi commoratum esse uerisimile est, ut de consularibus Constantii A. et Constantii C. anno ruin 352..354 cogitare possit. quamobrem uidendum, ne Iustinianorum error casu uerum legis auctorem restituerit eaque adscribenda sit anno 320 ⁵ itidem curialium *om.* Th. ⁶ ab instanti octaua inductione *ins.* Th. ⁷ agitantur cogentibus diuersis negotiis Th.

³ impp. ... 4 africæ] Th., imp. arth. et th. aa. polodo O, imp. arch. KI 4 fuerat Th. | a curialibus *seqq.*] στέ πολίτης εἰσὶν (εἰσὶν scr.) ἀπό ταξιώτης, ἀναγκάζεται τὸ διπλάσιον ἀποχατα-
στῆσαι B | cunalibus O^a | coartalibus KOI, oartalibus I^a 6 quis] quod O | confutatus] cum furatus I 7 periculo] capitulo O | amonenda K | celeribus O 8 perseuerent O^a | s. a. Th. 11, 8, 2: med., quod *om.* Th. Vatic., ex libro suppl. Cui, idque iam confirmatur Th. Taur. 10 et *om.* I 11 tributori I 12 a. ad afros (asios O) O Th., a. ad afros prouinciales Cui, *om.* KI 13 differtur I^a | distrahanter K^a, distrahanter O | perpetua firmitate KI 14 s. a. Th. | constantio] con-
stantino caes. v Contius, constantino v Cui. 15 a.] de O | rest. pr. sard.] Th., restituto præsardine O, *om.* KI | annonarium K 16 conuenierit O | s. a. Th. 19 publicis] et p. X 21 impp. ... pp.] Th., imp. th. et hon. aūgāntam (antegāntam Lond.) pp. O Lond., imp. hon. KI 22 curialum O | reuelandas K | potentium K | itidem] K^a, et itidem OI^a, *om.* I^a, inc. K^a | curualum O 23 si *om.* Th. | agitantur] dett. cum Th., agi-
tentur KOI 24 sumant ante] summant O^a, sum I^a

1 ex eorum fuerint receptae sententiis¹. Sed et aurum, quod ex huiusmodi contributione redigitur, ita debet susceptori aurario consignari, ut securitatibus nomen inferentis, dies consuētū mensis causa et summa comprehendatur, quo et descriptionis aequitas illustretur
 2 et descriptus documentis euidentibus fulciatur. Hoc etiam obseruando, ut in² quadri-
 menstruis quoque breuibus, qui ad excellentiae tuae officium³ sollemniter diriguntur, cele- 5
 bratae descriptionis dispunctio societur, ut omnes⁴ uestrae potestatis scientiam formi-
 dantes nihil ad relegationem locupletum atque inopum perniciem audeant pertemptare.
 3 Quod et tunc optimum est custodiri, cum lucratuue facultates ex bonis curialium curiae
 4 obuenerint, ut et inopes et locupletes⁵ fructu prouisionis simillimae potiantur. Quam
 dispositionem si quis iudicium numerariorum uel curialium mutilandam esse crediderit,
 10 interminationi quam uestra sedes statuerit subiacebit. D. VII K. SEPT. CONSTANTINOPOLI
 VARANE⁶ CONS.

a. 410

2 IMP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. CELERI PROCONSVL VLI AFRICAE. [Th. 12, 1, 185]
 Semel securitatem de refusione munerum emissam ab alio iudice⁸ non licet refricari.
 et ideo spectabilitas tua saluberrimae ac iustissimae praceptionis formam secuta prohibebit 15
 in posterum eos ad discussionem transacti muneris constringi, quos claruit accepta⁹ securi-
 tatis prosperitate laetari. D. v K. MAI. RAVENNAE POST CONSVLATVM FELICIS ET TAVRI¹⁰. a. 429

3 IMP. MARCIANVS A. CONSTANTINO PP. Quicunque de prouincia- [Poz. 26, 10 B 56, 8, 29]
 libus et collatoribus decurso posthac quantolibet annorum numero, cum probatio aliqua
 ab eo tributariae solutionis exposcit, trium cohaerentium sibi annorum apochas secu- 20
 ritatesque protulerit, superiorum temporum apochas non cogatur ostendere, neque de praeterito ad illationem functionis tributariae coartetur, nisi forte aut curialis aut quicunque
 apparitor uel optio uel actuarius uel quilibet publici debiti exactor siue compulsor posses-
 sorum uel collatorum habuerit cautionem, aut id quod depositit deberi sibi manifesta- 24
 gestorum adsertione patefecerit. D. xv K. AVG. VARANE ET IOHANNE CONSS. a. 456

4 Ο μὴ προσθίμενος ταῖς ἀποχαῖς τὸ τοῦ λουγῶν ποσὸν κ' λιτρὰς χρυσίου προστιμάται.

5 (4) 11 IMP. IVSTINIANVS A. MENAE PP. Securitatibus, quae publicarum [4, 30, 14, 1 B 56, 8, 30]
 functionum gratia siue in solidum siue ex parte solutae esse conscribuntur, nullam excepti-
 onem non numeratae pecuniae penitus opponi concedimus. D. K. IVN. CONSTANTINOPOLI 29
 DN. IVSTINIANO A. II CONS. a. 528

KOI: c. 4 argumentum ex Theodori Nouellis 17, 13 restitutum est

¹ fuerint auctoritate firmatae Th. ² in om. Th. ³ qui ab exc. tuae officio Th. ⁴ omnes
 om. Th. ⁵ quod et circa hos optimum e. c., quibus lucr. f. ex b. curialium obuenerunt,
 (ut ins.) et ipsi Th. ⁶ uc. ins. Th. ⁷ iunge 11, 59, 26 Th. 11, 1, 34. 11, 30, 68 ⁸ pro-
 consule Th. ⁹ accepta Th. ¹⁰ uu. cc. addit Th. ¹¹ iunge 1, 4, 21. 4, 2, 17. 4, 20, 18.
 4, 21, 17. 4, 30, 15? 5, 15, 3

1 ex om. O | fuerit I | qui K^a 2 redigetur K^b | suscepctoribus O^a, susceptoribus O^b | secu-
 titibus O | nomen non O | indeferentis K,
 efferentis O, ferentes I^a 3 consul] edd. Th.,
 consules KOI | quo] quodam Th. | discretio-
 nis I 4 descriptis O | etiam om. O 5 ad
 om. O | celebrare K^a, celebrata et O, cele-
 brata etiam I 6 dispunctio] K^b Th., disp...
 K^a, dispō (= dispositio) unctio O^a, dispo-
 sitio O^b I | nostre O 7 reuelationem K^a, rela-
 tionem O 8 quod] qui K^a? | et] etiam K^b
 est om. I^a | custodiare O | facultatis K^a 9 ob-
 uenerunt Th., inc. I^a | ut et] ut I^a | simillime
 prouisionis O 10 iudicium O^a | esse om. Th. |
 crediderint K^a I 11 s. a. Th. 13 imp.
 (imp. O) ... aa. (a. O) c. pr. africæ (afri-
 cano O)) imp. th. KI 14 numerum O,
 rerum I^b 15 secutam O 16 muneras] numeris
 uel muneras O | quo O | claruerit K^b
 prosperitatis securitate (-tes I) K^a I, pros-
 peritate securitatis K^b 17 s. a. Th. | mai.]
 mart. Th. 11, 1, 34. 11, 30, 68 18 mar-

cianus a.] ant. K, aa. I | constantino pp.]
 Contius, const. pp. O, om. KI 19 collacionibus O | comprobatio (uel — to I^a) KI, compro-
 batō X | aliquam K^a 20 exponitur O | trium] si trium KOI^bX | sibi coherentium I 21 super
 horum O, deficit I^a | temporum] t. spatio X
 22 tribuzione O, deficit I^a | coarcetur K^b,
 coeretur O, deficit I^a | quicunque] qui-
 libet K, deficit I^a: aut quic. app. om. B
 23 auctarius O, auctuarus X, deficit I^a |
 quilibet om. X 24 habuit KO | detepos-
 sit K^a, reposcit I | manifesto I^a 25 ad-
 sertionem I | s. a. Contius | narrone Cont.
 26 constitutio graeca Paris. 4428, sequitur
 constitutio greca Harleianus 5117. apud
 Theodorum iis quae supra dedimus pre-
 mittitur: ἀναγνωρίζεται τι. καὶ ξβ' διάτ. δ', ἔνδε
 σηται ὅτι. quod in BΣ 23, 1, 76 c. 5 bis
 citatur sub numero δ', id Fabroli emenda-
 tionem factum puto 27 a. mensis pp. O,
 om. KI 28 ex] e O^a 29 s. a. Cui. cum
 l. gem. | inn.] Cui, iul. l. gem.

XXIII

R DE CANONE LARGITIONALIVM TITVLORVM R

- 1 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. LOLLIANO. Omnem summam auri uel argenti reliquarumque specierum, quae sacris largitionibus ex more penduntur, statim ut exactio fuerit celebrata, ad thesauros uniuscuiusque prouinciae uel ad proximos 5 referri sub obsignatione tabularii ceterorumque, quos sollicitos esse debere praecedentia iussa decreuerant, et thesaurorum preepositis consignari preecipimus, ut exinde ad sacrum comitatum integer omnium titulorum numerus dirigatur. D. XII K. AVG. MEROBAVDE II ET SATVRNINO CONSS. a. 383
- 2 IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. AD ANTHEMIVM PP. ¹Neque sacra- [Th. 11, 7, 17] 10 rum priuatarum uel largitionum palatina officia ex quacumque causa ex quocumque titulo fiscalis debiti, cum ad prouinciam mittuntur, possessores per se audeant conuenire, siue id ex praeterito reliquum trahatur seu praesentis temporis tributo solui conueniat: sed rectores prouinciarum frequenter adeundo commoneant eorumque officiis incumbant. Quod si rector prouinciae imminentem sibi memoratorum declinare molestiam quaerens uel quilibet alia ratione isdem propria auctoritate publicae exactionis permiserit curam, tam ipse quam officium eius uicena auri pondo fisco dependent. D. VII ID. DEC. CONSTANTINO- a. 408
POLI BASSO ET PHILIPPO CONSS.
- 3 IMPP. LEO ET ANTHEMIVS AA. HELIODORO COMITI SACRARVM LARGITIONVM. Prae- ceptit nostra serenitas neque ueloci cursui neque alii praeter ueterem consuetudinem grau- 20 mini subiacere chartularios, qui de cohortalibus officiis uniuscuiusque prouinciae largitionales titulos retractare constituuntur, cum et idem amplissima preefectura disponeuisse perhibeat, ut his necessitatibus liberati fideliter largitionales titulos ualeant retractare. 1 Quod si aliquo tempore nostra iussio temerario ausu ex aliqua parte fuerit uiolata, tam rector prouinciae quam apparitio eius tringita librarum auri condemnatione plectentur. 25 2 Insuper uirum spectabilem Orientis comitem elusque officium licentiam habere conatas nefarios inhibendi tam moderatorum quam cohortalis officii, cum de hac re admoniti fuerint a palatinis et eandem poenam formidantibus, si non omnibus modis pietatis nostrae decreta 3 (1) congruum mereantur effectum. Illud etiam generali forma sancimus, ut in omnibus prouinciis tam nominatio specialium susceptorum largitionalium titulorum quam defensio tracta- 30 torum non tantum per uiros clarissimos moderatores prouinciarum, sed etiam per uiros spectabiles proconsules et preefectum Augustalem ac laudabiles uicarios una cum eorum officiis, admonentibus semper nec non imminentibus palatinis procuretur prouidentibus,

KOI

¹ neque agentes in rebus preemittit Th.

2 largitionum *K^a* | titulorum] tributorum *K^b*,
om. O (cf. ad u. 3) 3 imppp. . . . lolliano
 (iuliano *Cont.*) *Cont. Cui.*, imp. gratia. ual.
 titulorum aaa. ioliano *O*, impr. g. ual. et
 th. titulorum aaa. lolliano *Lond.*, imp. gra. *KI*
 4 petuntur *X* 5 ad thes.] ad in th. *O^a*
 thes. *X* 6 assignacione *O*, consignacione *X*]
 tabulariorum *OX* | ceterumque *K^a*? 7 de-
 creuerat *K*, decreuerunt *I^b* | cognari *O* | ad
 sacrarum com. *O*: ad urbem regiam uer-
 tunt *B teste Cui.* 8 s. a. *Cont. Cui.* | *xii*
Cui., *om. Cont.* | *ii om. Cont.* 10 imppp. . . .
 ad anth. (anthemio *Th.*) pp.] imp. hon. aa.
 ad antem. pp. *O*, imp. hon. a. (a. *om. I*) *KI*,
 impr. hon. et th. a. *Z* 11 priuatarum
 uel larg.] *K^aO^b* *Th.*, litterarum uel larg. *O^a*,
 uel priu. larg. *K^b* uel larg. priu. *I* | qua-
 cumque] quaque *O*? 13 reliquo *O^a* | tri-

buta *K^bI* 14 que *om. K^a* 15 inminetem *K*,
 imminentem *I* | molestam *O* 17 fisco *om. O* |
s. a. Th. 19 impp. . . . largitionum] *Contus*,
 imp. leo et antemo eliodoro c. *O*, imp. leo *KI*,
 cf. p. 899, 9 | precipit *I* 20 ueueloci *I*
 21 subiacere] libiacere *O* | qui de] qui-
 dem *K^aX* | coartalibus *XX* | unuscuiusque *K*
 22 et idem] *KI^b*, idem *I^c*, id *O*, id etiam *X*
 23 largitionis *K*, largitiones *I* 24 tem-
 pora *K^a* | iussio] iussu *I^a* 26 comitem
 (-tis *O^a*) orientis *OX*] conatos *I^a* 27 car-
 talis *OIX* | re *om. X* 28 si non] sine *O*
 30 specialium] spiritualium *O* | largitioni
 titulo *X* | tractorum *OI*, tractorum *X^a*
 32 proconsulem *K* 33 seper *I* | palacis *O* |
 prouidentibus] *OI^bX*, *om. K^a*; istud deest
 in libro] m[artin]i *I^c*: quae adnotatio apud
Hugolinum ad hoc. procuretur relata est

ut post nominationem etiam specialium susceptorum largitionalium titulorum nulla minuenda exactionis ad sacrum pertinentis aerarium aut transferendi ad arcarios aut quoslibet alios extraneos titulos rectoribus prouinciarum aut eorum officiis, sed etiam curialibus licentia permittatur: quadrimenstruis brevibus per idoneum tractatorem eorundem titulorum super commendandis ratiociniis publico rectorum prouinciarum ad sacratissimam 5 urbem transmittendis. Nam quacumque ex parte, quam iussit nostra tranquillitas, si minus fuerit procuratum, poena superioris designata tam ipsi iudices quam eorum officia se nouerint esse plectendos. D. VIII K. AVG.¹ CONSTANTINOPOLI ANTHEMIO A. II CONS.

a. 468

4 IDEM AA. HELIODORO COMITI SACRARVM LARGITIONVM. Praecipimus, ut, si forte delegatio, quae ab amplissima praefectura in diuersas prouincias ex more quotannis emit- 10 titur, minus contineat omnes largitionales titulos aut quo modo exactio eorum debet procedere, nihil minus *competentem* a uris spectabilibus tam proconsulibus quam uicariis et uiro spectabili comite Orientis et praefecto Augustali nec non rectoribus prouinciarum eorumque officiis et curialibus omnium largitionalium titulorum exactionem procurari: uicenarum librarum auri condemnationem prae oculis habentibus, si quid minus exactum 15 uel illatum sacro fuerit aerario, quam prisca et inueterata consuetudo sacris largitionibus inferri constituit. D. K. IVL. CONSTANTINOPOLI ANTHEMIO A. II CONS.

a. 468

XXIII

R NE OPERAE A COLLATORIBVS EXIGANTVR R

1 IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD VIVENTIVM PP. [Th. 11, 10, 1 20 Operarum praebitionem, quae illicite a prouincialibus hactenus expetita est, sinceritas tua cessare praecipiat. D. X K. MART. TREVERIS VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS. a. 369

XXV

R DE IMMVNITATE NEMINI CONCEDENDA R

1 ²IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. AD POPVLVM. [Th. 13, 10, 8, 1 25 His nostrae serenitatis edictis ciuitatum tabulariis erit flamma supplicium, si cuiusquam fraude ambitu potestate iniusta cuiuspiam profiteretur³ immunitas, ac non secundum praecedentem definitionem⁴ omnes omnino abolita specialium immunitatum gratia necessitas KOI

¹ April.? ² fungē 11, 48, 9 ³ idem Th.: prouideretur? ⁴ cf. Th. 13, 10, 8 pr.
(= 11, 48, 9)

1 etiam spiritualium O, specialium etiam K| suspectorum O| inminuenda O, minuenda I^a, minuente X| 2 pertinentibus K^a| transferende I^a| ad arcarios] arcarios O| quodlibet K, quolibet O| 3 titulo K| 4 quadri- 13 orientis et prefecto bis I| prouinciarum om. I| 14 eorumque] earum K, et eorum X| omnium X| exactionem] X, exactione KOI, om. I^a| 16 fuerit sacro OX| aerario] erra I^a| pisces K^a| largitio- 15 libus K^a 17 s. a. *Contin* 19 opera O| collationibus K 20 impvvpp. ... pp.] Th. 25 impvvpp. grat.] imp. gra. K, imp. gord. OI| ualent. ... popu- 21 pum om. KI| 26 flammat I| 27 ambi- tuts K, abitus I| cui uspiam *seu* illi Momm- 28 omnes] Z Th., omnis KOI

57*

- tributariae functionis firmata censitorum peraequatorum prouincialium iudicium peraequatione constrinxerit. D. III NON. MART. MEDOLANI MEROBAVDE II ET SATVRNINO CONSS. a. 383
- 2 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. ANTHEMIO PP. Per Bithyniam ceteras- Th. 15, 3, 5 que prouincias possessores et reparacioni publici aggeris et ceteris eiusmodi muneribus pro iugorum numero uel capitum, quae possidere noscuntur, adstringi cogantur. D. VII 5 K. Nov. CONSTANTINOPOLI HONORIO VIII ET THEODOSIO V AA. CONSS. a. 412

XXVI

R DE CONDITIS IN PVBLICIS HORREIS R

- 1 IMP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD VOLVSIANVM PV. Omnia¹ Th. 11, 14, 1 quae in horreis habentur expendi uolumus, ita ut non prius ad frumentum tendatur 10 expensio, quod sub praefectura tua urbis horreis infertur, quam uetera condita fuerint 1 erogata. Et si forte uetustate species ita corrupta est, ut per semet erogari sine querella non possit, eidem ex noua portione misceatur, cuius adiectione corruptio uelata damnum 2 fisco non faciat. Ad istud autem negotium arbitratu ac iudicio tuo nobilis prudens fidelis 15 optime sibi conscius pro integritatis meritis adponatur custos ac mensor, qui uel frumenta modio metiatur uel iustis aestimationibus² colligat, quanta habeantur in condito. D. VI ID. APRIL. DIVO IOVIANO ET VARRONIANO CONSS. a. 364
- 2 IDEM AA. ARTHEMIO PRAESIDI. Cum ad quamlibet urbem mansionemque accesseris, protinus horrea inspicere te uolumus, ut deuotissimis militibus effloratae et incorruptae 1 species praebantur. Nam si per incuriam officii grauitatis tuae sartorum tectorum neglecta 20 procuratione aliqua pluuii infecta perierint, iam ad damnum tuum referentur. D. VIII K. SEPT. ARELATE³ DIVO IOVIANO ET VARRONIANO CONSS. a. 364
- 3 IMP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. ANATOLIO PP. PER ILLYRICVM. Nulli Th. 11, 14, 3 posthac horreaticas species contingendi copia praebetur. Sin uero quisquam temerator 1 horreorum extiterit, qui sibi ex praedictis aliquid audeat usurpare, hanc poenam sciat 25 nostro arbitrio definitam, ut deportationis poenae subiectus totius substantiae cogatur subire iacturam. D. VII ID. IVL. CONSTANTINOPOLI CAESARIO ET ATTICO CONSS. a. 397

KOI

¹ ante omnia autem praemissis aliis Th. ² adlegationibus Th. ³ Arelapae (*Gothofredus*)?

1 tributariae] tribucione O | firmitas O^a | censorum Th. | peraequatorum ... iudicium om. O, peraeq. ... peraequ. om. liber Martini secundum X | perequacionem KO 2 constrainxerint K, construxerit I | s. a. Th. 3 impp. ... pp.] Th., imp. h. et th. antemio pp. O, imp. hon. KI 4 possessiones K] et reparacioni] X Th., in reparacione OI, nel increpatione K| huiusmodi XX | munibus K^a 5 ingorum] Hal. Th., iugerum KI, iugera O| adstringi] K^aI Th., dare O, astringi dare K^b: δεσμοθετικά ἀναγνωρίζωσαν B apud Cui. | s. a. Th. 8 de conditis) decretis O 9 impp. ... pu.] Th., imp. ual. aa. ad uelosianum pp. O, imp. ual. KI 10 ad] ad id Th. ex emend. | extendatur KI 11 quod] quae I, om. O^a | inferuntur O | fuerunt K 12 et] sed X, om. Th. | species om. O | erroga sine querela I^a, sine (sine om. K^a) querela erogari KI^c 13 ex noua portione eidem K, ex noua eidem portione I 14 istud] institutum I^a | arbitratum O^a | tuo iudicio Th. | fidelis om. K 15 integritatis] I^a Th., integritate KOI^b | mentis K | opponatur K^a 16 medio K | conditō I^a, inc. K^a | s. a. Th. 18 a. K | arthemio praesidi] arth. O, tenuo praesidi Monac. 3509, anthemio praesidi Contius, om. KI: secundum Th. 8, 3, 1 Arthemius corrector Lucaniæ et Britiorum erat | urbis I | mansionemque O 19 inspicere orrea O | te om. I^a | effloratae] O, deflorare KIX: αὐθηπά κατ αὐδιαφόρα εἰδη B apud Cui. 20 incuriam) incuūam O^a | sacrorum K' 21 inflicta O | perierit O | ad d. tuum iam K^a, iam om. K^b | res ferentur K^a, refferantur I | s. a. Contius Cui. 22 artelate Cont., arelati Cui. | diuo om. Cont. 23 imp. arch. et hon. aa. O, imp. arc. KI | antolio (antolio O) pp. per (er O) illiricum O Duacensis, anatolio pp. illyrici Th., om. KI 24 posthac] post I| orreatitas KI| contingi O | si O | uero] num O^a 25 qui] quod I^a | aliquod O 26 deporciones O 27 s. a. Th.

XXVII

¶ VT NEMINI LICEAT IN COEMPTIONE SPECIERV M SE
EXCVSARE ET DE MVNERE SITONIAE ¶

1 ¹IMP. ANASTASIVS A. MATRONIANO PP. Quotiens urgente necessitate com- [B 56, 9, 4]
parationes frumenti uel hordei² aliarumque specierum quibuslibet prouinciis indicentur, 5
nulli penitus possidentium sese sub cuiuscumque priuilegi³ occasione excusandi tribui facul-
tatem censemus, omnique, cuicunque possidentium quocumque modo quocumque tempore
per sacros apices uel etiam pragmaticam sanctionem aut iudiciale fortē dispositionem
huiusmodi excusatio data est uel postea data fuerit, licentia minime umquam contra teno-
1 rem nostrae legis saluberrimae ualitura. Adeo namque huiusmodi onera cunctis, pro qua 10
singulos portione contingit, uolumus inrogari, ut ab isdem comparationibus nec sacratissi-
mam nostrae pietatis nec serenissimae nostrae coniugis domum pateremur subtrahere.

D. III³ K. AVG. CONSTANTINOPOLI OLYBRIΟ VC. CONS.

8, 491

2 Οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες ἡ ἐν αὐταῖς κεκτημένοις μὴ ἀναγκαζέσθωσαν εἰς ἔτεραν πόλιν **Β 56, 9, 5**
1 ἢ εἰς τὴν μητρόπολιν εἶδη χορηγεῖν. Εἰ δὲ καὶ τις ἀπαράίτητος αἰτία καταναγκάσει τοῦτο γενέ- 15
σθαι, τοῖς δίκαιοις τιμῆμασι τοῖς ἐκείνῃ τῇ πόλει χρατουσίν, ἐξ ὧν⁴ τὰ εἶδη παρέχεται, πιπρ-
σκέτωσαν, ἐκείνων ταῦτα μετακομίζοντα τῷ δεομένων τῶν εἰδῶν. Ὑπολογίζεσθω δὲ τοῖς
2 πιπράσκουσι τὰ τιμῆματα τῶν εἰδῶν εἰς τὰ συντελούμενα παρ' αὐτῶν ἐν χρυσῷ δημόσιᾳ. οὐδὲ
3 γάρ δίκαιον νῦν μὲν ἀπαιτεῖσθαι⁵ τινα παρέχειν εἶδη, μετὰ χρόνον δὲ αὐτῶν τὰ τιμῆματα λογί-
4 ζεσθαι, οὐτῶς εὐθήνας γενομένης. Τοῦ λαρυγτροτάτου ἄρχοντος ἐκάστης ἐπαρχίας ἐγκινδυνεύοντος 20
εἰς τὸ καταλογίζεσθαι τὰ τῶν εἰδῶν τιμῆματα⁶ κατὰ τὰς ὥρισμένας προθεσμίας ὑπὲρ αὐτῶν
4 ἐκπέμπεσθαι. Μηδεὶς δὲ ἀναγκαζέσθω πιπράσκειν πᾶσαν χρέιαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ ἐκπεριττεύοντα
εἶδη· ἀσεβές γάρ εστιν ἀποστερεῖσθαι τινα τῶν οἰκείων καὶ ἔτεροις ταῦτα χορηγεῖν· ρ' χρυσού
5 (1) λιτρας ὑφισταμένου ζημίαν καὶ κινδυνεύοντος εἰς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ζώνην αὐτοῦ τοῦ παραβαί-
νοντος τὸν νόμον ἡ συγχωροῦντος αὐτὸν παραβαθῆναι. Μηδεὶς ποτε χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης 25
ἐπιταπείσθω τοῖς κτίστοραις συνωνήν, καὶ ὅτε δὲ γίνεται, κατὰ θείαν μόνον κελευστὴν γινέσθω, ἐφ'
6 ώ̄ τε τὸ τῆς συνωνῆς χρυσόν ἐκ τῆς συντελούμένης παρὰ τῶν κτιστόρων ἐν χρυσῷ συντελείας
παρακατέγεσθαι ἐὰν ὅλις τὰ τῆς οἰκείας αὐτῶν συντελείας ἀρκῇ πρὸς τὴν συνωνήν. Ἐὰν δὲ μὴ

KOI: index c. 2 ex B restitutus est

¹ iunge 7, 39, 4, 11, 62, 14 ² olei (*Cuiacius propterea* 11, 23, 2)? ³ III 7, 39, 4 ⁴ re-
quiritur 75 (Leunclavius) ⁵ xai ins.

2 coemptione] *K^b*, conceptione *K^aX*, emp-
cione *O^bI* 3 excusare et de munere sitoniae
(siconie *X*) *X*, exc. communem *O*, excusa-
tione munerum *K*, excusare et de numeri *I*:
rubricam de munere sitoniae post c. 1 ite-
rant *OIX*, eique proprium titulum addictum
fuisse Benerus ideo putauit, quod secun-
dum numeros titulorum apud Graecos alle-
galorum inter titulum 27 et titulum de
decurionibus nouem rubricae intercesserunt.
quam sententiam Witte et Zachariae en-
resellerunt, quod et titulus de discussoribus
Theodoro in Nouellarum breuiario tricesi-
mus est et c. 3. 4 h. t., quae de sitoniae
munere agunt, Paratilla ad Const. titulo x^c
adscribunt, recte omnino, nam et index
Basilicorum Coislinianus ad B 59, 10 ad-
notat: βι. ἵ τοιν χωδ. ττ. x^c περὶ συνωνὸν
καὶ οἰώνων. probabilit̄ igit̄ conicias Bo-
nonienses, cum non haberent quo munus sito-
niae referrent, rubricam diuisisse: certe eos
animum ad hoc attendisse testis est Hugo-
linus, qui secundum *X* haec ad rubricam
adnotauit: alias deest de munere sitoniae et
nihil tractat sed intellige tractari in greco
4 a. matr. pp. om. *KI* | urgente *KO^aX*, sur-
gente *O^a* | comparationis *I* 5 libet bis *I* |
iudicentur *K^a* 6 cuiusque *XX* 7 cucum-
que *O^a* 8 etiam] et *I* | sanctione *K* 9 ex-
cusationem *IX* | fuit *K* | utquam *K^a* 10 ua-
lituram *I* 11 sigulos *X*, singulis *KOI* |
interrogari *K^a*, erogari *X* 13 s. a. *Contius* |
post c. 1 rubricam de munere sitoniae ins.
OIX (u. ad u. 3) 14 constitutio greca *I*,
co. gc. *K*. indicem *B* restituit *Cuiaciuss*,
pr. . . § 4 extant in *Synopsi Σ* 11, 2. de
ordine c. 2 et 3 cf. ad 902, 39: quem si
recte restituimus, constitutio ab Anastasio
ante XIIII 1. Mai. 505 (cf. 1, 4, 19) data est
15 καταναγκάσῃ *Cui.* 18 τὰ τιμῆματα τῶν εἰδῶν
τοῖς πατρ. *Syn.* | ἐν χρωσῷ παρ' αὐτῶν *Cui.*
20 εὐθύνας] *Leuncclaius*, εὐθύνας *Cui. Syn.*
21 ταῖς *Cui.*, ταῖς πατράσκουσι τά *Syn.* 22 χρεαν]
χροπλαν *Syn.* 23 οἰκείων om. *Cui.* | Αἰτησες
χροποιού ζηταν ύψιστ. *Syn.* 24 τῷ *Augusti-*
nus, τῷ *Cui.*

χρεωστῶσι δημόσια οἱ τὴν συνωνὴν ἐπιταγέντες ἡ μέρος χρεωστῶσιν, ἐν νομίμασιν εὐστάθμοις πρότερον τὸ χρυσὸν λαμβανέτωσαν καὶ οὕτως τὸ εἶδος ἀπαιτεῖσθωσαν, μηδενὸς τολμῶντος ἡ παράστασμα δοῦναι τὰ νομίσματα ἡ Ἐλληνῶς ταῦτα καταβαλεῖν ἡ ἄλλως πις ζημιῶσαι τοὺς ὑπότελεῖς, ἀλλὰ καὶ τὸ τετραπλάσιον παντὸς τοῦ παραλλήλου καὶ τῆς ζημιᾶς ἀπαιτούμενον καὶ τοῦ Ἐλληνῶς καταβάλλοντος. Εἰ δὲ καὶ τὶς συνωνὴν ἐπιτάξει¹ τολμήσει ἡ τὴν ἐπιταγέσιαν παρα- 5 νόμιμας ἔκβιβάσει, πεντήκοντα χρυσὸν λίτρας προστιμάσθω καὶ τῆς στρατείας καὶ ἀξίας ἐκπιπτέτω, ὑποκείμενος καὶ μεῖζον κινήσει. Καὶ ὅτε δὲ κατὰ θείαν κελευσιν γένηται ἐπιταγὴ συνωνῆς, ἔκαστος τῶν κτητόρων πρὸς τὴν ἀναλογίαν τῶν ζευγῶν ἥτοι ζευγοκεφαλῶν ὑποκείσθω τῇ συνωνῇ, μηδενὸς αὐτῆς ἔξαιρουμενου. Οἱ δὲ ὑπὲρ τὰύτην τὴν ἀναλογίαν ἀπαιτῶν τινὲς τῶν σωτειλῶν² προφάσει τῆς συνωνῆς καὶ ζημιὰ τῶν πεντήκοντα τοῦ χρυσοῦ λιτρῶν ὑποκείσθω 10 καὶ ζώνης καὶ ἄξιας ἐκπιπτέτω καὶ ἐτέρων μεῖζον προσδοκάτω κίνησιν. Ἀλλὰ ταῦτα χωρὶς τῆς Θρακικῆς διοικήσεως νενομοθέτηται. ἐν Θρακῇ γάρ, ἐπειδὴ οὐκ εἰς ὁλόκληρον εἰσφέρεται τὰ δημόσια, διὰ τὸ προφάσει τῶν βαρβαρικῶν ἐφύδων ἐλαττωθῆναι τοὺς γεωργὸν καὶ μὴ ἀρκεῖν τὴν ἐν εἴδεσι συντέλειαν τοῖς κατ’ αὐτὴν ἰδρυμένοις στρατιώταις, καὶ πάντων μᾶλλον ἀποτρέ- φεσθαι εἰς αὐτὴν στρατιωτικὰ τάγματα ἀνάγκη ἐστὶ συνεχῆς πάνυ γίνεσθαι³, ἐπειδὴ μὴ ἐνδέχεται 15 δίχα συνωνῆς ἀποτρέφεσθαι τοὺς ἐν αὐτῇ στρατιώτας· ἐν ἔκεινῃ τοινῦν τῇ διοικήσει ἡ μέχρι σημερον κρατείτω συνήθεια, ὑποκείμενος καὶ τῶν ἐμπόρων τῇ συνηθείᾳ, πρότερον μέντοι καὶ τοῖς συντελεσταῖς καὶ τοῖς ἐμπόροις καταβαλλομένου τοῦ τῆς συνωνῆς χρυσοῦ ἐν εὐστάθμοις νομίσμασι καὶ ὀβρύζοις, καὶ οὕτως αὐτῶν ἀπαιτούμενών ἀδιαστρόφως καὶ ἀζημίως τὸ εἶδος εἰσφέρειν, τοῦ δὲ ταῦτα παραβαίνοντος τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμοῖς ὑποκείμενον. Βελτίων γάρ ἀντὶ τῆς 20 ἰδιωτικῆς ἐμπορείας μᾶλλον τοῖς στρατιώταις καὶ τοὺς ἐμπόρους χορηγεῖν τὰς ἀναγκαῖας αὐτῶν ἀποτροφάς. Εἳνα δέ ποτε διὰ τινας πόλεις μὴ ἔχουσας σιτωνικὰ χρήματα μήτε ἐτέρωθεν εὐπο- ρούσας ἀνάγκη γέγονε συνωνὴν ποιήσασθαι, ἵξεστο μὲν τοῖς ἄρχουσι ταύτην ποιεῖν, ἐν μόνῃ δὲ τῇ ἐνορίᾳ τῆς πόλεως τῆς τοῦ σίτου δεομένης καὶ ἐν τοῖς αὐτῆς ὄροις, καὶ κατὰ τὰ ἐν τοῖς τόποις κρατοῦντα κατὰ καιρὸν τιμήματα. τοῦτο δὲ παραφύλαστέτωσαν καὶ οἱ πατέρες τῶν πόλεων καὶ 25 πᾶς ἔτερος τῆς συνωνῆς προνοούμενος. Εἰ δὲ καὶ ἀνάγκη γίνεται πολιτικὴν γενέσθαι συνωνήν, ὡς ἐπιζητουμένων εἰδῶν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, καὶ ἐν ταύτῃ κατὰ θείαν μόνην κελευσιν προβα- 30 νέτω, τοῦ χρυσοῦ πρότερον κατὰ τὰ ἐπ' ἄγορας ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὡντα παρεχομένου ἀδια- στρόφως καὶ ἀζημίως, μετὰ τοῦ καὶ τὰ ναῦλα ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχεσθαι, ὥστε τὸν συντελετὴν πιπράσκειν μόνον τὸ ἐπίζητούμενον εἶδος καὶ πληρωθῆναι τοῖς δεομένοις τὴν χρείαν. Μηδὲν δὲ 35 ἐκ ταύτης τῆς διατάξεως καινιζέσθω τὰ ἐπὶ τῇ συνωνῇ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως διατετυ- πωμένα, ἀλλὰ κρατείτω καὶ ὁ θεῖος τύπος ὁ διατυπώσας τὰ περὶ τῶν ἐπεισάκτων στρατιωτῶν ἀποτροφῆς. Ἅποκείσθω δὲ τῷ προστίμῳ τῶν πεντήκοντα τοῦ χρυσοῦ λιτρῶν καὶ τὸν εἰς ζώνην καὶ ἄξιαν ὑπομενέτω κίνδυνον ἥτε μεγίστη τάξις τῶν ἐνδοξοτάτων ἐπάρχων καὶ οἱ λαμπρό- τατοι τῶν ἐπαρχῶν ἄρχοντες μετὰ τῶν πειθομένων αὐτοῖς τάξεων καὶ οἱ κατὰ τόπον ἔκδικοι 40 καὶ ἄλλοι οἱ δημοσιεύοντες παραβαίνοντες αὐτὸι τὸν νόμον ἡ παραβαθῆναι συγχωροῦντες ἡ μη μηνύοντες ἀντερθέτεις κατὰ τῶν παραβαίνοντων αὐτὸν.

3 Οἱ αὐτὸι βασιλεῖς. Θεσπίζομεν σιτώνην

"Οταν ἐν τινὶ πόλει σιτῶνυ γένηται χρεία, κατὰ δοκιμασίαν καὶ ἐπιλογὴν [1, 4, 17 B 56, 9, 6 καθ' ἔκάστην πόλιν ἐπισκόπου καὶ τῶν ἐν τοῖς κτήτοροι πρωτευόντων γινόσθω ἡ ἐπὶ αὐτῷ προ- 45 βολή, οὐ κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς προβαλλομένοις, οὐδὲ ἐφ' οἷς ἀν βουληθείσαν προσώποις, ἀλλὰ μόνων τῶν ἐπὶ τῆς χώρας ἔκεινης ταξιεωτῶν τῶν στρατευομένων καὶ τὸν τάξιν ἀποθεμένων τὴν τάξιν

B

¹ expectes παρανόμως ἐπιτάττειν ² συντελεστῶν (Heimbach)? ³ expectes fere μᾶλλον εἰς τὸ ἀποτρέφεσθαι τὰ στρατ. τάγμ. ἀνάγκη ἐστὶ συνωνὴν συνεχῆς πάνυ γίνεσθαι (Mommse)

5 τολμήσῃ Cui. 6 στρατείας] Augustinus, πρατείας Cui. 14 εἶδει] Herrmann, εἶδότει Cui., uerit̄ tamē: speciem collatione | ἀποστρέφεσθαι Cui., sed uerit̄ alendos 18 συν- τελεταῖς Cui. 26 γένεται Cui. 33 ἀποστροφῆς Cui., sed uerit̄ annona 38 inscriptionem ex c. 1 et 1, 4, 17 restituimus. uerba θεοπ- ικομεν σιτώνην tradunt Paratilla ad Const. 1, 3 addito hoc indice: δοκιμασίᾳ τοῦ θεοφιλεστάτου

τῆς πόλεως ἐπισκόπου καὶ τῶν ἐν τοῖς κτήτοροι πρωτευόντων ἐκ τῆς κατὰ χώραν τάξεως ὁ σιτώνης προχειρίζεται, ηγουν μᾶλλον ἐν τῇ τάξει καταλεγοῦντας ἡ πληρῶν ἡ πληρώσας. secundum Paratilla est secunda h. t. constitutio: unde Witte ordinem c. 2 et 3 inuentandum esse conicit, recte fortasse: nos seculi sumus B Cuiacii 42 μόνον B

- διὰ τῶν εἰρημένων προσώπων πρὸς τὴν σιτωνείαν προβαλλομένων, ἐπειδὴ εὐχερέστερον οὗτοι ταῖς δημοσίαις χρείαις ἐντετριψμένοι ἔχ μακρῶν χρόνων τὸ τῆς σιτωνείας διανύουσι βάρος.
- 1 Πάσης δὲ ζημίας ἀπαλλαττίσθωσαν οἱ σιτωνοῦντες καὶ πληροῦντες τὸν εἰρημένην [(1, 4, 17)]
χρέιαν κατὰ τὸ δίκαιον λογιθετείσθωσαν· οὐ γάρ δίκαιον αὐτοὺς ἀντὶ τοσούτων κόπων καὶ
ζημιούσθαι. χορηγεῖσθωσαν δὲ τὸν σίτον κατὰ τὰ ἐπί ἀγορᾶς ὄντα καὶ μηδὲν περαιτέρω. [1, 4, 17] 5
- 2 Οἱ δὲ παραβάνων ἢ παραβαθῆναι συγχωρῶν τὸν νόμον λ' χρυσού λιτρας ἐπιτίμουν κατα-
βαλλέτω.
- 4 Ἡλθεν
Προνοίᾳ ἐπισκέπτου οἱ κατὰ χώραν ταξιῶται τὴν σιτωνίαν μετέρχονται.

a. 491—505

10

XXVIII

R DE COLLATIONE DONATORVM VEL RELEVATORVM
AVT TRANSLATORVM SEV ADAERATORVM R

- 1 IMP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. HERMOCRATI PP.² Dis- [Nou. Theod. 28]
positionem amplissimae recordationis Antiochi³, quae certam quantitatem ante se releuatis
possessionibus nomine canonis indixit, non imminui decernimus⁴: id enim, quoniam⁵ in 15
canonem cecidit et anniuersaria debet pensitatione persolui, nec in praeteritum nec in
1 posterum patimur esse concessum. Indulgentiam uero memoratae descriptionis et in ante-
actum et in posterum tempus non solum in releuatis, uerum etiam in donatis adaeratis
translatisque, seu quodlibet aliud nomen nouae descriptionis excogitatum est, volumus
obseruari nullamque super his umquam exactionis molestiam formidari, quibus non tantum 20
reliqua praeteriti temporis relaxamus, sed nec in posterum quicquam innouationis aut
oneris adiciendum esse censemus, nullique licere deinceps contra diualia statuta releuare
2 suas possessiones. Nouerit tamen amplissimae tuae sedis officium, quod si aliquando
nobis⁶ suggestio huic nostrae sanctioni contraria porrigitur, uel si sacris⁷ mandatis (si
qua forte citra suggestionem his piis dispositionibus aduersa manauerint) obsequatur et ali- 25
quos tamquam debitores ex huiusmodi titulo crediderit exponendos, ducentarum librarum
auri se condemnatione multandum. D. XII K. DEC. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. XVIII
ET ALBINO⁸ CONSS.⁹

a. 414

KOI: index 27, 3 ex B, index 27, 4 ex Paratitlis ad Const. 1, 3 restitutus est

¹ iunge 11, 59, 17 ² Orientis addit Nou. ³ Th. 11, 20, 6 ⁴ haec tamen liberalitas
nostra nihil dispositionis ampl. rec. Ant., quae ... indixit, imminuit praemissis aliis Nou.
⁵ quod iam Nou. ⁶ uel ins. Nou. ⁷ si legi sacrificie Nou. ⁸ uc. ins. Nou. ⁹ eodem
exemplio Theodoro u. i. pp. Illyrici add. Nou.

8 ἥλθεν tradunt Paratitla: constitutionem
sub numero δ' citant 11 uel reuelatorum
K^aOI, om. X 12 heretatorum O, erato-
rum I 13 impp. (imp. O) th. et ual. aa.
hermocrati (emograti Mon., hermogē O) pp.]
Nou. O Monacensis 3509, imp. anast. K, imp.
et eod' I | dispositionem K^a, dispositioni O
14 andochi O | reuelatis K^aI^a, reneuatis O
15 induxit O^a | non] no I^a | decreuimus O
16 anniuersaria] Nou. libri optimi, anni-
uersarie KOI cum Nou. Paris. 4412 | pen-
sitatione] X Nou., pensitationi I, pre-
sentacioni K, presentacione O | in post.]
post. O^a 17 consum O^a | uero om. I^a |
memorare K, conmemorate O | et] etiam O
in] uel in I 18 reuelatis K^a 19 transia-

tisque K^a | discriptionis I 20 nullamque I
21 sed] si O | innouationibus I 22 oneris]
ueris (uel neris) O^a | addendum X^a cum ple-
risque libris Nou., sed addicendum Ottobo-
nianus 23 officium] auxillium officium O^a
25 qua] quae O | citra om. I^a | his] in his O |
depositionibus I^a | mandauerint O^a | obse-
quantur K | aliquos] alios O 26 credide-
rint K | exponendos O | ducentarum] Z
Nou., ducenarum KOI^b, decenarum I^a
27 sese K^a | multandum] m. est O^a | s. a.
Nou. Contius 1559 | xii k.] Cont., iii k.
Nou. Ottob., iii id. uel id. uel XIII k. alii
libri Nou. | constant. om. Cont. | a. om. Cont.
28 et albino conss.] scr. fortasse cons. reli-
quis omissis, cf. index chronologicus ad h. a.

XXVIII

R DE COLLATIONE AERIS R

- 1 ¹IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. HILARIO. Aeris pretia, quae a pro- [Th. 11, 21, 2]
uincialibus postulantur, ita exigi uolumus, ut pro uiginti² libris aeris solidus a possessore 4
reddatur. D. v k. IAN.³ MEDOLANI ARCADIO III ET HONORIO III AA. CONSS. a. 396

XXX

R DE DISCVSSORIBVS R

- 1 IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD ARTHE- [Th. 11, 26, 1 B 56, 10, 2]
MIVM VICARIVM HISPANIARVM. Quotiens in disceptatione constiterit inique discussionem
fuisse confectam et fidem facti non poterit approbare discussor, ipse in eodem titulo et in 10
eodem modo ad soluendum protinus urgeatur, in quo alterum perperam fecerit debitorem.
D. PRID. ID. MAI. VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS. a. 369
- 2 IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. MESSALAE PP. Ne casu amissa [Th. 11, 26, 2 mut.]
securitate publica quaedam praeda nascatur collatoribus, decernimus, ut, quando securi-
tates a discussoribus seu apparitoribus expositae ratiociniis publicis continentur, rursus 15
per iniuriam non petantur. D. v k. DEC. MEDOLANI STILICHONE ET AVRELIANO CONSS. a. 400
- 3 IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. APOLLONIO PP. Per singulas prouincias
uel ciuitates honoratis usque ad comitiam consistorianam nec non etiam militantibus et
suis obsequiis non adhaerentibus, aduocatis quin etiam fori prouincialis mandari discussionis 19
ingorum sollicititudinem decernimus. D. v k. IAN. EUDOXIO ET DIOSCORO CONSS. a. 442
- 4 ⁴Αὐτοχράτωρ Ἰουστινιανὸς Α. Ἰουλιανῷ ἐπάρχῳ πραιτωρίῳ.
Μηδεὶς γινέσθω λογοθέτης χωρὶς βασιλικῆς κελεύσεως ἰδικῶς μεμνημένης τῆς αὐτοῦ [B 56, 10, 5]
τοῦ λογοθέτου προστηρότος· μήτε κατὰ κλεψιν τῶν ἐπάρχων μήτε ἐκ προστάξεως ἀλλου
οἰουδήποτε δικαστηρίου γινέσθη τις λογοθέτης ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἢ πολιτικῶν ἔργων ἢ στοινικῶν
χρημάτων ἢ λιμενητικῶν ἢ τῶν περὶ τοὺς δημοσίους ὀλκούς τῶν πόλεων διπτανωμένων ἢ περὶ 25
τειχοποιίαν ἢ περὶ ὁδοστρωσίαν ἢ γεφυρῶν ἢ μώλων κατασκευήν, ἀλλ’ οὐδὲ τῶν λουτρωνικῶν
χρημάτων ἢ ἄλλως ὅπωσδυ εἰς πολιτικὴν ζήτησιν ἀναφερομένων, χωρὶς βασιλικοῦ τύπου.
- 1 Αὐτὸς γάρ ὁ βασιλεὺς, εἴτε ἐκ δημοσίου χρήματα ἐκτέμψῃ πρὸς τειχοποιίαν ἢ [1, 4, 26 pr. § 1]
ἐτέρου παντὸς ἔργου κατασκευήν, εἴτε εὑρῇ παρ’ ἐτέρου καταλειπεμένα χρήματα πόλεις πρές
ἄπει ἢ καὶ διηγεῖται, ὅτε ἀν αὐτῷ παρασταῇ, πέμπει τὸν λογοθέτην καὶ τὸ ἔργον ὀφελούστα 30
μετρῆσαι καὶ ἀκριβεῖτε λογισμοὺς ποιήσασθα καὶ εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ κράτος ἀναγαγεῖν, ἐφ’ ὃ τε
γενομένης ὄρθως τῆς δαπάνης θείαν γενέσθαι παρ’ αὐτοῦ τοῖς δεδεκαπτήσιν ἀμερψίαν καὶ
2 μηκέτι δευτέραν ζήτησιν αὐτοὺς ὑπομένειν ἢ κληρονόμους αὐτῶν ἢ διαδόχους. Εἰ δὲ καὶ ὁ

KOI: index 30, 4 ex B restitutus est

¹ iunge Th. 7, 4, 22 ² quinque ins. Th. ³ d. III k. Iun. Th. 7, 4, 22 ⁴ iunge 3, 2, 4.
12, 63, 2

2 collatione] collere I 3 impp. ... hilario] Th., imp. arch. hon. aug. ylaio (uel ylaid) O, imp. arc. KI [aeris] queris I^a [a prouincialibus] a possessoribus pro solidi uno xx libras aeris reddisi constituta a prouincialibus O 4 libris om. I^a [aeris] auri K^aO^aI, aureis K^a 5 s. a. Th. | iun. Contius 1559 errore opinor, nam ianuar. Contius 1562 7 rubricam post c. 1 collocat K 8 imppp. ... 9 hispaniarum] Th., imp. ual. et gratia. aa. ad arch. uic. isp. O, imp. ual. KI 9 dispeccione O | iniqui K^a 10 discus- sor I^a | modo et in eodem titulo O 11 ad] ab I 12 s. a. Th. 13 impp. ... pp.] imp. arch. aa. messale pp. O, impp. arc. et hon. aa. Z, imp. arc. KI | ne] de O^a | omissa O 14 collacionibus O^a, de collatoribus K 15 a] ad O^a | continetur I 16 s. a. Th. 17 impp. ... pp.] Contius, imp. th. et ual. apol. aug. p. O, idem a. K, imp. eod. I 18 honorariis O, honoratas I^a | sconsistorannam O^a 20 iugurum K^aIX | s. a. Contius 21 Graecam constitutionem deesse post 32 rubr. Contii liber adnotat. inscriptionem restitui- mus ex 1, 4, 26, quae mulis h. c. capitibus gemina est, pleraque tamen breuius quam B indicauit 33 quae § 2 continetur, ea ampliora redeunt in § 9

	λογοθέτης πεπτόμενος ἐπιτραπέλη ποτῆσαι οἱ μεριψίναι τοῖς ὄρθως δεδαπανηκόσιν τὰ χρήματα καὶ μετὰ τῆς τῶν λόγων ἐρευνῆς ἔκθηται αὐτῶν ἀμεριψίναι τοῖς ὄρθως δεδαπανηκόσιν, ἔστι καὶ αὕτη κυρίᾳ, ὡς μήτε θείας ἀμεριψίναις δεῖσθαι τὸ λοιπὸν μήτε ἑτέρας ἀσφαλείας τὸν δαπανήσαντα ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἢ διαδόχους, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι τῇ τοῦ λογοθέτου ἀσφαλείᾳ.
3 (1)	Ἐπιτραπέλλεται δὲ καὶ δαπανᾶς διδόναι τοῖς λογοθέταις ἢ διάταξις, ἐφ' ὃ τε ἀγνήματα [1, 4, 26] 5 αὐτοὺς ποιεῖσθαι τὴν λογοθεσίαν. Ὁ δὲ οἰκονομὴ δαπανῶν ἢ περὶ ἔργα τῆς πόλεως ἢ περὶ ἄλλην κοινωφελῆ χρείαν μηδὲν ὑποκείσθω λογοθεσίων μήτε αὐτὸς μήτε κληρονόμος μήτε διάδοχος αὐτοῦ, μηδὲν ἐπιζητήσει δημοσίων λογισμῶν, οἷον ἐπὶ κερδῶν ἢ τῶν λεγομένων ἀγωγικῶν τοις παραπομπικῶν ἢ τῶν δαπανωμένων περὶ τοὺς δημοσίους ὄντους ἢ ὄντης ταῖς ἀναγνωτικῶν καὶ τῶν διωγμητικῶν καὶ τῶν ἄλλων, ἀντὶ γενικῆς ὄντης καλεῖται βολλεπνία . Μήδεις δὲ τῶν ἀρχόντων [1, 4, 26, 4] 10 πεμπτέων λογοθέτην, ἀλλὰ ἀναφέρεται πρὸς βασιλέα, ἐφ' ὃ τε παρ' αὐτοῦ πέμπεται τὸν ἐπιτρέπεται λογοθέτην, μηδὲ ἀχρις ἐνὸς ὅβιολοῦ οὐ φέρειν, αὐτὸς μὲν τὸ λαμβάνομενον ἀποδιδότω, τετραπλάσιον ὄφελων εἰσοκομεῖται τοῖς δημοσίοις, καὶ ποιήσεις βασιλικῆς πειράσθων ὡς τὸ δημόσιον προδεδωκός ἢ τοὺς συντελεστὰς ἀδικήσεις· ὁ δὲ ἀναγχόμενος παρασχεῖν ὡς διὰ τοῦτο καθημολογῶν ὑπεύθυνον αὐτὸν εἶναι ταῖς δημοσίοις ἀπατηγήσαται πάλιν τὰ περὶ δυσῶν ὑπέμεινε ζῆτησιν ὄφελοντα εἰσοκομεῖται τῷ δημοσίῳ λόγῳ. Καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ τῶν βολλεπνίων ζῆταις ὁ βασιλεὺς μαν- 20 θάνον τὸ γενόμενον λογοθέτου τοῖς ἀμεριψίναις ἔκτιθεται τοῖς λογοθετημένοις ποιεῖν ἀμεριψίναις, ἐφ' ὃ τε τοὺς ταύτην λαμβάνοντας μηδέτεραν μένεν λογοθεσίαν. Μήδεις δὲ ὑπὲρ τῆς γενομένης ἀμεριψίναις λαμβάνεται τι παντελῶς ὁ λογοθέτης, ἀλλ' ἐὰν δὲλως ἐπιχειρήσῃ τι λαβεῖν, ἀδειαν ἔχετων οἱ κτύτορες καὶ πολῖται καὶ ἀπειδεῖσθαι τὸν ἐκβιβασμὸν αὐτοῦ καὶ 25 δεῖσθαις ἀποδιδόναι τῷ κατὰ καὶ πολῖται τοῦ φέρεται πομφῆναι τινες κατὰ χώραν τὸν ὄφελοντα ποιητὴν εἰσπράξαι τὸν ἐπιχειροῦντα τις ἀπατησαί. Εἰ δὲ καὶ τις ἄρχων μετὰ τὸν παρόντα τὸν χωρὶς θείας ἐγγράφου κελεύεσσε πρὸς αὐτὸν πεπτομένης ἀποστεῖλη λογοθέτην ἐπὶ οἰνοδήποτε τῶν εἰρημένων, ἔτι αὐτὸς μὲν ὁ ἄρχων εἴκοσι χρυσού λίτρας προστίμουν ὑποστέσται, ἢ δὲ τάξις αὐτοῦ πέντε καὶ δέκα. Μήδεις προφάσει ἀνακαθάρσεως ὄχετῶν ἢ τῶν πρὸς τοὺς τείχεισιν [1, 4, 26, 8] 30 οἰκοδομητάτων καὶ τῆς αὐτῶν καταλύσεως, ἢ τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις στοῖδις γενομένων τῶν καλουμένων προδουλείων καὶ ἐρειπίων, ἢ τῶν ἐν ταῖς μεσοστύλοις τῆς πόλεως οἰκοδομουμένων, ὡς ὄφειλοντας ἀνατραπῆναι, ἢ περὶ εἰλόνων ἢ τοιουτορόπων ὅλως ἐπινοιῶν ἢ πολιτικῶν ζῆτησεων ποιεῖσθαι τινάς προστάξεις. Εἰ δὲ καὶ ποιήσει, ἀδειαν ἔχετων οἱ ἐν ταῖς πόλεσι τὸν ἐπεῦθεν ἐκβιβασμὸν ἀπαθεῖσθαι καὶ μηδεμίαν ἀπόκρυπται ποιεῖν ἐν ταῖς τοιαύταις πράξεις ¹ , [1, 4, 26] 35 μετὰ τοῦ καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐπαρχιῶν, εἰ τοῦτο τὸ γινόμενον σωτηρίσοιεν, καὶ πᾶσαν πολιτικὴν καὶ δημοσίαν βοηθήσιεν τοῖς αὐτοῖς ὑποκείσθαι ἐπιτιμοῖς, ἔσουσαν ἐγόντων τῶν βουλομένων δεήσεις ἐπιδιδόναι βασιλεῖ καὶ δι' αὐτῶν διδάσκειν τὰ γινόμενα, ὡς ἂν ἐν βασιλικῆς ἀγανακτήσεως ἐπακολουθήσῃ διόρθωσις· πρὸς τὸ καὶ τοὺς προστάξαντας ἄρχοντας γενέσθαι τι τοιοῦτο εἴκοσι χρυσού λίτρας προστίμωθαι καὶ μείζονα προσδοκῶν βασιλικὴν ἀγανακτήσην, τὰς 40 δὲ πειθομένας αὐτοῖς τάξεις μετὰ τοῦ προστίμου τῶν πέντε καὶ δέκα τοῦ χρυσού λιτρῶν καὶ τὴν ἐν σώματι τιμωρίαν ὑπομένειν. Μόνον γὰρ ἔξεσται τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐποφίαν ἐπιτρέπειν ἀνδρὶ καθημαρῷ καὶ σὺν ἀλληθεῖσι καὶ πρὸς ὠφελειαν τῶν πόλεων τὰ τοιαύτα ζῆτουντι καὶ μηδὲν παντελῶς ὑπὲρ αὐτῶν κομιζομένων. Προνοείτωσαν δὲ οἱ τῶν πόλεων [1, 4, 26, 9] 45 πατέρες καὶ οἱ τῶν κτητόρων εὐπόληπτοι ² , ὥστε μηδένα πολιτικὸν τόπον ἢ δημόσιον ἢ πρὸς τὰ τείχη ἢ ἐν ταῖς δημοσίαις στοῖδις ἢ λατρείαις ³ ἢ ὄπουδήποτε κείμενον ὑπὸ τινῶν ἀλόγως κατέχεσθαι, καὶ μὴ ἐκδιδοσθαι τόπον πολιτικὸν χωρὶς θείου τύπου. τὰ γὰρ παρ' ¹ [1, 4, 26] 50 αὐτῶν μὴ ὄρθως ἐκδιδούμενα ἀνατρέπεται καὶ ζημιοῦνται οἱ ἔξειληφότες. Προνοείτωσαν [1, 4, 26, 10]

¹ εἰσπορέεσθαι (*Cuiacius*, cf. *I. acm.*)? ² ἐν ὑπολύψει *I. acm.* ³ πλαστεῖσις *I. acm.*

3 μηδὲ ἔτις *B* 5 ἐπαγγέλλεται] *Fabrotus*, 44 § 15 *integra in l. gem. transisse videtur*
 ἐπαγγελλέσθω *B* 7 μηδὲ α. μηδὲ κλ. μηδὲ *B* 48 ἀνατρέπεσθαι *B*
 33 ή τοιουτορέκων] *l. gem.*, τοιούτορέκων *B*

δὲ οἱ αὐτοὶ, ὡς τοὺς ἐκ τύπου θείου ἔχοντας νομῆν ὑδατος μὴ πλεονεκτεῖν τοὺς ἑτέρους καὶ
16 (9) τὸν μὲν πλέον τὸν δὲ ἀλασσον λαμβάνειν. Ἐργον δὲ ἔστω τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου [1, 4, 26]
κόμητος τῶν θείων ἰδικῶν τοῦ βασιλίους καὶ τῶν ὑπηρετουμένων αὐτῷ παλαιτιῶν διερευνᾶν
ταῦτα καὶ προσαγγέλλειν καὶ τὸν τῶν ἐπικεφαλών προστίκων εἰσπράξαι, τὸν δὲ τάξιν αὐτοῦ πάντες καὶ δέκα.

D. VIII K. IVL. CHALCEDONE LAMPADIO ET ORESTE VV. CC. CONSS.

5
a. 530

XXXI

XXXII (XXXI)

R DE DECVRIONIBVS ET FILIIS EORVM ET QVI DECVRIONES HABENTVR QVIBVS MODIS A FORTVNA CVRIA
LIBERENTVR R

1 IMP. VALERIANVS ET GALLIENVS AA. ET VALERIANVS C. CAESONI. [BΣ 38, 8, 1 sch. 20]
Si, cum te pater decurionem esse uoluisset, illo in rebus humanis agente honor tibi
iste delatus est, tenentur quidem etiam heredes eius rei publicae (nam in hac parte uice 15
fideiussoris pater accipitur), sed non ante nisi tuis rebus excussis. PP. v K. DEC. AEMI-
LIANO ET BASSO CONSS. a. 259

2 EXEMPLVM SACRARVM LITTERARVM DIOCLETIANI ET MAXIMIANI AA. Obseruare magi-
stratus oportebit, ut decurionibus sollemniter in curiam conuocatis nominationem ad certa
munera faciant eamque statim in notitiam eius qui fuerit nominatus per officiale publicum 20
perferre curent, habituro appellandi, si uoluerit, atque agendi facultatem apud praesidem
causam suam iure consueto: quem si constiterit nominari minime debuisse, sumptus litis
eidem a nominatore restitui oportebit. SINE DIE ET CONSYLE.

3 IDEM AA. IVLIO. Cum decurionatus honorem sponte suscepéris, albo eximi, licet anno- 24
sum te esse dicis, non potes. PP. ID. NOV. DIOCLETIANO A. II ET ARISTOBVLO CONSS. a. 255

4 IDEM AA. CASSIANO. Cum adoptiuimus filium ex adoptantis dignitate decurionis filium
effici nulla dubitatio est, pro atrocibus iniuriis eum, quem ad uicem naturalis pignoris tibi
adscribebas, a praeside prouinciae illicitis corporis cruciatibus adfici non oportuit hocque
congruenti poena coercebitur. PP. XII K. DEC. DIOCLETIANO A. II ET ARISTOBVLO CONSS. a. 285

5 IDEM AA. ALEXANDRO. Filios in potestate patris positos ad munera seu [BΣ 24, 4, 7 30]
honores non posse deuocari falso tibi persuasum est. sane si ad nominationem filii

KOI: index 30, 4 ex B restitutus est

6 s. a. l. gem. 7 Graeci ut hucusque in nu-
meris titulorum laudandis cum libris nostris
consentunt (BΣ passim, item Theodori bre-
uiarium novellarum, imprimis autem index
Coislinianus apud Heimbachium ad B 56,
6—17 exscriptus), ita ois titulus de cu-
rionibus est tricesimus secundus et con-
uenienter sequentes tituli numerantur, ut
palam sit hoc loco integrum titulum desi-
derari. 10 de om. I et qui] qui O 11 ha-
bent K^aO | fortuna] foctitia O^a 12 libera-
tur K 13 imp. (imp. O) ... ual.] O, imp.
ual. a. K, imp. ual. I | c. caesonii] cces-
sioni O, concessioni Duacensis, cribrio Mo-
nacensis 3509, c. carterio Contius, c. caterio
Cui, om. KI 14 si cum] sicut O^a | uoluisset] Mommesen, uoluisset et libri | honorum O^a
15 etiam om. O: ἐνέχουσαι μετα τῶν κληρονό-
μων BΣ 16 fideiussionis K, iussoris I^a |

sed om. K | s. a. Contius | aemilio Cont.
18 exemplum s. l. diocl. (dioceseis O) et m.
aa. (aa. om. I)] OI, ixemplum K 19 decur-
tionibus O | nomine actionem O^a | certam K
20 officiale I^a 21 habitura O, illo habituro K
22 causam suam om. X 23 eiusdem O |
anominatorem O | s. a. Contius 24 aa.] a. K|
iulio] O, om. XI | honorem O^a 25 dicens
te esse O | s. a. Contius 26 aa.] a. K | cas-
siano] Monac. 3509 Contius, iuli cassiono O,
om. KI | adoptaturis I^a 27 dub. est] du-
bitatione I^a [injuria] ierūsis O | uicem] K,
inuicem OIX 28 illicitis] et ill. K | opo-
tuerit K^a | hoc quoque K 29 conuenienti K,
colligenti O^a | s. a. Contius | XII] Cont. 1559,
xi Cui., ii Cont. 1562 30 aa.] a. KI |
alexandro] Monac. 3509, alex. et c. leoticio
(leontio Lond.) O Lond., om. KI 31 per-
suam O | ad denominacionem O^a

- consensum non accommodaueris, ob administrationem ipsius minime conueniri poteris.
PP. VI ID. . . MAXIMO II ET AQVILINO CONSS. a. 286
- 6 IDEM AA. ET CC. LEONTIO. Expertes litterarum decurionis munera peragere non prohibent iura. D. VIII K. MAI. AA. CONSS. a. 293
- 7 IDEM AA. ET CC. DIOGENIANO. Licet indiuisa bona fratres habent, nihil minus tamen singuli suo nomine ciuilibus tenentur muneribus. PP. III ID. MAI. PAVLINO¹ IPSIS AA. CONSS. a. 293
- 8 IDEM AA. ET CC. PLATONIANO. Infamia, quae tibi abominanda est, non etiam amisionis oculorum casus quae situm adimit honorem. D. XVI K. FEBR.² NICOMEDIAE CC. CONSS. a. 294
- 9 IDEM AA. ET CC. AVRELIO. In albo decurionum perscriptis³ patrem non habenti filios antefieri constituit. a. 294
- 10 IDEM AA. ET CC. AVRELIO. Si ultra septuagesimum annum aetatis patrem tuum esse praeses prouinciae perspexerit, eum personalium munerum uacatione perfui prouidebit. a. 294
- 11 IDEM AA. ET CC. MAXIMO. Vxorem pro marito decurione con- [BZ 23, 3, 77. 24, 4, 1] ueniri non posse procul dubio est. a. 294
- 12 IDEM AA. ET CC. ZOTICO. Nec infames immunitatem habere, cum hoc priuilegii, non notae sit, conuenit. D. V K. DEC. AA.⁴ CONSS. a. 293
- 13 IDEM AA. ET CC. PROTO. A muneribus decurionatus nec sententia p[ro]ae- [Pozal 43, 1] sidis in perpetuum nec anni quinquaginta nec pedagras ualitudo praestat excusationem. 20
- 14 IMP. CONSTANTINVS A. AD EVAGRIVM. Nemo iudex⁵ aliquem suo arbitrio [Th. 12, 1, 1] de curia liberet. nam si quis fuerit eiusmodi infortunio deprauatus, ut debeat subleuari, de eius nomine ad nostram scientiam referri oportet, ut certo temporis spatio ciuiliu[m] munerum ei uacatio porrigitur. PP. ID. MART. CONSTANTINO A. III ET LICINIO III CONSS. a. 313
- 15 ⁶IDEA A. ⁷HILARIANO CORRECTORI LVCANIAE ET BRITTHORVM. Vni- [Th. 12, 1, 3] uersos decuriones uolumus a tabellionum officiis temperare. D. III K. FEBR.⁸ SABINO ET RVFINO CONSS. a. 316
- 16 IDEM A. AD HILARIANVM PROCONSULEM AFRICAE. Si quis decurio uel pro- [Th. 12, 1, 9] priae rei causa uel rei publicae cogatur nostrum adire comitatum, is non ante discedat,
KO (transponit 32, 9...11. 13. 7. 8. 12) I

¹ Hadrianopoli (*Mommsen*)? ² Dec.? ³ persribendo (*u. i.*)? ⁴ CC. (*Mommsen*)? ⁵ ciuiliu[m] munerum uacationem cuiquam praestare curiali conetur uel *ins. Th.* ⁶ iunge 9, 22, 21
⁷ Maecilio *ins. Th.* ⁸ acc. k. Aug. *ins. 9, 22, 21*

1 scensum O | administratione I | potes X
2 s. a. *Contius* | id. . .] *Cui. Cont.* 1566,
id. x *Cont.* 1559, id. decemb. *Cont.* 1562 |
maximo *Cont.* 3 idem . . . leontio] *Contius*, id. aa. et c. leontio O *Lond.* (*cf. ad*
p. 906, 30, idem a. (aa. I) *KI* | decuriones
O X, decuriores I | agere I 4 s. a. *Contius*
5 ut in O, ita in aliis quibusdam libris ordo
constitutionum turbatus est. ordinem libro-
rum KIX, quem sequimur, tuentur BΣ
ad c. 11 [aa.] a. K | et cc. diogeniano] *Contius*, diog. O, et condigematio *Monac.*
3509, om. *KI* 6 tamen] tantum K^aI | sin-
gulis K^aI | s. a. *Contius Cui.* | paulino om.
Cont. 8 aa.] a. K | et c. O, om. *KI* | plato-
niano] *Cui.*, plantiniano *Contius*, palatoniano O,
flac. *Monac.* 3509, om. *KI* 9 s. a. *Contius Cui.* |
cc.] aa. *Cont.* 11 idem . . . aurelio] O, idem
a. cae. sg. agno *Monac.* 3509, id. aa. I,
id. a. K | perscriptis] O^a, prescriptis KIX,
proscriptis O^b: proscribendo secundum *Dig.*
50, 2, 10 proponit *Cui.* 12 antefieri K^a|
constiterit O 13 aa. et cc. aurelio] *Contius*,
aa. aurelio O, aa. I, om. K | setuagintesi-
num O | etatis annum IX 14 respexerit O,
prospexerit X | numerum K^a | uocatione K^a |
perfui O 15 aa.] a. K | et cc. max. O,
et cc. ad maximum *Contius*, ad maximum
Cui., et cc. cessamne *Monac.* 3509, om. *KI* |
decunione I^a | conuenire I 17 ordinem
c. 12 et 13 praepter X (*cf. ad* u. 5) inuer-
tunt *Monac.* 3509 alii: in *Poz.* 43, 1 c. 13
citatur sub numero xij' haec X 18 s. a.
Contius Cui. | dec.] febr. *Cont.* 19 aa.]
a. K | et cc. proto] O, et cc. proculo *Cont.*,
om. *KI* | a. im I^a, om. K 21 imp. . .
euagrium] *Th.* (pp. addunt dett), imp. a. ad
aubrium O, imp. const. *KI* 22 curiam O |
libet I^a 23 ut certo spatio temp. K, ut
temp. spatio I^a, **** spatio I^a 24 nu-
merum O | s. a. *Th.* 25 a.] aa. IO | hilari-
ano . . . brittorum] *Cui. Th.*, hylariano
rectori lucanie O, om. *KI* 26 decursio-
nes O | s. a. *Th.* 28 id. a. ad hyrianum
proc. afr. O, id. a. K, id. aa. I \ decurio-
num I^a

- quam insinuato iudici desiderio proficisciendi licentiam consequatur. quod si pro sua audacia parui aliquis hanc fecerit iussionem, indignationem competentem¹ sortiatur. PP. VII ID. IVL. CARTHAGINE CRISPO III ET CONSTANTINO III CONSS. a. 324
- 17 IDEM A. AD EVAGRIVM PP. Qui derelicta curia militauerit, reuocetur ad curiam. D. XVI K. IVN. CONSTANTINO A. VII ET CONSTANTIO C. CONSS. Th. 12, 1, 13 4 a. 326
- 18 IDEM A. Si ad magistratum nominati aufugerint, requirantur et, si pertinaci animo latere potuerint, his ipsorum bona permittantur, qui praesenti tempore in locum eorum ad duumuiratus munera vocabuntur, ita ut, si postea reperti fuerint, biennio 1 integro onera duumuiratus cogantur agnoscerre. Omnes enim, qui obsequia publicorum munerum declinare temptauerint, simili condicione teneri oportet. D. III K. Oct. SER- 10 DICAES CONSTANTINO A. VIII ET CONSTANTIO III CONSS. a. 329
- 19 IDEM A. AD LVCRETIVM PATERNVM. Vacuatis rescriptis, per quae munera ciuilium nonnullis est uacatio praestita², omnes ciuibus necessitatibus adgregentur, ita ut nec consensu ciuium vel curiae praestita cuiquam immunitas ualeat, sed omnes ad munumerum societatem conueniantur. D. VIII K. Nov. HERACLEAE CONSTANTINO A. VIII 13 ET CONSTANTIO III CONSS. Th. 12, 1, 17 a. 329
- 20 IMP. CONSTANTIVS ET CONSTANS AA. ORDINI CIVITATIS CONSTANTINAE [Th. 12, 1, 29] CIRTENSIVM. Magistratus desertores ad eam grauitas tua faciat necessitatem condicione urgeri, ut, quascumque pro his expensas ciuitas prorogauit, refundere protinus ac reprehendere cogantur. D. XIII K. FEBR. NAISSO ACINDYNO ET PROCVLO CONSS. a. 340
- 21 IDEM AA. NEMESIANO COMITI. Curiales omnium ciuitatum nullam pro re priuata nostra debent inquietudinem sustinere nec huiusmodi oneribus uelut extraordinariis occupari, quoniam satis est, si ciuitatum munera per eos congrue compleantur. D. PRID. ID. AVG. BESSAE ACINDYNO ET PROCVLO CONSS. Th. 12, 1, 30 a. 340
- 22 IMP. IVLIANVS A. IVLIANO COMITI ORIENTIS. Eos indulserunt ueteres principes ex materno genere curialibus Antiochenis adscribi, quos patri condicio³ nullius vindicaret iuri ciuitatis. D. V K. SEPT. ANTIOCHIAE MAMERTINO ET NEVITTA CONSS. Th. 12, 1, 51 25 a. 362
- 23 IDEM A. IVLIANO COMITI ORIENTIS. Prouidendum est eorum nouitati decurionum, qui nuper nomen ciuii addiderunt, ne praeteritis debitibus susceptorum onerentur: sed conuentis propter haec debita, qui ea praecedentibus delegationibus contraxerunt, nullam eos molestiam pro sarcina nominationis alienae sustinere patiaris. PP. BERYTO K. Nov. MAMERTINO ET NEVITTA CONSS. Th. 12, 1, 54 30 a. 362

KOI

¹ indignationem competentem] deportationis exitum Th. ² praestituta Th. ³ dignitas Th.

1 quam] quoniam K | consequamtur O 2 antidatia K | iussione K | s. a. Th. 4 a.] aa. OI | ad euagr. pp.] O, om. KI | militauerint KO | reuocentur ad cur. KI, ad c. reuocetur O 5 s. a. Th. 6 a.] augusti OI | magistratum I^a | affugerint O | si] si non O 7 potuerint] K^bI^c Th., patuerint I^d, potuerint (pociuntur O^e) requirantur K^fOI^g 8 uocabantur K | repertii] rep uel reper K^h 9 obsequium Oⁱ 10 numerum K | temptauerint declinare KI | s. a. Th. 11 VIII] VIII Th. 12 idem ... paternum] Th., id. aa. ad luc. O, id. a. ad barriuum Monac. 3509, id. a. K, id. aa. I | uacatis I^a | quae] quem O^a | numerum K^a 13 est uatio K^a, esse uacatio est I^a 14 immunitas] uiri munitas K^a 15 s. a. Th. 17 impp. ... 18 cirtensiu] Th. (sic Val, non circensiu), imp. consta. ordini ciuitatis cesedene sircensiu O, imp.

const. cyrcensiu (cyrenensiu K^a) K, imp. const. aliu sequi de circensiu (sirenen-sium I^b) I 18 tua] tua non I 19 ex-pensa I | praerogauit Th. | repensare K^b 20 s. a. Th. 21 idem ... comiti] Th., id. a. nemosiano O, id. a. K, id. aa. I: largitio-num addit Cui. ex 10, 19, 3 | curaales I^a, consules O 22 oneribus] homib[us K^a] ue-luti Th., u O 23 congrua Th., urgere O^a | 23 compellantur Th. | s. a. Th. 25 imp. ... orientis] Th., imp. iulianu com. orientis O, imp. ual. a. K, imp. ual. I | indulserunt] i(?)udi[u]serint O^a 26 antiocenus O^a 27 ui-dicaret I | s. a. Th. 28 a.] aa. I, om. K | iulio c. pro orientis O, ad iulianum com. or. Th., om. KI 29 honorentur I 30 qui] quod O | praecedentibus] pr. uel psenti-bus K^a | contrixerint O 31 eos om. Th. | s. a. Th.

- 24 IDEM A. LEONTIO CONSVLARI PALAESTINAE. Si quis decurio pater [Th. 12, 1, 55 mut.
sit tredecim liberorum, honoratissimae munerum quieti¹ donetur. D. K. MART. ANTIOCHIAE
IVLLANO A. III ET SALLVSTIO CONSS. a. 363
- 25 IMP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD BYZACENOS. Curiales [Th. 12, 1, 60 mut.
ultra terminos propriae ciuitatis non iubeantur a moderatoribus prouinciarum sui exhibere⁵
praesentiam, nisi publica necessitas exegerit. D. PRID. ID. SEPT. AQVILEIAE DIVO IOVIANO
ET VARRONIANO CONSS. a. 364
- 26 IDEM AA. AD MODESTMV PP. Quidam ignaniae sectatores desertis ciui- [Th. 12, 1, 63
tatum muneribus captant solitudines ac secreta et specie religionis cum coetibus mona-
1 zonton congregantur. Hos igitur atque huiusmodi deprehensos erui latebris consulta pree- 10
ceptione mandamus² atque ad munia patriarcharum subeunda reuocari, aut pro tenore nostrae
sanctionis familiarium rerum carere illecebris, quas per eos censuimus vindicandas, qui
publicarum essent subituri munera functionum. PP. BERYTO K. IAN. VALENTINIANO ET
VALENTE AA. CONSS. a. 370 uel 373
- 27 *IDEM AA. MAVRIS SITIFENSIBVS. Priuilegio militiae paternae se non [Th. 12, 1, 64
vindicit, quem auitus curiae nexus adstringit. quod si militari ano et patre decurione
nasceret, paternae erit succedaneus functioni. D. VIII K. MAI. TREVIRIS VALENTINIANO
ET VALENTE AA. CONSS. a. 368 uel 370
- 28 *IDEM AA. AD VOLVSIANVM PV. Nullus³ qualibet praerogativa fultus a [Th. 12, 1, 67
debitis muneribus habeatur immunis. D. III K. IVL. MEDOLANI VALENTINIANO ET
VALENTE AA. CONSS. a. 365
- 29 IDEM AA. GERMANIANO PP. GALLIARVM. Nati ex inquilinarum nostrae domus matri-
monio et patre decurione non patrum suorum, uerum matrum condicionem sequantur.
D. III ID. OCT. VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 365
- 30 IDEM AA. AD MODESTMV PP. Procuratores rei publicae actionibus publicis debere uti
non uenit in dubium. 25
31 IDEM AA. ET GRATIANVS A. AD MODESTMV PP. Ex omnibus domibus [Th. 12, 1, 76
producti, qui origine sunt curiali, ad subeundam publicorum munerum functionem protra-
hantur, quippe cum occultatoribus talium iacturam existimationis etiam rerum
discrimen incumbat, si ulterius progressi utilitatem publicam priuatis studiis et patrociniis 30
postponant. D. III ID. IVL. ANCYRAE GRATIANO A. II ET PROBO CONSS. a. 371
- 32 *IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. AD NEOTE- [Th. 12, 1, 81
RIVM PP. Fabricenses ordinibus restituantur, qui originem curialem et propriae munera
KOI

¹ honoratissima m. quiete Th. ² atque huiusmodi intra Aegyptum deprehensos erui e
latebris c. p. mandauimus Th. ³ iunge Th. 7, 1, 6 ⁴ iunge Th. 6, 4, 18 ⁵ exceptis
palatinis ins. Th. ⁶ iunge Th. 12, 1, 82

1 a.] aa. OI | leontio cons. palastine O, om. KI
2 librorum O | honoratissime (horat. O, ho-
nerat. I) m. quieti libri | s. a. Th. 4 imp.
ual. et ual. aa. ad bisacenos O, idem a. K,
imp. I 5 terminos] termum O | sui exh.
pr.) O Th., pr. exh. sui K, exhib. sui pro-
uinctiam I 6 s. a. Th. 8 aa. ... pp.) aa. I,
a. K | muneribus ciuitatum O 9 solliciti-
dines K^a | et om. K | cum coetibus om. O^a |
monazonton] X Th., monazoncon O, mono et
rona K, monozon P, monozota I^b 10 hu-
iusmodi] I^b Th., in h. KOI^b | latebras I^b
11 munia] libri Russardi Th., municipia
KOI | reuocare O | aut ut KI | tenone O
12 familiarum K^a?OI | caperet uel cape-
rente I^a | illecebris] ill. alias celebris I^a|
vindicandas O 13 sanctionum O |
s. a. Th. 15 aa.] a. KO | mauris sitif.] Th.,
uiam et syphes. O, manusyphej. Londin.,
om. KI 16 auitus] Th., habitus dext., ad-
suetus KOIX 17 paterna I | succedenda-
neus I^a | functionis K, fuctioni I | s. a. Th.
19 idem ... pu.] Th., id. aa. O, idem K,
idem a. I 20 s. a. Th. 22 idem aa. ger-
mano pp. gall. Cui., id. a. KO, imp. aa. I
23 conditione I | sequentur O 24 s. a. Cui.
25 idem ... pp.) Cui., id. a. KO, id. aa. et
cc. menedomo I | procuraciones O | uti de-
bere O 27 aa. et grat.] O, a. KI | a. ad
mod. pp.) Th., om. libri 28 originis I |
curiales K, curialis I | funcione O, functio-
num I | protrahantur] occultantur O, ocul-
tantur trahantur I^a 30 incumbant K^aI |
processi O | studiis] liber Russardi cum Th.,
custodiis KOI 31 postponatum O | s. a. Th.
32 imppp. ... 33 pp.) Th., mp. gra. ual.
aa. O, imp. gra. KI 33 proprie] X Th.,
propria KOI

declinauerint ciuitatis: reliqui ne leui quidem inquietudine pulsentur. D. XVI K. APRIL.
THESSALONICAE GRATIANO V ET THEODOSIO AA. CONSS.

a. 380

33 ¹IDEA AAA. EVTROPPIO PP. Omnes iudices prouinciarumque [Th. 12, 1, 85 BE 28, 11, 21] rectores a consuetudine temerariae usurpationis abstineant sciantque neminem omnino principalium aut decurionum sub qualibet culpa aut erroris offensa cruciatibus esse sub- 5 dendum. Quod si quis forte iudicium in hanc pertinaciā illiciti furoris eruperit, quod audeat principalem ac decurionem et suae, si sic dici oportet, curiae senatorem tormentis² subdere, uiginti librarum auri illatione multatus et perpetua infamia inustus nec speciali quidem rescripto notam eluere mereatur: et officium quinquaginta librarum auri multam fisco nostro cogetur inferre, quoniam, ut pertinacie iudicis sui³ resistat, liberam eidem 10 contradicendi permittimus facultatem. D. XII K. AVG. HERACLEAE EVCHERIO ET SYAGRIO CONSS.

a. 381

34 IDEM AAA. FLORO PP. Si quis prociationem facultatum suarum curiali [Th. 12, 1, 92] crediderit esse mandam, totius dignitatis exceptione depulsa grauisima poena plectetur⁴. Ille uero, qui immemor libertatis et generis infamissimam suscipiens uilitatem existimatio- 15 nem suam seruili obsecundatione damnauerit, tradatur exilio⁵. D. X K. NOV. CONSTAN- TINOPOLI ANTONIO ET SYAGRIO CONSS.

a. 382

35 ⁶IDEA AAA. POSTVMIANO PP. In filiis decurionum⁷ retinendis priorum [Th. 12, 1, 98] 1 praeeceptorum decreta sublimitas tua custodiat. Eos quoque, qui aduocationis obtentu curialia onera declinant, agere uniuersa compellat, quae et si necessitas non exigit, tamen 20 2 patria non remittit. Ipsos quin etiam filios magistrorum, qui ex curiali stirpe descendunt, simili modo obnoxios esse decernat. D. VIII ID. APRIL. CONSTANTINOPOLI MEROBAVDE II ET SATVRNINO CONSS.

a. 383

36 IDEM AAA. AD BASILIVM COMITEM S. L. Exemplo senatorii ordinis patris [Th. 12, 1, 101] originem⁸ nusquisque sequatur, nec ualeant specialiter delata rescripta, si quis se matris 25 origine defendens a maiore curia ad minorem transferri fortasse promeruerit: neque ulla pro more prouinciae referri sinatur exceptio. D. XVI K. IVL. ROMAE⁹ MEROBAVDE II ET SATVRNINO CONSS.

a. 393

37 ¹⁰IDEA AAA. POSTVMIANO PP. Quotienscumque se ex rescriptis nostris [Th. 12, 1, 102] aliquid, inpetrasse contendent ii, quos obnoxios curiae uel origo fecerit uel latum inter 30 partes iudicium designauerit, nullam prorsus spem curias declinandi ex colore sacrae iussionis accipient. D. XIII K. AVG. CONSTANTINOPOLI MEROBAVDE II ET SATVRNINO CONSS.

a. 383

38 IDEM AAA. AD CYNEGIVM PP. Ne quis officialium poenae specie atque [Th. 12, 1, 106] aestimatione curiae dedatur, nisi si quis forte curiam diffugiens ob hoc cooperit militare,

KOI

¹ iunge Th. 12, 1, 86 ² plumbatarum ictibus Th. ³ sui om. Th. ⁴ grau. poena plectetur] patrimonium eius, quod crediderat curiali, proscriptio fiscalis inuadat Th. ⁵ de- portationis incommodo subiugetur Th. ⁶ iunge Th. 9, 42, 10 ⁷ decurionum om. Th. ⁸ municeps ins. Th. ⁹ Veronae (*Gothofredus*, cf. 1, 15, 1)? ¹⁰ iunge Th. 7, 2, 1

1 relinqui O | nec KI | s. a. Th. 2 aa.] 1 aa. Th. 3 idem ... pp.] Th., id. a. KOI 5 aut dec.] ad dec. Th. | culpa O | aut ter- roris KI 6 indicium I | hac pertinacia O | quo O 7 ac] aut O | decurionum I | suae] siue K^a | curie senat. si sic dici opotet K 8 mutatus O^a | iniustus KI^a | nec] ne OI, ut nec Th. 9 eruere OI, ueluere Th. 10 co- gatur KO | resistit K | libera I 11 s. a. Th. 13 idem ... pp.] Th., id. a. KO^aI, debere O^a? | quis] quis facultatum O^a 14 mandandum O^aI^a 15 utilitatem K | existimatis I^a 16 suam om. O | tradatur] I^a, tradatur K, tradetur O, tradetur I^a | s. a. Th. 18 idem ... pp.] Th., id. a. KOI 19 receptorum K | custodiat tua O | quoque] que O | aduccionis O 20 agere]

onera Th. | compellant KI^a, copulat O | quod K 21 ipsos] ipse ipsos O^a | magistratum K 22 decernant KO | s. a. Th. 24 idem ... a. l.] Th., id. aa. O, id. a. I, idem K 26 originem K^aI | defendens] Z^a Th., de- fensa KOI, inc. Z^a | fortane O^a | promerue- rent K^a 27 s. a. Th. 29 idem ... pp.] Th., idem a. KI, dem a. O | nostris om. I 30 con- tendunt O | quo O | curre I^a | uel or.] aut or. K 31 designari Th. | nullam pr. specie KI, nulla pr. spē O | curiam KI 32 s. a. Th. 34 idem ... pp.] Th., id. a. KO, id. aa. I | curiae poenae sp. atque aest. Th. | poenae] penes I 34 existimatione K, extimacio- nem O^a | edatur Th. | si om. O | defugiens O, difdfugiens I^a

- 1 ne ingenitis fungatur officiis. Omnes itaque omnino iudices tuae censurae subditos admonebis, ne quis eorum¹ aestimet curiae loco supplicii quemquam deputandum, cum utique unumquemque criminosum non dignitas debeat, sed poena comitari. D. VIII ID. NOV. CONSTANTINOPOLI RICOMERE ET CLEARCHO CONSS. a. 384
- 39 IDEM ET ARCADIVS AAAA.² AD EVSIGNIVM PP. Curiales, qui sese priui- [Th. 12, 1, 114] 5 legio domus nostrae defendi posse crediderint, ad curiam retrahantur et propriis functionibus mancipentur et publica damna sarciant. D. VIII K. IAN. HONORIO NP. ET EVDIO CONSS. a. 386
- 40 ³IDEA AAA. CYNEGIO PP. Quilibet principalium uel decurionum uel [Th. 12, 1, 117] decoctor pecuniae publicae uel fraudulentus in adscriptionibus illicitis uel immoderatus in 10 exactione fuerit inuentus, iuxta pristinam consuetudinem non solum a uobis, quibus propter loci dignitatem rerum summa commissa est, uerum a iudicibus ordinariis plumbatarum ictibus subiciatur. D. DIE K.⁴ APRIL. CONSTANTINOPOLI VALENTINIANO A. III ET EVTRO-PIO CONSS. a. 387
- 41 IDEM AAA. CYNEGIO PP. Decurio fortunam quam nascendo mernuit [Th. 12, 1, 118] 15 suffragiis atque ambitione non mutet: et si uacare per senectutem potuerit, propter ordinationem, quae per plurimos cito definiri solet, curiam non relinquat. D. PRID. NON. IVL. CONSTANTINOPOLI VALENTINIANO A. III ET EVTROPIQ CONSS. a. 387
- 42 IMPPP. THEODOSIVS ARCADIVS ET HONORIVS AAA. ABVNDANTIO COMITI [Th. 12, 1, 128] ET MAGISTRO VTRIVSQVE MILITIAE. Militaribus uiris nihil sit commune cum curiis: nihil 20 sibi licitum sciant, quod suae non subiectum est potestati: nullum iniuria, nullum uerbere, nullum graui pulsatione tribunus, dux ille an comes sit, curialem principalemue contingat.
- 1 Si quis posthac temerario et inconsiderato ausu ullum ex principalibus uiris usurpata attrectauerit iniuria, sciat se decem auri libris esse multandum. D. PRID. K. AVG. CON- 24 STANTINOPOLI ARCADIO A. II ET RVFINO CONSS. a. 392
- 43 ⁵IDEA AAA. RVFINO PP. Omnes, qui curiali obstricti sanguine diuersis [Th. 12, 1, 134] se officiorum priuilegiis et actuum praefuditis adgregarunt, reddendos munis esse non ambiges. sed nec rescripta aut annotationes ad munerum fugam prodesse [Th. 12, 1, 137] 29 permittimus. D. PRID. ID. APRIL. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. III ET ABVNDANTIO CONSS. a. 393
- 44 ⁶IDEA AAA. RVFINO PP. Nullus solius⁷ materni sanguinis uinculis illi- [Th. 12, 1, 137] getur, quia mulierum infirmitas numquam huiusmodi functionibus reddit obnoxios, a quibus ipso habetur immunis. D. V ID. AVG. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. III ET ABVN- 20 DANTIO CONSS. a. 393

KOI

¹ eorum om. Th. ² scribi debuit imppp. Valentinianus Theodosius et Arcadius AAA., cf. 11, 59, 7. 11, 62, 7. 12, 21, 1 ³ iunge Th. 12, 1, 116 ⁴ d. vi k. Th. 12, 1, 116 ⁵ iunge 10, 19, 5 ⁶ iunge 9, 7, 1 ⁷ solis Th.

1 ingentis O | fungantur O 2 existimet O
 3 s. a. Th. 5 idem et arc. aaaa.] idem a. arc. (archad. I) KI, idem aaaa. Th., id. a. O |
 ad eus. pp.] Th., om. libri | curiales] urial O |
 qui] que I^a 6 detrahantur KI | et] et ut Th.
 7 mancipantur O | sarciatum O^a | s. a. Th.
 9 idem ... pp.] Th., id. aa. cyneio (cuico O)
 pp. O Londin., idem a. KI | uel om. O^a
 10 uel] uel si K, et I^a | fraudulemunt O |
 uel om. O | immoderatur O^a 12 uerum]
 uerum etiam I 13 iscibus uel istibus O,
 actibus I | s. a. Th. 15 aa.] a. KO | cyn.
 pp. om. KI | decuo O^a | quoniam K^a | me-
 ruit nase. O, nasc. meruerit I^a 16 arbitrio-
 nibus O^a | uicare O^a | senectum I^a 17 quae]
 quem I | reliquat O^a, relinquat I | s. a. Th.

19 imppp. ... 20 militiae] Th., imp. arc. th. et hon. c. et. m. et magistro utriusque (utrisque O^a) milicie O, imp. ual. a. K, imp. ual. utriusque militie (utr. mil. in litura I^a) I 20 curiis] cumriis K^a | nihil sibi nichilque O 22 ue om. Th. | contingent O 23 inconsulto O 24 atractauerint O, adtractauerit I | se decem] sedecim I, se xxi O | libris auri O | esse] ac esse KI | s. a. Th. 25 II] i Th. 26 idem ... pp.] Th., dem a. pp. O, idem aa. I, idem K | obstricti I 28 adnaciones O 29 s. a. Th. 12, 1, 134 31 idem ... pp.] Th., id. a. KO, id. aa. I | solius om. I^a 32 fuc-
 tionibus I | reddat I | obnoxias I uel I^a 33 habeatur Th. | s. a. Th.

- 45 ¹IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. ENNODIO PROCONSVLI [Th. 12, 1, 142 BΣ 38, 8, 1] AFRICAE. Nominationum forma uacillare non debet, si omnes qui albo curiae detinentur² adesse non possunt, ne paucorum absentia siue necessaria siue fortuita debilitet, quod a maiore parte ordinis salubriter fuerit constitutum, cum duae partes ordinis in urbe positae ⁴ totius curiae instar exhibeant. D. xvii k. IVN. MEDOLANI OLYBRI ET PROBINO CONSS. a. 395
- 46 IDEM AA. THEODORO PP. Ad subeunda patriae munera dignissimi et [Th. 12, 1, 140. 148] meritis et facultatibus curiales³ elegantur, ne tales forte⁴ nominentur, qui functiones publicas⁵ implere non possint. D. IIII k. OCT. MEDOLANI OLYBRI ET PROBINO CONSS. a. 395
- 47 IDEM AA. CAESARIO PP. Curiales, qui honorariam adepti sunt comitiam, [Th. 12, 1, 150] formidare debent eos, quorum sunt moderationi commissi, nec se existimare ideo meruisse ¹⁰ dignitatem, ut iudicium praecepta despiciant. Quod si in eadem culpa perseverent, quinque librarum auri multae obnoxius subiugetur, honore quoque quem prodidit spoliandus. D. IIII k. IAN. CONSTANTINOPOLI OLYBRI ET PROBINO CONSS. a. 395
- 48 ⁶IDEM AA. FLORENTINO PV. In successione curialium decernimus, ut, etiam [Th. 8, 7, 19] si patres decesserint⁷, teneatur agnatio. D. XII k. IAN. MEDOLANI CAESARIO ET ATTICO ¹⁵ CONSS. a. 397
- 49 ⁸IDEM AA. THEODORO PP. Omnes, qui quolibet curiae [Th. 12, 1, 157 Part. ad Const. 1, 5] iure debentur, cuiuscumque superstitionis sint, ad implenda munia teneantur. D. ID. FEBR. MEDOLANI HONORIO A. IIII ET EVTYCHIANO CONSS. a. 398
- 50 IDEM AA. EVTYCHIANO PP. Omnes omnino curiales in originalibus ac [Th. 12, 1, 159 ²⁰] debitibus perpetuo curiis perseverent, et qui ex his ad prouinciarum regimen atque administrationem qualibet fraude atque ambitione peruerenterint, sciant se non solum in sua curia remansuros, sed etiam cunctis rursus ab exordio muneribus seruituros⁹. D. VIII k. NOV. CONSTANTINOPOLI HONORIO A. IIII ET EVTYCHIANO CONSS. a. 398
- 51 ¹⁰IDEM AA. MESSALAE PP. Quamuis prouisum fuerit congruae emenda- [Th. 12, 1, 161 ²⁵] tionis occursu, quemadmodum curiales militiae nomine et honore suspenso officiis redde-rentur, tamen quia hoc callido consilio reppererunt, ut euitatis prouinciae suae finibus, tamquam his eorum tantum interdictus fuisset accessus, peregrinos expeterent commeatus, ne diutius in pernicie curiarum latitandi spes et solacium eos impunitatis *exacuat*, horum KOI

¹ iunge 7, 62, 27 ² continentur Th. ³ curiales om. Th. utroque loco ⁴ ne tales forte] Th. 12, 1, 140, nec huiusmodi Th. 12, 1, 148 ⁵ debitas Th. 12, 1, 148 ⁶ iunge 3, 23, 1 Th. 6, 2, 15, 12, 1, 153...155 ⁷ patres haec fugerint Th. ⁸ iunge Th. 12, 1, 158 ⁹ sciant se eo quem meruerant honore priuatos et non solum ad curiam uelut manu mox iniecta reuocando et cunctis rursus ab ex. mun. seruituros, uerum etiam media patrimonii parte multandos Th. ¹⁰ iunge 1, 54, 6, 4, 44, 17, 9, 41, 17, 10, 32, 51

1 c. 45 in BΣ est μδ, sed numerum c. 49 confirmat Theodorus ad Nou. 45, 1 | impp. ... ennoio pr. afr. Th., mp. ar. et ho. pro-consuli aff. O, imp. arc. KI: ennodi 7, 62, 27 2 alio I^a 3 non] no I | ne] nec O 4 fuerit salubr. (sabriter O^a) O 5 s. a. Th. 6 c. 46 quamuis magis ad Th. 12, 1, 140 accedat, tamen et hanc et c. 148 exscriptisse Iustinianos ex ordine constitutionum colligitur | idem ... pp.] Th., id. a. pp. O, id. a. K, id. aa. I | adj] id O^a | dignissimis K 7 meritis et om. I^a, et om. K^aI^b | nominentur] inueniantur O^a | qui] per O^a 8 possunt O | subscriptionem cum Cui. ex Th. 12, 1, 148 propter temporis ordinem restituimus 9 idem ... pp.] Th., id. a. pp. O, idem K, idem aa. I | honorarium O | adempti KI | conmutiuam K, dignitatem O 10 nec se] necesse O | ideo] non O 11 dispiciant O^aI^b | in] non I^a 12 libras K^b | obnoxii K | subiugentur K | prodit Th., per-diderint K, perperdidit O | spoliatus O |

s. a. Th. 14 id. a. florencio pu. O, idem a. K, idem aa. I | successionem I 15 s. a. Th. Contius 17 aa.] a. K | theodoro pp.] Th., th. pp. O, om. KI 18 iuri K^bO, uiri I | s. a. Th. [feb.] sept. Th. 12, 1, 158, ex qua c. 157 *hausiam esse recte iudicauit Gothofredus* 20 idem ... pp.] Th., dem aa. pp. O, idem a. ercl'ano pp. Monac. 3509, id. a. K, id. aa. I | omnino] omnino uel om-nio O 21 regimen O | adinmittacionem O? 22 quamlibet KI | fraude] in fr. KI^a | se-scient KI 23 etiam] O, et I, om. K | frui-turos O, seruitutis I^a | s. a. Th. 25 idem ... pp.] Th., dem aa. pp. O, id. a. K, id. aa. I 26 honore] hore K^a 27 reperi-erunt K^aI 28 his] eis O | tantum] edd. cum Th., tamquam O, om. KI | expetere O, expecterent I, expectant I^a 29 curialium K^b exacuat horum] Th., exequantur horum KI, et caudorum O

cupiditatibus obuiamus, ut ex eorum bonis, qui se uel prosecutioni uel munis ciuitatum interdictae dudum ambitione militiae uel qualibet fraude subtrahere conati fuerint¹, curiis quas deseruerant consulatur. Itaque si uocati edictis intra anni metas (ii tamen, qui manifestis curiae nexibus illigantur) latere potius quam redire maluerint², sciant post emensum annum³ interpellatis prouinciarum moderatoribus ex facultatibus suis curiis quas destituerunt consulendum. neque enim de immaturo praeiudicio temporis possunt breuitatem causari. D. XVII⁴ K. SEPT. THEODORO VC. CONS.

a. 399

52 IDEM AA. PROBINO PROCONSULI AFRICAE. Quis tam inueniri iniquus [Th. 12, 5, 3] arbiter rerum potest, qui in urbibus magnifico statu praeditis ac uotiuua curialium numeritate locupletibus ad iterationem quempiam transacti oneris compellat, ut, cum alii necdum paene initiati curiae⁵ sacris fuerint, alias continuatio et repetitae saepe functiones adficiant? D. XVI K. APRIL. MEDOLANI CAESARIO ET ATTICO CONSS.

a. 397

53 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. EVCHARIO PROCONSULI AFRICAE. [Th. 12, 1, 174] Duuumirum impune non licet extollere potestatem fascium extra metas territorii⁶ propriae ciuitatis. D. VI ID. MART. RAVENNAE HONORIO VIII ET THEODOSIO V AA. CONSS.

a. 412

54 IDEM AA. PALLADIO PP. Generali lege sancimus, ut, si quis [Th. 12, 1, 181] Postea 15, 5 suum decurionem curiae⁷ vindicare maluerit, si praesidis⁸ desit copia, eundem manus injectione concessa sciat ad examen cognitoris resultantem esse deducendum, ita ut moderator prouinciae, si quaestio fortasse fiducia defensionis ulla generatur, nisi intra tres menses causam originis competenti disceptatione cognoverit atque conuictum cum poena 20 restituerit debitibus uel liberum ab iuinetudine pronuntiauerit⁹, decem librarum auri multam cogatur exsoluere, eius etiam officium pari damni inrogatione teneatur. D. V NON. MAI. RAVENNAE THEODOSIO A. VII ET PALLADIO CONSS.

a. 416

55 ¹⁰IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. ISIDORO PP. Si quis decurio [Th. 12, 1, 188] aut subiectus curiae ausus fuerit ullam affectare militiam, nulla praescriptione temporis 25 muniatur, sed ad condicionem propriam retrahatur, ne ipse uel eius liberi post talem ipsius statum procreati quod patriae debetur ualeant declinare. D. III NON. APRIL. CONSTANTINOPOLI ISIDORO ET SENATORE CONSS.

a. 436

56 ¹¹IDEA AA. ISIDORO PP. Alexandrinis principalibus, etsi aduocatione [Th. 12, 1, 189] fungantur, nihilo minus peregrinationi¹² incumbat, nec cura publica nisi in sua tantum 30 ciuitate committatur. Et primus curiae, cum muniberis uniuersis expletis ad summum peruererit gradum, comitiuae primi ordinis fruatur post biennium¹³ dignitate praestita¹⁴, in KOI

¹ subtraxerint Th. ² nec suffecerint, qui ad uicem eorum munera patriae post emensum annum, ut ordinis ratio postularit, exsoluant ins. Th. ³ post em. annum om. Th., cf. not. 2 ⁴ XII leges iungendae ⁵ c. 52 collocari debuit ante c. 47 ⁶ territorii om. Th. curiae om. Th. ⁷ indicis Th. ⁸ iungere 12, 57, 12 Th. 12, 1, 187 ⁹ iunge c. 56...59 h. t. 11, 28, 2. 11, 29, 1 Th. 11, 5, 3 ¹⁰ peregrinatio ne (Mommsen)? ¹¹ frui per quinquennium Th. ¹² nec senatoriis minime functionibus obstringatur ins. Th.

1 cupiditas O | ut] et I | prosecutioni] Th., persecuciōnē OI, persecutōnibus K | munus I 2 abitione Ia | concurati K | fuerint] sunt O 3 consuluntur K | 4 latere] redire latere Ia 5 moderationibus O | suis bis Th. 6 de- substituerit K | maturio Ia 7 s. a. Th. 8 aa.] a. K | prob. pr. afr.] Th., probō pro- cons. O, om. KI 9 magnificat Oe, magnifico I 10 quippiam O | onis K | compellatur OI, impellat Th. 11 uitriaciati Oe 12 efficiant O | s. a. Th. 13 impp. (imp. O) ... proc. afr. (afr. om. O)] O Th., imp. hon. KI 14 ouumuirum Ia | licet O | pro- prii K^a 15 s. a. Th. 16 aa.] a. K | pall. pp. om. KI 17 decurione Ia | maluerint Ia, uoluerit Th. 18 sciet Th. | resultatem Ia | ducentam Oe 19 ullo O | generetur K | inter KIa 20 discepcione O | couinctum O, couinctum I 21 restituērit O, restituērint Ia | mun. deb. I | inquietudinem O | decem] et x K^a, * Ia 22 mulcta K | exsoluere bis Ia | s. a. Th. 24 imp. th. et ual. ysodoro pp. O, imp. th. K, imp. thod. I | qui Th. 25 sub- ditus O | fuit K | nulla praescrpcionis Oa, nullam prescriptionem K^a 26 alem Ia 27 quod om. Oe | s. a. Th. 29 inscriptio- nem om. O | aa.] a. K | isidoro pp.] Th., isido edd., isidoro praefecto augustali Hal., om. KI | alexandrinus K^a, alexandrum Oe, alexandris Ia 30 peregrinationi X Th., peregrinationis KOI | publica cura KO 31 committatum O | cum] qui in Th. | mu- nibus K 32 peruenient K, peruenient I | commutui O | primi ord.] primordia I | praestita] pristino Oe

curialibus¹ tamen permaneat. D. PRID. NON. IVN. CONSTANTINOPOLI ISIDORO ET SENATORE CONSS.

a. 436

57 ²IDEA AA. ISIDORO PP. Quinque summates³ ordinis Alexandrini corporalibus iniuriis immunes esse censemus, ut uoce libera commoditates patriae defendant, cum possint, si quid egerint criminose, pecuniariis coerceri dispendiis. aestimabuntur 5 autem praesente curia uiri spectabilis Augustalis iudicio. D. PRID. NON. IVN. CONSTANTINOPOLI ISIDORO ET SENATORE CONSS.

a. 436

58 ²IDEA AA. ISIDORO PP. Eum, qui triginta annos in Alexandrina ciuitate ciuilibus inhaeserit muneribus, corporalibus munib[us], non pecuniariis excusari conuenit: habita consideratione uidelicet meritorum, ut hoc bene cogniti priuilegium consequantur nec eo 10 passim fruantur indigni. D. PRID. NON. IVN. CONSTANTINOPOLI ISIDORO ET SENATORE CONSS. a. 436

59 ²IDEA AA. ISIDORO PP. Si quos spontaneos hypomnematographi munificos suis exhortationibus ad publicas nominauerint functiones, iubemus non expectandum esse consensum pro tempore uiri spectabilis Augustalis⁴, qui fit plerunque uenalis, sed utriusque partis sufficere uoluntatem, ut incipiat functio, quam nullus incusat: tunc ad memo- 15 ratum iudicem tam nominati quam etiam creatores consona relatione currente⁵. Quam si suscipere uel confirmare distulerit, sciat se uiginti quinque auri librarum condemnatione plectendum. D. PRID. NON. AVG.⁶ CONSTANTINOPOLI ISIDORO ET SENATORE CONSS. a. 436

60 IDEA THOMAE PP. Nullus, qui nexus generis curiae tenetur obnoxius, per substitutam quamcumque personam curiales implet functiones, sed ipse per se debitum patriae munus exsoluat, etsi spectabili dignitate decoratus sit, nisi hoc ei speciali beneficio sit concessum. II uero, qui honorario titulo illustrem dignitatem 1, 3, 21: cf. Th. 12, 1, 187 consecuti sunt, per substitutos periculo suarum facultatum curiae muneribus satisfacere non uentur. D. v. k. MART. CONSTANTINOPOLI EVDOXIO ET DIOSCORO CONSS. a. 442

61 IMP. LEO A. VIVIANO PP. Neque Dorotheum uirum illustrem et totam eius substantiam neque Irenaeum uirum spectabilem tribunum et notarium, etsi ante paternas illustres dignitates natus est, ullam inquietudinem pro curiali genere et condicione sustinere decernimus: liberos quoque eorum, uel qui iam sunt uel futuri, eorumque posteros, quotienscumque continuata temporum et successionum perpetuitate nascentur, a curiali condicione et functione esse liberos: lege diuae memoriae Juliani⁷, quae de materno curialium Antiochenae ciuitatis genere promulgata est, nihil in persona uiri illustris Dorothei uel uiri spectabilis Irenaei uel aduersus facultates eorum uel aduersus liberos eorundem, qui iam uel nati sunt uel postmodum quoquo tempore nascentur, uel aduersus substantias eorum 1 roboris habitura. Circa alias sane uniuersas personas de materno genere ad memoratae Antiochenae ciuitatis tantummodo curiam pertinentes eandem legem praecipimus obtinere 33 propriam firmitatem. a. 457-48

KOI

¹ curia Th. ² iunge c. 56...59 h. t. 11, 28, 2. 11, 29, 1 Th. 11, 5, 3 ³ primates Th. (u. i.)

⁴ Augustalis iubemus non expectandum esse consensum Th. ⁵ idem Th.: fuerit current (Gothofredus) ⁶ Iun. leges iungendae ⁷ c. 22 h. t.

1 tantum K | s. a. Th. 3 id. aa. ysodoro pp. O, id. a. KI | quicumque K^a | summates] summates primi Z, primates Russardus | alexandrine K, alexandrini I | corporalis K^a, a corp. Th. 4 immunes om. O^a 5 egerit K, egerit I 6 autem] aut KO | spectabiles K^a | augustali KO | s. a. Th. 8 id. aa. ysodoro pp. O, id. a. KI | eum cum OI^a 9 non] in K^a] conueniet Th. 10 eo] earum uel ea tū O 11 s. a. Th. 12 id. aa. ysod. pp. I, id. a. KI | quo O | hyponematographi libri 13 excommunicationibus O^a | spectandum O 14 augustalis om. I^a | fit] Z^a Th., sit KOI 15 incusat] insat K^a | tum Th. 16 creatoris consonat K^aI^a | curiente K^a 17 distulerit sciant K^a, distulerint sciant O | librarum auri KI 18 plectendos K^aI^a, plectendo O |

s. a. Th. 19 idem aa. thom. pp. O, id. a. KI 20 qmcumque K 21 exspectabili KOI | ei] eis I 22 hii uero que O, qui uero X | illusterem O^a 23 constetuti sunt O 24 s. a. Cui. 25 aa. uiuiano (iuiano O) pp.] O London., om. KI | eque O 26 hunereum K, hereneum O | uirum om. I^a 27 dignitates om. O | nactus I | decreuimus O 28 quoque] quo O | uel quia iam K^a, qui iam O^a, qui iam non O^a, qui uel iam X | futuri] fuerint K, futuri sunt I^a | quo ciensiisque O^a 29 temporis I^a | et success.] success. K^aI^a 30 diuine O, diuum uel duim K | ciuialium O | anciocene O 31 personas X | illustres K 32 spectabiles K^a | herennii O | uel iam O 33 quoque O, quocumque I 35 pertinen- tis I | praecipimus O |

62 IDEM A. CONSTANTINO PP. Si ille, qui ex filia decurionis Antiochenae splendidissimae ciuitatis et patre, qui nullius alterius ciuitatis muniis debeatur, procreatus est, sub examine prouincialis iudicis uel sponte confessus uel certe conuictus fuerit, quod ex filia sit curialis progenitus et albo decurionum adscriptus fuerit, nullam sibi superesse facultatem negandae uel uitandae condicionis existimet et curialem non adsperrnari fortunam aui 5 materni sui pertemptet nec dubitet se muniis curialibus subiacere. Quod si quem curia, de qua praesens sanctio loquitur, natum ex filia curialis minime secundum praestitutam ordinationem sibi sociandum curauerit, prolem eius pulsare nullo modo penitus poterit: nec enim patimur conuentione eiusmodi praetermissio filio, quem filia curialis ediderat, a 9 nepote uel pronepote uel ulterius incipere.

a. 457-465

63 IDEM A. AD SENATVM. Docticii uiri clarissimi iuuenis fortuna super curiali condicione nullo modo inquietanda nec facultatibus eius, sed eo, qui huiusmodi conamen inierit, sacrilegi poenam luituro omnes, qui post peractam illustrem administrationem uel adhuc in ea posito patri suo gignuntur, a curialium intentione defendantur una cum paternis sine dubio substantiis, quas cum persona patris a curiali nexus liberas esse nemo dissimulet.

15

64 IMP. ZENO A. SEBASTIANO PP. Neminem ex his, qui obnoxii curiae constituti ab initio felicissimi nostrae pietatis imperii comitum priuatarum nostrae uel Augustae partis, seu comitis largitionum uel comitis domesticorum, quaestoris uel magistri officiorum ad actum administrationis gerendum prouecti sunt uel in posterum prouehentur, ob hoc curialium munerum laqueos uolumus euitare: sed obligatos cum liberis suis quandocumque 20 progenitis et facultatibus suis post administrationem depositam curiae commoditatibus inseruire, nisi forte aliis priuilegiis super hoc legibus cognitis muniantur. nam alia uniuersa legitima uel ex constitutionibus data priuilegia integra uolumus illibataque obseruari.

1 Ne tamen indulti honoris inane nomen retinere uideantur, dignitatum titulis potiantur, per substitutos suarum periculo facultatum curialibus muneribus respondentes habeant 25
 2 integra illibataque priuilegia dignitatis. Eos uero, qui uel¹ praefatas dignitates ante initium nostri imperii consecuti sunt, cum facultatibus suis et post eam dignitatem progenitis filiis
 3 a curialibus nexibus uel onere decernimus liberari. Hos autem, qui quocumque tempore patricii uel consules aut consulares facti sunt aut in posterum fuerint, aut magistri militum uel praefecti praetorio Orientis uel Illyrici uel urbis administrationem in actu positi 30 quandoque gesserunt aut postea gesserint, omnimodo cum facultatibus suis et post eam dignitatem progenitis filiis a curiarum nexibus uel onere decernimus liberari.

65 'Ο αὐτὸς βασιλεὺς.

KOI

¹ uel del. (Cuiacius)

1 idem ... pp.] Bononiensis Cui., id. aa. const. O, id. a. KI | si] i O | filia] sua O^a | decurionis O | ancioene O | splendidissime I^a | 2 patre] K, patris OI, peitre X | nullus K^a, nullis I | munus OI^a, immunit^{**}(ne?)ris K^a | 3 conuictus] coluticcionis O | 5 estimet O | curialis OIX | 6 sui pertemptet materni O | nec] ne KI | muniis] in initis I^a? | quem] quam in O, quem in X | 7 loquitor I^a | secundam O | praestitam KIX | 8 curauerint O | 9 praetermissio O | 10 pronep. uel] pronep. O | 11 inscriptionem om. K | a.] aa. O | ad senatum] Monac. 3509, ad s. O, om. I | iuuenis fortuna ... 12 inquietanda] Hafnien-sis, iuuenis iubemus fortunam ... inquietandam K, iubemus (iuuenis I^a) fortunam (fot. O^a) ... inquietandam (inquietandam O^a) OIX | 12 quod X | inherit O | 14 iunguntur I^a | 16 sebastiano (sab. O) pp.] O Londin., om. KI neminen O | 17 felicissime OX | comites X | priuatarum] X, priuatorum KOI | 18 seu] sue O, siue X | comitum KI, coumitum O,

comites X | largit.] imperii priuatorum larg. K^a | comitum K, comites OI^aX, comit. I^a | quaestores K^aOI^aX, questiones P | 19 prueheentur O | ob] ad O | 20 numeri K^a, numerum I | obligatus O | 21 curiae] cum re I | 23 obseruata O | 24 honores libri | retulerit uideatur digni tantum X | possuntur O | 25 per] *** K^a, et per Hal. male, cum uoc. potiantur pendeat a ne: tantum post dignitatem supplet Mommsen | curialium K | 26 qui] his qui O | 27 consecuti] et secuti O | suis facult. O | 28 honore K^a?OIX | decernimus K, decreuimus O | qui quocumque] qui-cumque O | 29 aut consul. om. I^a | 30 actu] urbe O | 31 gesserint uel postea gesserunt O, aut p. gesserint om. I^a?X | 32 indignita-tem O, deficit I^a | honore K^aO^aX | 33 incipit constitutio greca O, constitutio greca X: inscriptionem ex c. 64 suppleuimus. in BΣ 28, 4, 47: ζηταὶ β. ἵ τοῦ καθ. ττ. λα. διατ. εἰ-χαλ εὐρίσας, ὅτι κόμης διορισμὸν διαδικτύοντες δοτὸν spectari uidetur c. 64 pr.

- 66 (65) IMP. ANASTASIVS A. POLYCARPO PP. Diuae memoriae Zenonis sacratissimam constitutionem¹, quae de curialibus post certas excelsas administrationes seu dignitates conditionis nexus liberandis lata est, in hac tantummodo parte duximus corrigendam, qua cauetur eos etiam, qui ante eandem constitutionem, ab initio tamen eiusdem diuae recordationis Zenonis imperii, comitis priuatrum nostrae uel piissimae Augustae partis, seu comitis largitionum uel comitis domesticorum, quaestoris aut magistri officiorum licet ad actum administrationis gerendum prouecti sunt, minime curialium munerum laqueos ob hoc euictare, sed obligatos cum liberis suis quandocumque progenitis et facultatibus suis post administrationem depositam curiae commoditatibus inseruire, nisi forte alii priuilegiis super hoc legibus cognitis muniantur. His etenim, qui memoratas administrationes uel unam ex his peregerunt, nec non liberis et rebus eorum beneficium, quod ante per illustrem administrationem peractam eis adquisitum est, intactum illibatumque iubemus seruari, ut relaxatio condicioneis et munerum curialium per antiores principales dispositiones sibi concessa tam ipsi quam liberi eorum post huiusmodi administrationem adeptam procreati una cum propriis substantiis potiantur, etsi contigit eos post diuae memoriae Zenonis constitutionem siue per se siue per substitutos suos curiae competentia munera subisse: eadem uidelicet constitutione diuae memoriae Zenonis ex die quo promulgata est suas uires obtinente, cum conueniat leges futuris regulas imponere, non praeteritis calumnias excitare. a. 497-
- 67 (66) IMP. IVSTINIANVS A. DEMOSTHENI PP. Curialibus consortiis consulentes censemus, ut nemo sibi blandiatur et non certis modis sese liberum esse existimet, sed pro nostra forma tantummodo sciat posse libertatem sibi curialis competere condicioneis: omnibus anterioribus modis, quos non comprehendit praesens sanctio, ex praesenti die antiquandis.
- 1 Si quis igitur nel summum patriciatus honorem fuerit consecutus, siue infulis consularius honorarii aut ordinarii fuerit ampliatus, ut uel consul uel consularis efficiatur, seu praefectorum praetorio infulas suscepit gubernandas, uel urbicariam (in ipso tamen actu) meruerit praefecturam, nec non magistri militum officium gerendum suscepit, is gandeat se huiusmodi condicioneis esse exsortem et liberum cum suis facultatibus suaque posteritate, quam postquam meruit dignitatem uel actum gessit ediderit, anterioribus filiis in condicione pristine remansuris. Tam praefecture quae storiis quam uiri eloquentissimi fisci patroni² tam praefecture, quae Orientalibus et Illyrianis praesidet sedibus, quam urbicariae nexibus curiae liberantur, cum ad fisci patronatum peruerent, una cum substantiis et liberis suis, quos uel ante habuerint uel postquam ad eundem gradum pronecti sunt.
- 2 Viri etiam clarissimi principes agentium in rebus curiae libertatem ex antiquis legibus consecuti sunt, et uiri spectabiles proximi sacri scrinii memoriae et sacrarum epistularum nec

KOI

¹ c. 64 h. t. ² sed et uiri eloquentissimi fori patroni (deletis tam praefecture quae storiis quam) proponit Cnicius: sed desideratur etiam anteriorum legum quae hoc introduxerunt mentio (cf. u. 33 ex antiquis legibus et p. 917, 2 hoc etiam nos corroborantes ... conservamus): quarum legum non uidetur extare nisi Nou. Theod. 10, 1 pr., cf. supra 2, 7, 8

1 impp. ... pp.] O, imp. anast. KI 2 administrationem K^a | conditionis I 3 data K | parte tantummodo KI | duxus O | cauetur] caurum O^a 4 eadem O | inuicio O^a | diuine O 5 comites libri | augustae] diuae aug. X | partes KI^b, deficit I^a | comites KI^bX, deficit I^a 6 comites KI^b, deficit I^a | quaestores KI^bX, questiores O, deficit I^a 7 ob] ab O 10 muellantur O^a | qui qui in KI 12 intactumque illibatum I 13 anteriores] anciores O^a 14 adeptam KI, adepta O 15 substantiis propriis O | contingit O, contigerit X? | constitutione K^a, inc. I^a 16 substitos I^a | eandem OI 17 constitutionem I | promulgatum K^a 18 legis I | futuras K^a | regulas om. I | imponenere K

19 demostene (idemost. O) pp. O Londin., om. KI | curiali K^a, urialibus O^a 20 non om. X 22 quos] quo O | comprehendenterit O 23 summi K, summam O | insulis O 24 apiaetus I | ut uel consul (consilia K^a) om. I^a, ut om. X | praetoriorum praefectorum K 25 insulas O 26 meruit libri | gerumentum O^a 27 prosperitate I 28 quam om. O | meruerit K | gessit Hal., gesserit libri | filiis] suis filiis I^a 29 remansuros K | praefectura ... 30 praefectura ... urbicaria X 30 illicianis I | praesident K 31 curae I | liberentur O | fisci] f. dignitatem O^a | patronum KO | peruerentur K 32 quas K, quo O | eundem] eum O 33 etiam om. K 34 scri-nii] scr. nostre K^bI^b

non sacri scrinii libellorum sacrarumque cognitionum et dispositionum cum substantiis
 4 suis et liberis, quos post emensa stipendia suscepserant. Hoc etiam nos corroborantes
 intuitu laborum, quos multos longo prolixoque tempore pertulerunt, intactum illibatumque
 conseruamus, ut ii omnes fortuna curiali liberentur cum sua substantia suaque subole
 5 secundum ea quae praediximus. Ex aeuo autem sequente progenitos antea nullius futuri
 fisci patroni liberos concedimus liberandos, ut ne, quod summis apicibus dignitatum non
 est concessum, hoc alii sibi audeant vindicare: sed progeniti filii ante, quam ad fisci
 6 (2) patronatum peruererint, in condicione pristina remaneant. Aliis autem modis, quam his,
 quos singillatim enumerauimus, siue legibus antiquis comprehensi sunt (qualis erat is, quem
 ex tribus maribus concessum ante fuerat patri maximo senatu sociare¹) siue comprehensi¹⁰
 anterioribus scitis non fuerant, liberationem competere cuidam curialis fortunae nullo pati-
 mur modo: sed siue pragmatica sanctio super hoc processit siue sententia eminentissimae
 praefecturae, siue alius quicunque modus excogitatus est, omnia ea penitus uacuari et pro-
 infectis haberi, et curialia corpora suis reddi ciuitatibus et substantias eorum subiacere¹⁴
 nulla excusatione eis penitus competente.

a. 529

68 'O aūtōs βασιλεύs.

XXXIII (XXXII)

R SI LIBERTVS AVT SERVVS AD DECVRIONATVM
ADSPIRAVERIT R

- 1 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. SATVRNINO. Si libertus uel ius aureorum 20
 anolorum adeptus non est uel natalibus suis non restitutus, praeses prouinciae non tantum
 curiae participare non permittebat, sed iuxta legis senioritatem congruenti poena uicisetur.
 2 IDEM AA. ORCINAE. Praeses prouinciae, si eum qui aedilitate fungitur seruum tuum
 esse cognoverit, si quidem non ignarum condicione suae ad aedilitatem adspirasse per-
 spexerit, ob uiolatam seruili macula curiae dignitatem congruenti poena adficiet: si uero, 25
 cum opinione publica mater eius pro libera haberetur, ex decurione procreatus ad capes-
 sendum honorem errore lapsus processit, dominio tuo eum subiugabit.

XXXIV (XXXIII)

R DE PRAEDIIS CVRIALIVM SINE DECRETO NON
ALIENANDIS R

30

- 1 ²IMPPP. VALENTINIANVS THEODOSIVS ET ARCADIVS AAA. CYNEGIO. PP. Si [Th. 12, 3, 1]
 quis decurionum uel rustica praedia uel urbana³ uendor necessitate coactus addicit,
KOI

¹ Th. 12, 1, 132 ² iunge 10, 72, 9 ³ uel quelibet mancipia ins. Th.

2 emenda *K^a*, om. *O^a* | stipenda *O^a* | haec *K*
 3 intuitu si int. *O* | aliorum *I^a* | multos *O*,
 multo *X* | longo prolixoque] prolico *X* | per-
 tulerint *O*, protulerint *I^a*, pertulerit *X* | illi-
 beratrumque *K* | 5 diximus *K*, pdiximus *I* |
 sequenti *O*, sequentem *I* | 6 quo *K^a* | digni-
 tatem] et d. *I^a* | 7 contensum *K^a* | sibi
 om. *O* | uendicare audeant *I* | 8 aliis autem]
 alii autem alii amit *O^a* | 9 sigillatum memo-
 rauimus *O* | antiqui *O^a*? | quem] qui *O^a*
 10 fuerat ante *X*, ante om. *O* | 11 fuerat *O*
 13 alio *O^a* | quicunque *O^a* | hec penitus *O*,
 ea pen. ea *I*, pen. ea *X* | 14 substantiam *O^a*
 16 constitutio greca *Contius*, sequitur con-
 stitutio greca *Palatinus* 766. *Theodorum*, cum
 ad Nou. 70, 1. 81, 2 laudat διάτ. ξη̄, c. 67
 spectare uerisimile est: hoc loco fortasse

1, 3, 52, 1 *repetita erat* | 18 seruus aut
 (uel *X*) libertus *IX* | decurinatum *K*, decu-
 riatum *I* | 20 impp. ... saturnino] *O*, imp.
 diocl. a. (a. om. *I*) *KI* | 21 anull'o *I^a* |
 ademptus *K^a* | restitutus *I^a* | 22 curiam *K^aX*,
 curia *K^aI* | permittat *OIX* | ulciscitur *K^a*
 23 aa.] a. *KI* | orcinæ] *Bononiensis*, ori-
 gine *O*, originie *London.*, oricina *Contius*,
 om. *KI* | reses *O^a* | esse tuum *KI*, suum
 esse *X* | 24 ad om. *O* | prospexerit *OIX*
 25 liolatam *K^a* | serui *O* | cognuenti *I* | affi-
 ciat *K* | 26 eius om. *X* | capacendum *O^a*
 27 horem *I^a* | errorem *K^a* | domino *O* | eum
 om. *X* | 31 imppp. (imp. *O*) ... pp.) *O Th.*,
 imp. ual. a. *K*, imp. ual. et th.c. (th. *I^a*)
 et arc. aa. *I*

interpellet iudicem competenter omnesque causas singillatim quibus strangulatur exponat et ita demum distrahendae possessionis facultatem accipiat, si alienationis necessitatem probauerit. infirma enim erit uenditio, si haec fuerit forma neglecta¹. Ita enim fiet, ut nec immoderatus uendor nec emptor, cuiuscumque sit condicione², inueniatur iniustus. denique nihil erit postmodum, quo uendor uel circumuentum se insidiis uel oppressum potentia comparatori queri debeat, quandoquidem sub fide actorum et de necessitate distrahentis et de uoluntate patuerit comparantis. Quod si quis contra uetitum occultis molitionibus per suppositas fraude personas cuiuslibet loci, quem tamen decurio distrahat, comparator extiterit, sciat se pretio quod dedit esse priuandum et locum quem comparauit cum fructibus esse restituendum³. D. viii⁴ k. DEC. CONSTANTINOPOLI HONORIO NP. ET EVODIO 10 CONSS.

a. 396

2 ⁵IMPP. THEodosius ET VALENTINIANVS AA. FLORENTIO PP. Nec uenditio rei hereditariae curiae adquisitae aut debitoris hereditarii qui soluerit liberatio aliter admittenda est, nisi apud acta totius uel maioris partis ordinis intercedente decreto ineundi contractus uel dissoluendae obligationis causa probetur. Ita enim id quod ex ea redigitur ad praediorum iubemus comparationem expendi, quorum redditus omnes, sicut dictum est, eiusdem curiae publicis muniberibus, quae solacio egere constiterit, iustissime seruabuntur: ex consensu omnium et maxime ditiorum, uel idonea fideiussione oblata conductoribus eligendis.

a. 428

D. v ID. IVN. CONSTANTINOPOLI FELICE ET TAVRO CONSS.
3 IMP. ZENO A. SEBASTIANO PP. Curiales uendere quidem res immobiles uel mancipia rustica prohibemus sine interpositione decreti: donationes uero uel permutationes uel quoslibet alias etiam sine decreto permittimus celebrare contractus, quoniam et sacrae constitutiones, quae super hoc a retro principibus latae sunt, in plurimis suis partibus de pretio non redhibendo locutae sunt, ut ex hoc apertissime detur intellegi solum emptionis decurionibus sine decreto interdictum fuisse contractum. Cum tamen uenditione intercedente, ut dictum est, decretum agitur, nihil eos uel qui ab his comparant dispendium, cuiuscumque personae uel causae uel theatalis liberalitatis nomine, quod frequenter fieri dicitur, sustinere decernimus, nec ex tabella decretum recitari, sed curialium uel maioris partis curiae relatione currente sine ulla malignitate referentium uel damno contrahentium ad confirmandam emptionem competentis iudicis proferri sententiam.

30

4 Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς Α.
5 Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς.

KOI

¹ et (ut Th.) ita demum ... neglecta ex Th. 12, 3, 2 adiecta sunt ² cuiusc. sit cond. uenient ex Th. 12, 3, 2 ³ sic Iustiniani secundum Th. 12, 3, 2: se pretio quod dederit et loco quem comparauerit esse priuandum Th. 12, 3, 1 ⁴ III 10, 72, 9 ⁵ iunge 10, 35, 1

1 que om. K^a | sigillatim I 2 fac. a. si alien. bis I | necessitatibus I 3 enim] Z Th., ei X, om. KOI 4 inueniatur K 5 uel om. O | circumuentus O 6 comparacionis O | auctorum K, auctor O 7 molitionibus K 8 subsitas I^a | tantum OI^a [decurio] ei d. OIX | distrahebat KO 9 priuatum KOI^aX, cf. not. 3 10 s. a. Th. 12 imp. (imp. O) ... aa.] imp. th. a. (aa. I) KI | florentio pp.] Paris. 4521 Contius, pp. O, om. KOI 14 in-eucti tractus O 15 ita enim id] KI^a, id enim et O, ita enim I^b, id ei et X | redigatur K | ad] a O 16 sicut] XX, si etiam O, sicut etiam I 17 contingit I^b, contingit O 18 et om. I^a | uel om. X | fideiussore O, fideiussioe I | oblationibus K^a 19 s. a. Cui. 20 sebast. pp.] O, om. KI 21 uero uel] uero O, uel X 23 plurismis K^a, pluribus I^a?X 24 detur om. K^a 27 quod] q' O, quo(i uel e) I^a 30 competentem I 31 con-

stitutio greca Palatinus 766 Contius. ad c. 4 pertinere, quod in Nou. 38 pr. § 2 et 87 c. 1 Iustinianus se tulisse dicit, ne curiales donare possent exceptis donatione ante nuptias pro ipsis uel liberis suis facienda uel dote pro filiabus intra fines praestitutos danda, apparet ex indice Nouellae Athanasiano (Heimbach Anecdota I p. 93). idem ad c. 5 refert BZ 29, 1, 65 (sch. 10): ἀλλὰ καὶ ἐπὶ βουλευτῶν εἴτε, πότιον μέρος ἔφελει δεδόναι ὑπὲρ προίκος καὶ γαμής δωρεᾶς τῶν παλέων β.β. ἵ τοῦ καθ. ττ. λόδ διάτ. ε: quocum conuenit, quod in Nou. 38 pr. § 2 ordo c. 4. 5 inueniri uidetur: Athanasii tamē numerum confirmat Theodorus Nou. 87, 3 32 argumentum c. 5 Athanasius l. c. sic indicat: δύναται δὲ [ο βουλευτή] καὶ ἐκποστεῖς ἀκινήτων ποιεῖσθαι κατὰ τὴν διάστημα τῆς ε' διατάξεως τοῦ αὐτοῦ βιβλίου καὶ τίτλου, cf. Theodori Nou. 87, 4

XXXV (XXXIII)

**R QVANDO ET QVIBVS DEBETVR QVARTA PARS EX
BONIS DECVRIONVM ET DE MODO DISTRIBVTIONIS
EORVM R**

1 ¹IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. FLORENTIO PP. Si decurionum con- 5
sortio sit alienus qui curiali successit, competentis eidem iuris (siue ex asse siue ex parte
heres sit bonorumue possessor) partem quartam iure optimo a curia peti decernimus. D. v
ID. IVN. CONSTANTINOPOLI FELICE ET TAVRO CONSS.

a. 428

2 ²IDEM AA. APOLLONIO PP. Meminimus nuper emissu lege diuali [Nou. Theod. 22, 2
portionem quartam de facultatibus curialium fati munus impletium, ex qualibet nouissima 10
uoluntate uel ab intestato etiam ad quemcumque praeterquam si ad filios curiales³ defe-
rantur, curiarum deputasse corporibus. sed multi tamquam corrumpendi totius patrimonii
occasione captata uniuscuiusque rei sibi particulam uindicando adeo totas dilacerant
facultates, ut, dum participibus relictarum opum nocere cupiant, sua quoque iura pre-
cipent. Quorum nimiam licentiam prouida dispositione frenantes ipsis quidem curialibus 15
occupandi sua auctoritate res mortui copiam denegamus: heres autem, ad quem ab intestato
uel ex postrema uoluntate directis uel fideicommissariis uerbis decurrit hereditas, omne
patrimonium quod relictum est in partes quattuor diuidi procuret, ut⁴ rebus totis in sorti-
1a tatem dodractis electio ex sortis felicitate⁵ contingat. Ita scilicet et praefati successores 20
et curia promiscui rerum dominii liberabuntur incommodo. naturale quippe uitium est
neglegi, quod communiter possidetur, utque se nihil habere, qui non totum habeat, arbi-
2 tetur, denique suam quoque partem corrumpi patiatur, dum inuidet alienae. Sed ubi
quarta pars bonorum mortui curiae debet offerri, immobiles quidem res, quae nec latere
facile possunt nec *quicquam* si diuulgantur officiunt, sub adspectu etiam curialium aesti- 25
mari diuidique concedimus: mobiles autem res uel se mouentes uel instrumenta, uel si
quid etiam in huiusmodi iure consistat, in medium proferri diuulgarique non patimur, sed
iuratis successoribus, cum apud se diligenter aestimauerint, quae quantique sint pretii
facultates, credi oportere decernimus. quid enim tam durum tamque inhumanum est, quam
publicatione pompaque rerum familiarium et paupertatis detegi utilitatem et inuidiae patere 30
3 diuitias? In exigendis uero debitibus, si pretium, quod pro quarta parte actionum curiae
competit, successores praestare noluerint, cautionibus iurata fide prolatis in medium unus-
quisque a debitoribus conuenientem sibi exigat portionem: eque diuerso aes alienum, si
cui defunctus fuerat obligatus, tam idem successores quam curia pro sua sorte restituere

KOI

¹ *iunge* 10, 34, 2 ² *iunge* 10, 36, 1 ³ curiales *om. Nou.* ⁴ denegamus: optionem uero
damus heredi, ad quem uel ab intestato uel ... hereditas, utrum aestimationem quartae
partis curiae uelit offerre, an omne patrimonium q. r. e. in p. quattuor pro sua uoluntate
diuidere, ut *Nou.* ⁵ condicione *Nou.*

3 modis distributionis *O*, modis tributionis *K*
5 impp. ... pp.] *Contius*, imr. aa. florentino
Monac. 3509, imp. th. a. (aa. I) *KI*, imp.
th. *O* 7 possessor bonorumue *O* | quartam
partem *IX* | s. a. *Contius* 9 aa.] a. *K* |
apollonio pp.] *Nou.*, *om. KOI* | amissa *K*
10 porcione quarta *OI* | del] ad *O* | curia-
lum facultatibus *O* | ex] quae ex *K^bI^a*
11 etiam] et *K* | deferentur *O^a*? 12 curia-
rum] *I* *Nou.*, curialium *KO*, *inc. I^a* | cor-
rupendi *I* 13 particula *O* 14 opun *O* |
cupiunt *KO* 15 disputacione *O* | refrenan-
tes *I^a* 16 occupanda *O^a* | ab *om. K^a* 17 ex
om. I^a | dicitris *I^a* | decurrerit *K^a* 19 duc-

tis *I^a* | uel fideic.] ac f. *Nou.*, aut f. *O* | pro
uniuersitatem *O^a*, per uniuersitatem *I^a* 20 felici-
tate *O* | et praef.] *X Nou.*, ut *KOI* 21 pro-
misceri rerum *O^a*? rerum promiscui *I* 22 qui]
uel quod qui *K^a* 23 inuidet] *Z Nou.*, in-
uideat *KOI* 24 deberet *I* 25 *quicquam*] *Nou.*, cuiquam *KI*, cuidam *O* | diuulgetur *I* |
officium *K^aO* 26 diuidiue *Nou.*, que *om. I^a* |
instrumenta] *O Nou.*, instrumentum *KI* | uel
sij et si *O* 27 iure consistat] uires sistat *K* |
mediumque *O* 28 que *om. K* 29 decre-
uimus *O* 30 familiarum *KI* | utilitatem *K^aO*
33 eque] *Nou.*, eque et e *K*, et e *O*, eque
ex *I^a*, eque e *I^b* 34 restituere *O*

4 compellentur. Quod si saepe dicti successores sacramentum sibi crediderint excusandum, tum uero ad similitudinem rerum immobilium diligentior curialibus omnium rerum indago praebebitur, scilicet ut uniuersis mortui facultatibus in aperto propositis uel aestimatio 5 rerum uel diuisio¹ sub praesentia curialium celebretur. In omnibus autem casibus, ubi quarta pars curiae competit, transactiones interpositas firmas illibatasque manere decer- 5 nimus. Ad filiorum uero curialium uel nepotum ac pronepotum, scilicet decurionum, similitudinem, ad quos integras opes peruenire censuimus², filiam quin etiam neptem pro- neptemue principali eiusdem ciuitatis, unde pater auus uel proauus oritur, nuptam rerum uel ab intestato uel ex dispositione ultimae voluntatis quae sitarum integrum nullaque parte 7 minutum dominium habere sancimus. Quod si post parentum obitum inueniantur innuptae 10 uel uiduae, in impuberibus quidem post transactam pubertatem, in aliis uero, quae puber- tatem excesserint, uel etiam in uiduis post mortem parentis triennium dumtaxat uolumus expectari, ut interim quarta portio suspensa aut apud eam, si in matrimonio curialis eius- dem ciuitatis fuerit collocata, perpetuo iure permaneat uel, si intra id temporis alienum eadem curia sortiatur maritum penitusue nupta non fuerit, memorata pars totius substancie³ curiae cum triennii tam urbanorum quam rusticorum praediorum dumtaxat fructibus addicatur: ita tamen, ut⁴ sacramenti tam de quantitate quam de aestimatione rerum mobi- lium deque actionibus inferendis excipiendisue, sicut in extraneis personis dictum est, 8 ratio conseruetur⁵. Sed et si mater mortui uel auia tempore, quo filius neposue moritur, in coniugio eiusdem ciuitatis⁶ curialis inuenta fuerit, ne ipsas quidem patimur quartae 20 9 portionis subire iacturam. Extraneum quin etiam heredem propinquitatis quidem iure dis- cretum, curiae tamen eiusdem ciuitatis obnoxium supra dictae portionis dispendio libera- mus. D. VIII ID. MART. CONSTANTINOPOLI POST CONSVLATVM DIOSCORI ET EVDOXII
VV. CC.

a. 443

3 ⁷IMP. IVSTINIANVS A. MENAE PP. Si quis curialibus maniis obnoxius, uno forte uel 25 pluribus filiis uel filiabus derelictis, filio quidem uel filii suae substantiae partem minimam dereliquerit, eam tamen, quae excludere eos de inofficiis querella potest, aliis autem suam substantiam dereliquit, ut ex hac patrimonii distributione ad filium quidem uel filios curiales minima pars substantiae remaneat, totum autem curiale munus masculis immineat, siue filii siue nepotes sint uel pronepotes, curiali tamen condicioni obnoxii: sancimus huius- 30 modi iniquitatem resecari et non minus quarta portione in masculos posse testatorem transmittere, siue unus est filius siue plures, nulla diminutione ex permixtione sororum .

KOI

¹ prout successores elegirint ins. Nou. ² § 6 in. ad c. 3 § 2 h. t. mutauerunt compilatores ³ totius substantiae om. Nou. ⁴ et optionis condicio in offerendis rebus quartae partia siue eius pretio et ins. Nou. ⁵ ceteris uidelicet, quae super hac re prolata constitutio continet, firmiter duraturis ins. Nou. ⁶ eiusdem ciuitatis om. Nou. ⁷ iunge 5, 27, 8. 9. 10, 44, 4?

1 saepe] prae OI^b | condiderint O, credde- 2 tunc K^a | 3 praebetur K | ut] et OI^a 4 didiuisio K^a | in] ut in I^a 5 cu- riae] cuiem O^a | inpositas O 6 ac] uel O | scilicet om. K^a | adecurionum O 7 ad quos] a quo O | uenire I | censemus O | pronepo- temue O 8 uel proauus om. I | moritur I, oriuntur Nou. | nuptura O | rerum om. I^a 9 dispositio K, deposicione O | uolunt. ultimae Nou. | quesitum O^a 10 munitum I 11 in] OI^b, à I^a, om. K Nou. | in pluribus O | transactum O^a | in aliis ... pubertatem om. I | pubertate K 13 expectare K^a OI | aut] uel Nou. 14 decollata K | iure] ueuie O^a permaneant I uel I^b | uel] et O | tempus K | alienum] alium non de I^a 15 eadem] eam O | sociatur OK | penitue uel penitusue K^a 17 ut] ut et optionis ... quartae partis uel

dodrantis et Hal., ex Nou. scilicet (uer- bis uel dodrantis expleuit hiatum editionis Sichardianae, quae omittit siue eius pretio) | sacramenta K^a 18 excipiendisue] X Nou. | excipiendis O, uel excipiendis uel I, om. K 19 conseruator O | filios I^a 21 rapturam O | heredem om. O | quidem om. O 23 s. a. Nou. 25 imp. . . pp.] Contius, imp. (impp. O) iust. a. (a. om. OI) KOI | ob- noxius] id obn. K^a 27 derelinquat X | eam] ea O | excludit eos K^a, eos excludere eos I | de] a de K^a, ab I^a | inofficiososi O, in- officioso K^a, officiti si I^a 28 derelinquid X | uel om. I^a 29 remaneret I^a | siue filii om. I 30 sint siue nepotes (neptes, I) OX | uel pron. om. I^a | curiali tamen] curia O 32 nullam diminutionem K^a, nulla imminuicione O

eis facienda, ut non solum corporibus, sed etiam substantiis laborantes possint curiales
1 habere consortium. Ad hoc sancimus, si quis curialis filiabus pluribus derelictis ab hac
luce fuerit subtractus, quarum una curiali eiusdem nupserit ciuitatis, aliis filiabus, quae
ad huiusmodi uota non migrauerint, uel extraneis in reliquam partem heredibus derelictis,
non uideri curiae ex sententia legis Theodosianae ad Apollonium scriptae¹ satisfieri: sed 5
omnino quartam partem patrimonii curia consequatur, siue uni filiae, quae curialibus
nuptiis copulata sit, deputanda siue ex aliis heredibus colligenda², filia procul dubio quae
curiali nupsit immuni ab huiusmodi quartae datione seruanda, cum per maritum eius
quantum ad ipsius personam curiae sit satisfactum: et hoc obseruari non solum si ultimo
2 elogio condito testator curialis decesserit, sed etiam si intestato diem suum obierit. Sed 10
si quid minus fuerit uel minime derelictum, hoc modis omnibus filio curiali uel filiae, quae
nupta est eiusdem ciuitatis decurioni, ex substantia patris *curialis* uel deputari uel adim-
pleri: nullo obstaculo curiae opponendo, si secundum praedictam legem filius nepos pro-
nepos pater auus proauus curiali morienti fuerint derelicti, qui nexibus curialibus ex qua-
cumque uel dignitate uel occasione fuerint absoluti: in hoc etenim Theodosianae legi 15
3 apertissime uolumus esse derogatum. Et generaliter definimus ex omni causa neque mas-
culos liberos neque filias copulatas matrimonio curialis minus quarta parentis substantiae
habere, uel non extantibus filiis uel filiabus, sed aliis heredibus ipsam curiam secundum
anteriores leges quartae curialis morientis habere solacium. D. K. IVN. CONSTANTINOPOLI 19
IVSTINIANO A. II CONS.

XXXVI (XXXV)

R DE IMPONENDA LVCRATIVIS DESCRIPTIONE R

¹ **IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. APOLLONIO PP.** Descrip- Nou. Theod. 22, 2 25
tionis onere siliquarum quattuor, quas ex⁴ lucratius iugationibus tantum, non humanis uel
animalium censibus neque mobilibus rebus iubemus indici, etsi curiales non sint, maiores
ac posteros liberamus, ut, si pater auus uel proauus filio nepoti proneptio*ue*, uel filiae
nepti proneptio*ue* (nec interest, nuptae sint curialibus nec ne) postrema uoluntate uel inter
KOI

¹ c. 2 § 7 h. t. ² deputandam siue ... colligendam? ³ iunge 10, 35, 2 ⁴ ex om. Nou.

1 eius *K^aI* | in sustanciis *O* | posse *O*, inc. *K^a*
curiale *K^bIX* 2 adhuc *libri* [si quis] sicut *K*
pluribus] qua ad huiusmodi uota non migrauerunt
ut extranei in rel. p. el'ibus (heredibus
O^b) *O* 3 nupsit *O* 4 migrauerunt *O*
extraneis] extr. nupserunt *X* 5 theodosine *I^a*
6 omnimodo *O* | matrimonio *O* | consequatur
curia *KI^a* | uni om. *K* [qua] qui *O* 8 do-
nacione *O*, dationi *I^a* 9 quantum *O* | et
hoc] haec *O* 10 urialis *O* | si om. *K^a*
11 si] et si *KI* | quid] q' *O*, quidem *I* | cu-
rialis *K*, deficit *I^a* [filiae] file *O* 12 curiali-
lis *I^a*, c. modis omnibus *KOX*, deficit *I^a*
uel dep.] dep. *X* 13 curiae] ciuem *O*, de-
ficit *I^a* 14 moriente *O* 15 uel dign.] dign. *K* |
occasione] actione *K^aI* | in hoc om. *I^a* | theo-
dosiane *O^a* 16 flerogatum *O* | et] e *O*
causa nequi *I^a?* | maculos *O* 17 curiali-
K^bOI | parent. subst.] parte subst. parent. *X*
18 non om. *O* | uel fil.] fil. *I^a* | secundum]
fid' *O* 19 anteriores *O*, mancieriores *X*
leges bis *O* solatiuum habere *K* | s. a. Con-

*ius Cui. iun.] ian. Cont. 21 constitutio
græca hoc loco Cui., const. greca ui. d^r. post
rubr. sequentem Z^r. c. 4 citatur in Theodori
Nou. 38, 2, 89, 11, c. 4 uel 5 in eiusdem Nou.
87, 4, c. 5 in eiusdem Nou. 89, 11, 101, 4, 6.
ex argumento Nou. 101, 4, 6 colligitur c. 5
agere de filia curialis defuncti, quae nupta
curialis sine liberis decesserit. eodem referas
constitutionem, quam commemorat Iustinianus
in Nou. 38 pr. § 3. c. 4 autem nescio an ea
sit constitutio, quam Iustinianus in 1, 3, 52, 1
breui ante de quarta patrimonii parte cu-
riæ atque fisco debita se tulisse dicit, cf.
Nou. 38 pr. § 2 i. f. 24 lucratiorum O,
luctuosi f^a 25 imp. th. et ual. aa. appollo-
nio pp. O, imp. th. XI | ad apollonium Nou. |
descriptions I 26 honore libri | tantum]
quibus tamen K 27 iubemus om. O^a |
sunt O^a 28 pronepotie] Nou., pronepoti
KO, uel pronepoti I 29 pronepti O, uel
pronepti I ne om. O*

uiuos etiam donatione quicquam de suis opibus largiatur, memoratae descriptionis cesseret
 indicio: eque diuerso ut, si posteriores¹ ad maiores praedicta sibi consanguinitate deuinctorum
 praefatis titulis suas conferant facultates, nullius accessione grauaminis huiusmodi libera-
 litas oneretur: ita enim necessariis sibi coniunctisque personis sub liberalitatis appella-
 tione debitum naturale persoluitur. Cuius auctoritatem iuris pariter ualere sancimus, et⁵
 si ab intestato succedant praefiniti² sibi generis ordine sociati: ex his enim successionibus
 maxime debiti potius solutio quam muneric oblatio comprobatur, quae non largientibus
 etiam dominis ipsa propinquitas serie deferuntur. Ceteri uero, licet quadam inter se
 cognatione iungantur, numquam tamen curiale praedium sine praedicto onere lucrabuntur,
 nisi is forte, cui lucro res cesserit, eiusdem ciuitatis ordini sit obstrictus, qui, licet inter¹⁰
 extraneos numeretur, uacuum tamen ea functione quod datum est consequatur: nam cum
 3 (1) personae condicio non mutetur, nec rei quidem statum conuenit immutari. Lucrativas
 uero res eas tantum volumus appellari atque praedictae descriptionis grauamen excipere,
 quae hereditatis legati fideicommissi iure mortis causa donatione uel cuiuslibet postremae¹⁵
 voluntatis arbitrio ad quempiam delabuntur. Inter uiuos etiam donatio simplici liberali-
 tate confecta lucratiae merebitur et nomen et sarcinam. si uero uel socer futurus filii
 nepotis uel pronepotis sponsae adfinitatis coeundae causa donauerit, uel parens etiam
 filiam neptem uel proneptem curiali seu extraneo nubentem dotauerit, licet casus euentu-
 res eius cui data est uertatur ad lucrum, nec inter lucratias numerabitur nec descrip-
 tionis oneri subiacebit. nec enim iuris optimi est matrimonium, cum tot tantisque suis²⁰
 5 (2) difficultatibus opprimatur, aduenticiis etiam cumulare ponderibus. Res uero, quae memo-
 ratis causis lucratiae semel nomen exordiumque sortita est, licet ab eo qui suscepit ad
 alterum emptionis uel cuiuscumque contractus iure migrauerit, cum praedicto descriptionis
 grauamine procul dubio transferetur, ut uel sciens sibi imputet, qui accepit oneratum, uel,
 si ignorauerit, quod interest consequatur: contraque si cuiuslibet contractus exordio lucra-²⁵
 tiuae nomen euaserit, etsi postea lucri titulo in dominatum alicuius ceciderit, sarcinam
 memoratae descriptionis effugiet. Nulla enim in huiuscemodi causis confusionis intercedit
 occasio, si ad primordium tituli posterior quoque formetur euentus, nisi forte res decu-
 rionis, quae ad eum cuiuslibet mercimonii iure peruererit, ad alterum fuerit postrema
 eius uoluntate uel ab intestato uel inter uiuos donatione translata: tunc enim, quia semel³⁰

KOI

¹ posteri *Nou.* ² praefati *Nou.*

1 uiuos] uos *I^a* | donacionem *O* | largian-
 tur *K^a* 2 eque] *Nou.*, equae e (ex *I^a*) *KI*,
 et de *O^a*, et e *O^b* | ut si] si uel *O^a* | con-
 sanguinitatis *K^a*, consanguinitate *I* | deuin-
 torum *OI* 3 liberalit³ *I^a* 4 honoretur *O* |
 ita] *X Nou.*, in tam *KI*, interea *O* | con-
 iunctisque *O^a*, iunctisque *I* 5 persoluetur
Nou. | iuris] uerus *O^a*, d iuris *I^a* 6 suc-
 cedatur *O* | ex his enim] et uel ex his *O*
 7 munis *O* 8 seriel fine *K* | deserentur *O*,
 deferentur *I^a* | quidam *O^a* 9 iunguntur *OI* |
 honore *O* 10 forte is *Nou.* | cuius *KO* | res
 cesserit] *Z Nou.*, res cesserint *KI*, decesser-
 rit *O* 11 numeratur *KI* | quid *O* | conseque-
 tur *Nou.*, inc. *O^a* 12 mittetur *K* | nec] ne
Nou. | quidem] quid *O* 13 tantum] *X Nou.*,
 tamen *KO*, tm *I* | atque] que *O*, ac *Nou.* |
 grauamine *KI^a* 14 donatione] dett. *Nou.*,
 donationis *KOI* | postremo *O^a*? 15 uolun-
 tate *O* | debantur *I^a* 16 si] sii *I^a* | socer]
 socum *O* | filius *I^a*, filii uel *O* 17 uel pron.]
 pron. *KI^a* | parens] pat'es *O* 18 uel pron.]

om. I, uel *om. O* | curialis *O^a* | siue *O* | dota-
 bat *O*, donauerit *I^a* 19 cum date sunt *O* |
 reuertatur *KI^b*, reuertantur *O* | discretionis *I*
 20 honore *KO*, hon.re *I^a* | subiacerebit *I^a* |
 matrimonium] in patrimonium *O*, in integ-
 rum *K?* 21 difficultatibus suis *K*, diffic.
om. I | opprimantur *O* | res o *I^a* 22 est
om. I^a | suscepit] *X Nou.*, suscepit *KI*,
 suscepit *O* 23 cuiuscumque] cuius *K*
 24 transferetur] tenuis transferuntur *O^a* | ut
om. I^a | qui acc. honoratam *O*, honoratam
 qui (quod *K^b*) acc. (accepit *I*) *KI^b*, hon-
 oratamque accepit uel si ignorauerit accep-
 pit *I^a* 25 quod] quod si *O* | conseque-
 tur] *X Nou.*, consequetur *KI*, consequitur *O* |
 contraquem *O* | lucratui *KI* 26 euaser-
 rat *O* | et etsi *K* | titulo] tudo *O* | donatum
K^aI^a 27 huiusmodi *O* | intercedat *O* 28 a
 primordium *O^a*, a primordio *KO^b* | decuri-
 onis res *I* 29 matrimonii *K* 30 donatio-
 nem *K* | semel *om. O*

in personam cecidit principalis, ueterum titulorum nequaquam ratione perspecta condicione et onus merebitur lucratuiae. D. VII ID. MART. CONSTANTINOPOLI POST CONSVLATVM DIOSCORI ET EVDOXI VV. CC.

a. 442

XXXVII (XXXVI)

R DE PRAEBENDO SALARIO R

5

- 1 ¹IMP. CONSTANTINVS A.² AD MARCELLINVM COMITEM ORIENTIS. Nulli [Th. 12, 2, 1] salarium tribuatur ex uiribus rei publicae nisi ei, qui iubentibus nobis specialiter fuerit consecutus. D. v NON. OCT. CONSTANTINOPOLI LIMENIO ET CATULLINO CONSS. a. 349

XXXVIII (XXXVII)

R SI CVRIALIS RELICTA CIVITATE RVS HABITARE 10 MALVERIT R

- 1 IMP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. EVTYCHIANO PP. Curiales omnes iube- [Th. 12, 18, 2] mus interminatione moneri, ne ciuitates fugiant aut deserant rus habitandi causa, fundum, quem ciuitati praetulerint, scientes fisco esse sociandum eoque rure esse carituros, cuius causa impios se patriam uitando demonstrauerint. D. xviii k. IAN. CONSTANTINOPOLI 15 ARCADIO III ET HONORIO III AA. CONSS. a. 396

XXXVIII (XXXVIII)

R DE MVNICIPIBVS ET ORIGINARIIS R

- 1 IMP. ANTONINVS A. SILVANO. Cum te Byblium origine, incolam autem apud Berytios esse proponis, merito apud utrasque ciuitates muneribus fungi compelleris. 20
 2 IMP. GORDIANVS A. FRONTONI. Si, ut proponis, ea, quae ex causa fideicommissi te manumisit, ab ea libertatem iustum fuerit consecuta, quae originem ex prouincia Aquitania ducebat, tu quoque eius condicione eiusque ciuitatis ius obtines, unde quae te manumisit fuit. eorum enim condicione sequi ex causa fideicommissi manumissos pridem placuit, qui libertatem praestiterunt, non qui rogauerunt. 25
 3 IMP. PHILIPPVS A. PATROCLO. Filios apud originem patris, non in materna ciuitate, etsi ibi nati sunt, si modo non domiciliis retineantur, ad honores seu munera posse compelli explorati iuris est.

KO (transponit 39, 5. 3. 4) I

¹ *iungo* 8, 11, 2 ² *idem Th.*: impp. Constantius et Constans AA. 8, 11, 2 *recte*

1 personam] *X Nou.*, persona *KOI* | ceciderit *KI* | uenturum *K^a* | nequam *O* | condicione *OI* 2 s. a. *Nou.* 5 salarium *K^a*. sario *O^a* 6 imp. (impp. *Paris.* ... orientis) *Paris.* 4521 *Th.*, imp. const. a. ad marcellinum comnerietis *O*, imp. iust. *KI* | nulla *I^a*, ullin *O^a* 7 iuribus *K^aO* | ei] rei publice *I* | fuert *O* 8 s. a. *Th.* 11 uoluerit *O* 12 impp. ... pp.] *Th.*, imp. arc. et hor. aa. pp. *O*, imp. arc. a. (a. om. *I*) *KI* 13 ne] ne] *K^a*, nec *I^a* 14 quem] et *O^a* | sotiendo *I^a* iure *K^a* | esse] *K* *Th.*, se *OI^a*, *deficit* *I^a* | canturos *K^a* 15 uitando patriam demonstrant *Th.* | s. a. *Th.* 18 municipibus *O* 19 imp. ... siluano] *O*, mpp. ant. et hon. aa.

sille *Paris.* 4521, imp. ant. a. *K*, imp. a. *I* | publum *K*, biblum *X?* | biricius *O^a*, hereticos *I^a*, biritios *X* 21 imp. (impp. *Paris.*) ... frontoni] *Paris.* 4521 *Contius*, imp. g. frontori *O*, imp. gor. *KI* | fideicommissisette *O^a* 22 fuit *IX* | equitania *KIX* 23 obtineris *K^a*, optus *O* 24 etenim eorum *K* | quidem *X* 25 non qui] non qui non *I* | rogauerunt] *I^a*, rog. dari *KI*, dari rog. *OX* 26 a. patroclo] *Contius*, a. c. patroclo (patrodo *O*) *O Londin.*, c. patrodo *Paris.* 4521, a. *K*, om. *I* | filiiios *I^a* | non om. *O* 27 et si ibi] ubi *K^a*, et sibi *I^a* | sint *O* (non non ibi) (ubi *X^a*) *X* | siue numeris *O* 28 iudicia *I^a*

4 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. SECUND. Origine propria [B apud Cui. h. I.
neminem posse uoluntate sua eximi manifestum est.

5 IMP. CONSTANTINVS A. AD MAXIMVM VICARIVM ORIENTIS. Si quis uel ex [Th. 12, 1, 12
maiore uel ex minore ciuitate originem dicit, si eandem euitare studens ad alienam se
ciuitatem incolatus occasione contulerit et super hoc uel preces dare temptauerit uel qua- 5
libet fraude niti, ut originem propriae ciuitatis eludat, duarum ciuitatum decurionatus
onera sustineat, in una uoluntatis, in una originis gratia. PP. viii k. IAN. PAVLINO ET
IVLIANO CONSS. a. 325

XXXX (XXXVIII)

R DE INCOLIS ET VBI QVIS DOMICILIVM HABERE ¹⁰
VIDETVR ET DE HIS QVI STVDIORVM CAVSA IN ALIA
CIVITATE DEGVNT R

1 IMP. ANTONINVS A. PAVLINO. Non tibi obest, si, cum incola essemus, aliquod [B 54, 2, 1
munus suscepisti, modo si ante, quam ad alios honores uocareris, domicilium transtulisti.

2 IMP. ALEXANDER A. CRISPO. Nec ipsi, qui studiorum causa [Petr. 31, 11 B 54, 2 not. m. 15
aliquo loci morantur, domicilium ibi habere creduntur, nisi decem annis transactis eo loci
sedes sibi constituerunt, secundum epistolam diui Hadriani, nec pater, qui propter filium
1 studentem frequentius ad eum comeat. Sed si aliis rationibus domicilium in splendidissima
ciuitate Laodicenorum habere probatus fueris, mendacium, quo minus muneribus fungaris,
non proderit. ²⁰

3 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. ALEXANDRO. Est uerum eos, qui [B 54, 2, 3
in territorio alicuius ciuitatis commorantur, uelut incolas ad subeunda munera uel capien-
dos honores non adstringi.

4 IDEM AA. ALEXANDRO. Cum neque originales neque incolas uos esse memo- [B 54, 2, 4
ratis, ob solam domus siue possessionis, licet ex substantia decurionis adquisita sit, causam ²⁵
publici iuris auctoritas muneribus subiugari uos non sinit.

5 IDEM AA. MAXIMO. Si in patria uxorius tuae uel in qualibet alia domicilium [B 54, 2, 5
defixisti, incolatus iure ultro te eiusdem ciuitatis muneribus obligasti.

6 IDEM AA. ET CC. MARCELLO. Priuilegio speciali ciuitatis non interueniente tantum
originis ratione ac domiciliu uoluntate ad munera ciuilia quemque uocari certissimum est. ³⁰

KOI

1 impp. ... secundo] O, imp. diocl. KI
2 uoluntatem I^a 3 imp. ... orientis] O Th.,
imp. const. a. (a. om. I) KI | quis uel] I
quis OKX, qui uel Th. 4 duxit K | eui-
tare] ciuitatem I, ciuitatem euitare K | stu-
dens] Th., studet et K, studet OI 5 ciuita-
tem] ciu. seruitutem I^a | incol. occ.] X Th.,
incol. uocatus occ. O, occ. incol. KI 6 fran-
dem K 7 sustineant O | uol. in] uol. etiam K^a |
s. a. Th. *Continus* 1559 10 habere om. O^a,
inc. I^a 11 uidentur O^a | aliqua K 13 a.
paulino] O, a. paulo *Continus*, a. K, om. I |
si cum] sicut O^a 14 suscepisti I^a | modo
om. K 15 a. crispo] O, a. chrysippone
Paris. 4521, a. K, om. I | nec (hec X) ipsi
om. O 16 loci] modo O^a, loco O^b | ibi habere] habere non O, habere X | locici O^a, loco I
17 edes K^a | sibi] ibi K^aO 18 splendidissima O^a
19 laodicenorum] Hal., laudicinorum OIX,
lauditinorum K | fuerit KOI^a?X 21 impp.

... aa. (aa. om. Paris.) alexandro] Paris.
4521 *Continus*, imp. d. et m. OI, imp. diocl.
a. K 22 uelut] ut uel O | obeunda K^aX,
hobedienda O | capescendos O 23 non
om. B | astringui uel astringni O 24 idem aa.
alex. (sic) O Paris. 4521, id. a. KI 25 so-
lam domum siue possessionem K, solas do-
mos uel possessiones O | sit] edd., sint O,
est KIX | causam] dett., causa KIX, etiam
causa O 26 publicis iuris KI?, iuris publ.
(publiciuci O^a) O | anctoritate K^a?O, aucto-
ribitas I^a | sinat O 27 aa. maximo] a. max.
Monac. 3509, am. O, aui. uel ani. Londin.,
aa. annuntiano Paris. 4521, a. KI 28 iure
om. O^a 29 aa. et cc.] a. KI | marcello] O,
marcell. Hal., marcellino *Continus*, om. KI |
speciali] fruali O^a | ciuitati O | tamen A
30 ac] ad K^a | domicilium O | quemque] edd.,
quemquam KI, quamquam O, quempiam X

- 7 ¹IDE^M AA. ET CC. AVRELIO. Ciues quidem origo manumissio adlectio adoptio, [B 54, 1, 6
incolas uero, sicut et diuus Hadrianus edicto suo manifestissime declarauit, domicilium
1 facit. Et in eodem ² loco singulos habere domicilium non ambigitur, ubi quis larem rerum
que ac fortunarum suarum summam constituit, unde rursus non sit discessurus, si nihil
auocet, unde cum profectus est, peregrinari uidetur, quo si rediit, peregrinari iam destitit. 5
- 8 IMP^P. VALENTINIANVS THEODOSIVS ET ARCADIVS AAA. PRAEFECTO
AVGVSTALI. Senatores in sacratissima urbe domicilium dignitatis habere uidentur. D. K.
MART. VALENTINIANO A. ET NEOTERIO CONSS.
- 9 ³IDE^M AAA. MARTINIANO COMITI ORIENTIS. Mulieres [12, 1, 13 Th. 2, 1, 7 B 54, 2 not. p
honore maritorum erigimus et genere nobilitamus et ⁴ forum ex eorum persona statuimus 10
1 et *domicilia mutamus*. Sin autem minoris ordinis uirum postea sortitae fuerint, [Th.]
priore dignitate priuatae posterioris mariti sequantur condicionem. D. III ID. Nov. CON-
STANTINOPOLI ARCADIO A. II ET RVFINO CONSS.

a. 390

a. 392

XXXXI (XXXX)

R DE HONORIBVS ET MVNERIBVS NON CONTINVANDIS ¹⁵
INTER PATREM ET FILIVM ET DE INTERVALLIS R

- 1 IMP. SEVERVS ET ANTONINVS AA. SEPTIMIO ZENONI. Sicut honores et [B 54, 7, 39
munera, cum pater et filius decuriones sunt, in eadem domo continuari non oportet, ita
uacationum concessa tempora non aliis prodesse possunt, quam qui ad eosdem uel *alios*
1 honores eademque uel alia munera denuo uocantur. Pro infante uero ⁵ filio, [Dig. 50, 1, 21, 6] 20
quem decurionem esse uoluisti, quamquam fidem tuam in posterum adstrinxeris, tamen ⁶
onera sustinere non cogeris, cum ad ea quae mandari possunt uoluntatem dedisse uidearis.
- 2 IMP. GORDIANVS A. CYRILLO. Ab honoribus ad eosdem honores quinquennii [B 54, 3, 1] 25
datur uacatio, triennii uero ad *alios*. legatione autem perfunctis biennii uacatio con-
cessa est.
- 3 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. ET CC. NICIAE. Interualla temporum, quae
in unius persona locum habent, fratribus, licet communia possideant bona, minime prod-
KOI

¹ Herrmann iungit 7, 62, 11 ² eo demum (*Cuiacius*)? ³ iunge Th. 3, 15, 1 ⁴ et] isdem Th.
⁵ uero om. Dig. ⁶ interim ins. Dig.

1 aa. et cc. aurelio] O, a. KI | eieccio adop-
tio ^O, adoptio allectio I contra B | 2 declarant O ⁴ rursus I, om. KK | sit] fit O
5 est] sit K, fit X | quo] I^a, qui K, q. O,
quod X, inc. I^a 6 imppp. . . 7 augustali] imp. ual. th. et arch. aaa. eiusque prae.
(eius pr. Lond.) augustali O Londin., mpp.
ual. et th. et arc. aa. cicepio pp. augustali
Paris. 4521, imp. ual. KI: ad Alexandrum
praef. Aug. XII k. Mart. a. 390 data est
Th. 13, 5, 18 7 renatores O | uidetur K |
s. a. Contius 9 aaa.] a. KI | martiniano]
Th. libri optimi, marciano alii libri Th.,
materuno O, mammertino Paris. 4521 cum
deterioribus libris Th., om. KI | com. or.
om. KI 10 et genere] libri, genere edd.
cum Th. | earum K^a 11 et dom. muta-
mus] l. gem. Th., om. KI^a? post 12 con-
dicionem collocant OX: in I^b supplentur
quidem hoc loco, sed expulerunt quae ante-
cedunt et forum . . . statuimus: ai γνώμης
τὴν τηγάν τῶν ἀνδρῶν ἔχουσα καὶ τὴν χειρόχερον
ἴσαντον ἐναλλάσσονταν Graecus interpres | fue-
rint] sunt l. gem. 12 condicionem] cond.

et dom. mutamus OX (cf. ad u. 11) | s. a. Th.
15 munera K 16 inter] in K 17 impp.
(imp. O) . . . aa.] imp. seu. KI | septimio ze-
noni] Contius ex Dig. 50, 1, 21, 6, zenoni O,
om. KI 18 filii IX | eadem (eamdem O^a)
domo] eadem domum concessa tempora X |
oportet I^a | ita O 19 uacacionem O^a,
uacationum I^a | quam qui] X, quoniam qui K,
quamquam O, quam his qui I | ad eosdem
uel] ad id uel (id uel del. O^a) eorundem uel
ad O 20 homines eandemque O^a | uel om. O
21 qui decurione O 22 honora K | uidea-
tis O 23 impp. I | a. cyrillo] Bononiensis
Contius, a. sirl. O, a. cirille Paris. 4521,
om. KI 24 uacatio] uac. concessa O, uo-
catio I^a | autem] aut O, om. I^a | profuntis O |
biennium O | uocatio K, uatatio I 26 impp.
. . . niciae (nitie Paris., critiae Cui.)] Paris.
4521 Cui., imp. d. et max. aa. (aa. om. O)
et cōnīcō (conmceco uel conuiceco O) O
Londin., impp. d. et m. aa. liciae (alias
aniceto uel niceto) Contius, imp. diek. V.
imp. diocl. I 27 habeat K, habeant I

1 esse frequenter constitutum est. Sane his missis, qui necdum functi muneribus ad haec idonei constituti uocari debent, nos, si ad obsequium ciuillium munerum reppererit paruisse, ne iterum interpellemini, praeses prouinciae prouidebit.

XXXXII (XXXI)

R DE MVNERIBVS PATRIMONIORVM R

5

- 1 IMP. ANTONINVS A. PHILOCYRIO. Ciulia munera per ordinem pro modo fortunarum sustinenda sunt.
- 2 IDEM A. MATERNO. Munera, quae patrimoniis publicae utilitatis gratia indicuntur, ab omnibus subeunda sunt.
- 3 IMP. ALEXANDER A. ATILIO. Qui immunitatem munerum publicorum con- [B 54, 5, 15] 10 secuti sunt, onera patrimoniorum sustinere debent. in quibus causis et hospites recipiendi sunt.
- 4 IMPP. VALERIANVS ET GALLIENVS AA. NERONI. Non uidetur abhorrere ratione sententia, qua praeses prouinciae equos curiales¹ alere non personarum, sed patrimonii esse decreuit. et tamen si iniqua esset, omisso a te appellationis auxilio necessario permanet. 15
- 5 IMPPP. CARVS CARINVS ET NVMERIANVS AAA. ANTEPISTO. Neque tempore aetatis neque numero liberorum a muneribus quae patrimoniorum sunt excusationem quis habere potest.
- 6 IMPP. DIOLETTIANVS ET MAXIMIANVS AA. POLYMNSTO. Professio et desiderium tuum inter se discrepant. nam cum philosophum te esse proponas, uinceris auaritiae caecitate et onera quae patrimonio tuo iniunguntur solus recusare conaris. quod frustra te facere 20 ceterorum exemplo poteris edoceri.
- 7 IDEM AA. ALEXANDRO. Etiam minores aetate patrimoniorum muneribus [B 54, 5, 19] subiugari solent. unde intellegis te frustra plenam immunitatem desiderare, cum munera quae impensas exigunt subire te necesse sit.
- 8 IDEM AA. ET CC. LONGINO. Nec protostasiae uel sacerdotii uel decaprotiae munera 25 corporalia sunt, sed tantum patrimonii esse non ambigitur.
- 9 IDEM AA. ET CC. MARCIAE. Patrimoniorum munera mulieres etiam sustinere [B 54, 5, 21] debent.
- 10 EXEMPLVM SACRARVM LITTERARVM EORVNDEM AA. ET CC. AD PRAEFECTOS. Quan- 30 tum ad extraordinarias inductiones pertinet, praesidibus significamus, ut omnes possessores ceterosque sciant conueniri debere, quandoquidem ea patrimonii munera esse constet meritoque ab omnibus agnosci debeant, quo facilius obsequiis publicis pareatur.

KOI

¹ curules (*Cuiacius collatis* 11, 41, 5. 12, 49, 7 *Th.* 15, 10: *u. i.*)?

1 constitutum *O* | iussis *K* | hoc *KI* uel *I***X*
 2 curialium *I* | repperit *I***X* | paruisses *O**
 3 ne] ne *K***X* | mpraeses *K** 6 a. *om. I*|
 filiocirio *O* *Paris.* 4521, philino *Contius*,
om. KI 8 aa. *I* | materno] *Paris.* 4521,
om. OKI | inducuntur *OI*, introducuntur *X*
 9 obeunda *K***X*, obseruanda *O*, beunda *I**|
 sint *I*? 10 a. atilio] *Paris.* 4521, a. atili-
 cinus *Bononensis*, *om. KOI* 11 debere *I**
 13 impp. (imp. *O*) ... neroni (zenoni *Cui.*)
O Cui., imp. ual. a. (a. *om. I*) *KI* 14 quia *O* |
 equos] et quo *O* | rulescuriales *I** | non *om. I**
 15 decreuui *O** | et] set *X* | tantum *K*, tm̄ *I** |
 omission *OX* | appellatione (uel —nes) aux. *K**,
 aux. app. *X* 16 imppp. ... antepisto (ante-
 pisti *Contius*, pisto *Par.*)] *Paris.* 4521 *Cont-*
ius, imp. carū et car. antepista *O*, imp. car.
 a. *K*, imp. carias *I* 17 excusacionibus *O*
 18 impp. ... polymnsto (poalimnsto *Paris.*,
 polinestro *Cont.*)] *Paris.* 4521 *Contius*, imp.

d. et m. *O*, imp. diocl. *KI* 19 uinciris *K*
 20 quae] quece *O* | quod frustra facere te *K*,
 queste facere *I** 22 aa. alexandro] aa.
 lex. *O*, a. alex. *Londin.*, alex. *I*, a. *K* | mu-
 neribus *O* 25 aa. et cc.] *Paris.* 4521, aa. *O*,
 a. *KI* | longino *om. KI* | protestasie *K***OI*,
 potestassie *K**, protasie *X*, inc. *I** | sacer-
 docie uel dec. *KOI*, decaprotiae uel sacer-
 dotii *B* secundum *Cui.*, qui ad sacerdotium
 haec ex *B* refert: ἵ λεπούνη τούτον τὸ ἔτ-
 ταλέν τὰ κυνηγίου 26 tantum] tamen *O*,
 tm̄ *I*, μόνον *B apud Cui.* 27 idem ...
 marciae] *Paris.* 4521, id. a. *KOI* 29 aa.
 ... praefectos] a. *I*, *om. K* | et *om. O* | praefectos] *O* *Londin.* *Paris.* 4521, praesides pro-
 uinciarum (prouinciae *Cont.*) *Contius Cui.*
 (propter u. 30 opinor) 30 pertinent *O*, quod
 pertinet *I** | significauimus *OX* 31 con-
 stat *KI* 32 meritone (uel —ne) *O*, que
om. X | quod *K** | pareant *O*

XXXIII (XXXII)

R QVEMADMODVM CIVILIA MVNERA INDICVNTVR R

- 1 IMPPP. CARVS CARINVS ET NVMERIANVS AAA. FELICIANO. Cum te curatorem ad cogendas angarias creatum appellationem interposuisse proponas, praeses prouinciae, si alterius curiae te esse animaduertit, ad alieni corporis munera uocari non sinet, quia eius partis oneribus respondere debes, cui te attributum esse commemoras.
- 2 IMPPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. DIONYSIO. Maioribus honoribus [B 54, 3, 2] functos ad minores deuocari non oportere rationis est.
- 3 IDEM AA. EVTYCHIANO. Cum te omnibus muneribus functum esse adseueras, ad eadem munera, si aliorum ciuium copia est, qui obsequiis ciuibus fungi possunt, praeses prouinciae deuocari te non permettit.
- 4 ¹IDEA AA. ET CC. REGINO. Ulta modum sumptuum te muneribus ciuibus grauari leuatis aliis praeses prouinciae non patietur, sed aequalitatem tam iuris quam censurae memor circa ordinem custodiet.

XXXIV (XXXIII)

15

R DE HIS QVI SPONTE MVNERA SVSCEPERVNT R

- 1 IMP. ALEXANDER A. FELICIANO. Veterani, qui, cum possent se tueri immunitate his concessa, decuriones se fieri in patria sua maluerunt, redire ad excusationem quam reliquerunt non possunt, nisi certa lege et pacto seruandae immunitatis uel partem eius oneris agnouerunt.
- 2 IMPPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. VALERIO. Qui publici muneris uacationem habet, si aliquem honorem excepto decurionatu sponte suscepit, ob id, quod patriae suae utilitatibus cesserit uel gloriae cupiditate paulisper ius publicum relaxauerit, competens priuilegium non amittit.
- 3 ¹IMP. LEO A. PVSAEO PP. Qui condicioni non obnoxius curiali quemlibet honorem uel munus uoluntate propria in quacumque gesserit ciuitate, nullum praejudicium circa fortunam suam statumque sustineat: sed tam ipse quam liberi eius et qui ex his in posterum procreandi sunt ab omni huiusmodi nexus cum suis facultatibus liberi alienique permaneant, ita tamen ut, si aliqua functio uolentibus eis fuerit iniuncta, ex qua necesse sit aliquid eos accipere, quod ex data sibi pecunia in reliquis apud eos mansisse constiterit, ²⁰ soluentes sine ulla molestia uel condicionis suae formidine discedant. Si quis uero ex his

KOI

¹ cf. 10, 51, 4 ² cf. ad 1, 36, 1

2 ciuilia numera O, munera ciuilia O | inducuntur K, inducitur I 3 imppp. (mpp. Par.) ... aa. (aa. Par.)] Paris. 4521, imp. carcarin. numdinus O, imp. car. KI | felic. om. KI | te] in te I^a 5 cure KI^b, certe I^a, creatum X | te esse om. I 6 partis] patria Z | honoribus I 7 impp. (imp. O) ... dionysio] O Paris. 4521, imp. diocl. K, imp. dicl. I | honoribus KI 8 minora O | non oportere om. O 9 idem aa. eut. (euthiciano O)] O Paris. 4521, id. a. KI | functionum (fructum I) muneribus KI | asseueres IX 10 eamdem O^a | fugi I 11 permittit I 12 aa.] a. KI | regino] Paris. 4521, reigano O, regio Bononiensis | te] de OI^a, ut X 13 leuatus aliis K^a, aliis lenatis O | equabilitatem O, equalitatem I^a 14 custodies O 16 hiis O | munera] m. publica O, publica

m. I | suscipiunt I 17 feliciano] Paris. 4521, om. KOI | his] eis K 18 fieri se K | in suam patriam O | maluerint O, maluerant I | redire ... reliquerunt om. K^a | quam om. O | relinquit uel relinquent O 19 certe I^a 20 honoris X | agnouerint O 21 impp. (imp. O) ... aa. (aa. et cc. Par.) valerio] O Paris. 4521, imp. diocl. a. (a. om. I) KI | publicis I | uocationem O 22 exempto O | suscepit OX 23 gloriae] K^aX, curie K^aO, glorie sue I 24 admittit OI 25 a. pu- saeo pp.] Paris. 4521, pusco pp. O, om. KI | qui] cui O | obsnoxius I^a | quelibet I^a 26 ciuitatem K | circa] fieri circa K 27 eius liberi K 28 omni om. K | liberi bis I^a 29 iniucta O 30 remansisse O 31 soluente O, et soluentes K | sunt om. K^a | quia] quod O^a

omnia decurionum munera uel functiones uel honores nulla imminente necessitate, sed sua sponte peregerit, eum pro sua liberalitate patrem ciuitatis, in qua uoluntarius municeps apparebit, si hoc ei libuerit, fieri constituique hac lege decernimus. D. v id. Nov. CONSTANTINOPOLI BASILISCO ET HERMINERICO CONSS.

a. 465

4 ¹IMP. IVSTINIANVS A. MENAE PP. Eos, qui liberi fortuna curiali constituti postea ⁵ se curiae cuiuscumque ciuitatis obtulerint, confidere uolumus, quod posteritas eorum non solum iam procreata, sed etiam post talem deditio[n]em procreanda huiusmodi fortuna libera manebit, sine specialiter sub hac lege curiae se obtulerint, ut ab his descendentes tali fortuna liberi maneant, siue nullam huiusmodi fecerint mentionem, nullo audente dicere, quod nati uel concepti post talem deditio[n]em sequi paternam condicione[m] debeant: hoc ¹⁰ enim speciali beneficio alacriores omnes ad conferendam ciuitatibus huiusmodi opitulationem constituere properauimus: ita tamen, ut nec occasione quartae portionis bonorum huiusmodi decurionis quicunque successores eius aliquam inquietudinem patiantur, utpote libera ¹⁵ eius substantia omni curiali grauamine conseruanda. Et si quid defunctus uel ex administratione curialium munerum uel ex quarta portione ad eandem curiam semel uel saepius ²⁰ denoluta uel ex alia quacumque causa eidem curiae debuisse probetur, hoc idem successores curialibus reddere minime dubitant. Illis scilicet, quae super naturalibus filiis, quos naturalis pater sub hac lege curiae dedit uel postea dederit, ut legitimos tam ex testamento quam ab intestato successores habeat, non solum ueteribus legibus, sed etiam nostris sanctionibus ² disposita sunt, praeSENTI lege excipiendis, ut non ipsi tantum filii ²⁵ naturales, sed etiam ex his procreandi mares paternam sequantur fortunam, uel maribus liberis minime subsistentibus pars quarta substantiae mortui curiae deputetur³.

XXXXV (XXXXIII)

R DE HIS QVI A PRINCIPE VACATIONEM ACCEPERVNT R

1 IMPPP. THEODOSIVS ARCADIVS ET HONORIVS AAA. RVFINO PP. Nullus [Th. 12, 1, 135] ²⁵ uacionem temporariam curialis accipiat, nisi id forte ueris ac probatis causis adnotatio nostra concesserit. D. PRID. NON. IVN. CONSTANTINOPOLI THEODOSIO A. III ET ABVN-
DANTIO CONSS.

a. 393

KOI

¹ iungendae uidentur 5, 27, 8. 9. 10, 35, 3 (u. i. § 2) ² 10, 35, 3 ³ D. k. Iun. Constantinopoli dn. Iustiniano pp. A. II cons. (a. 52⁹) leges iungendae

2 libertate *I*^a X | in quo *K*^a, om. *X* 3 s. a.
Contius, nisi forte eam ex 1, 36, 1 restituit: cf. ad 12, 5, 4 4 armerico *Cont.*
5 a. menae pp.] *Paris.* 4521, a. amene pp. *O*,
a. *K*, om. *I* 6 curi *I*^a 7 iam om. *X* | dedictionem *K*^a | procreandam *O*^a 8 hac]
ea *O*, hac paternam condicione *I*^a | hisdem
descendentes *K*^a 9 liberi maneant (perma-
neant *I*^a) *KI*, liberetur *O*, liberentur *X* |
modi om. *KI*^a | fecerunt *K*, fecissent *I*, fe-
cerit *X* 10 deditio[n]em *K* | patern. condic.
sequi *OX* 11 uiuitatibus *K*^a 12 occasio-
nem *O* 13 decuriones *KOI* | patiantur *K* |
libera] patiantur lib. *K*^a 14 et] *K*, est et *OI*,

est *X* | quod *O*, quidem *X* 15 curiali *K*^a
16 deuoluntate *O*, edeuoluta *X*^a | ex om. *O* |
idem om. *K* 17 quo naturales *O*^a 20 sanc-
titionibus *K* 21 procreandis *OI*^a | sequen-
tur *K*, sequitur *O*^a, sequatur *O*^a 22 mine *O* |
substantibus *K*^a | quarta pars *OX* | deputen-
tur *I*^a 24 rubricam hoc loco om. et sequenti
titulo praemisit *O*^a, inc. *K*^a 25 impp. (imp. *O*)
th. et arch. et hon. aaa. (aaa. om. *O*) ru-
phino pp. *O* *Paris.* 4521, imp. th. *K*, imp.
et theod. *I* 26 teperariam *O*^a | adnocio *O*
27 concesserit] c. alias gesserit *I* | s. a. Th.
Contius? | a. III om. *Cont.*

XXXXVI (XXXXV)
R DE VACATIONE MVNERIS R

- 1 IMP. GORDIANVS A. IANVARIO. Muneris publici uacationem ea continere, quae non legi, non senatus consulto, non constitutionibus principum iniunguntur, merito responsum est. ad quam formam iuris pertinens si cooperis ad munera extraordinaria a magistratibus & deuocari, appellatione interposita poteris apud praesidem iuris rationibus protegi.

XXXXVII (XXXXVI)
R DE DECRETIS DECVRIONVM SVPER IMMVNITATE
QVIBVSDAM CONCEDENDA R

- 1 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. VRSINO. Exceptis qui liberalium studiorum 10 antitistes sunt et qui medendi cura funguntur, decreto decurionum immunitas nemini tribui potest.
- 2 IDEM AA. ET CC. CASSIO. Ordinis ambitiosa decreta sacris constitutionibus reprobabantur.

XXXXVIII (XXXXVII)
R DE EXCVSATIONIBVS MVNERVM R

- 1 IMPPP. CARVS CARINVS ET NVMERIANVS AAA. DEMETRIO. Etiam ii, qui nostra procurasse monstrantur, muneribus ciuilibus quae dignitati eorum congruant fungi debent.
- 2 PARS ACTORVM DIOCLETIANI ET MAXIMIANI AA. ID. FEBR. . . . INDVCTIS FIRMINO ET APOLLINARIO ET CETERIS PRINCIPALIBVS ANTIOCHENSIVM ADSTANTIBVS SABINV 20 DIXIT: DIOCLETIANVS: Certis dignitatibus data a nobis indulgentia est munerum ciuilium et personalium, id est his, qui aut ex protectoribus sunt aut ex praepositis. ii ergo ad munera personalia aut ciuilia non uocabuntur.
- 3 IDEM AA. MARINO. Tutelae sollicitudo a muneribus ciuilibus non excusat, utpote¹ nec tres simul iniunctae diuersarum domuum eiusmodi beneficium praestent. 25

K (48 R. 47, 2 transponit K^a) OI

¹ *expectes* ut

2 huic rubricae antecedentem praemisit O^a | muneris] O^a, munerum K, publici muneris O^aI, mun. publici X 3 a. ianuario] Paris. 4521, a. ian. O, om. KI | uacacione O, uacatoe I, nationem X 4 constitutionibus] et c. K 5 pertinent I, pertinere X 8 de detractis K | curionum O super] X, et super KOI 9 quib. conced. ante 8 de collocat I^a | accedenda O 10 impp. (imp. O) ... ursino] O Paris. 4521, imp. diocl. KI 13 idem ... cassio] Paris. 4521, id. a. KOI | ambicio ambiciosa decreta sacris const. O, ambitiosa decretis const. sacris X, ambitio a decretis sacrisque (et sacris I) const. KI | reprobatur KI 16 excusatione O 17 impp. carus car. (mpp. carus et car. Par.) et n. aaa. demetrio] Paris. 4521 *Contius*, imp. car. K, imp. O, imp. cariss I | nostro K^a, numero O, nos X, om. I^a | procreasse K^a 18 fingi K 19 pars ... 21 diocl.] impr. X | auctorum I^a | et max. aa. id. (to O) febr.] O Paris. 4521, om. KI 20 apollario O 21 dixit] dixit noaa. omuecento. sene. (uel seue.) ut enim tū (uel n) emor et etiam O, dixit aioaa OMNECCNTOSENEV̄ENI nehoretetiam Londin., dixit nolloiuhecentv. seynerv. TH (vel N) alienoyet̄ Paris. 4429, dixit inimo r̄fneccentre. adh'ekih. mentet cetera Bononiensis 16, ait HOAAM gr. K, dixit IV. n. o. q; et c. I^b, deficit I^a: si fides est clausulae in Bon. et cetera, Graecorum quae legi non poterant uerba extrema omissa sunt: apparel autem libros O Lond. Paris. Bon. omnes desinere in eodem usvov (aievo uel niemor) | diocletianus] Lond., diodicianus O, diocl. autem dixit I^b, om. K, deficit I^a | a om. O 22 propositis KO, deficit I^a 24 aa. marino] O, aa. matino Paris. 4521, a. K, an. I 25 modi domi O | praestet X

- 4 IDEM AA. ATTALO. Hydraulae munerum ciuilium immunitatem sibi iure concessam probare minime possunt.
- 5 IDEM AA. ET CC. MARCELLINO. Procuratores absentium rei publicae causa munerum ciuilium uacationem non habent.
- 6 IDEM AA. ET CC. GAIO. Venatoribus immunitas ob hanc professionem solam nullo iure concessa probari potest.
- 7 IMP. CONSTANTIVS A. AD CATVLINVM VICARIVM. Negotiantes uestiarios linteones purpurarios et parthicarios, qui deuotioni nostrae deseruiunt, uisum est secundum ueterem consuetudinem ab omni munere immunes esse.
- 8 IDEM A.² AD TAVRVM PP. Placet nullum omnino iudicem de cetero Th. 11, 16, 3 10 prouincialibus inferendum aliquid indicere, ut ea tantum sedulo cunctorum studio pensentur, quae canonis instituti forma complectitur uel nostra clementia decernit inferenda uel delegatione sollemniter sanciente uel epistulis praecedentibus. Sed si quid urguere forsitan cooperit, referri ad celsitudinem tuam statuimus et auctore te fieri et eo per- 15 soluto referri ad scientiam nostram, ut nobis iubentibus roboretur. Si quis Th. 11, 16, 11 15 autem usurpatioria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere, obnoxius quadruplici repetitione teneatur. Quae seueritas iussionis ad ordinariorum iudicum officiorumque terrorem debebit excurrere, ut, si eorum uel gratiosa conuentia uel ignobili dissimulatio- 19 temeritas admiserit curialis, eos quoque damni simplicis³ poena castiget. D. K. 19 APRIL. MEDOLANI CONSTANTIO A. VIII ET IVLIANO C. II CONSS. a. 357
- 9 IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD CLAVDIVM PRO- Th. 14, 3, 12 CONSYLEM AFRICAE. Illud conuenit praecaueri, ne quis hanc, quae personalis est functio⁴, pretio putet esse taxandam. D. K. DEC. TRIVERIS VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 368
- 10 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. AD HYPA- Th. 11, 16, 13 25 TIVM PP. Priuatae rei nostrae priuilegiis permanentibus nihil extra ordinem praedia iure perpetuo consignata sustineant, neque adiectis saepius ac praeter primum delegationis canonem postulatis adficiantur impendiis, quandoquidem neque aurario canoni sub priuilegiis aestimato aliquid ex ea iubentibus nobis praebitionum diuersitate decutitur, et pari cum ceteris aestimari sorte non conuenit, quos praeter annonarias functiones aestimata 20 KOI

¹ Herrmann iungit 8, 11, 1 (d. vi k. Aug. Sirmi Vrso et Polemio conss. a. 338), quae Constantis est ² et C. ins. Th. (u. i.) ³ similis Th. ⁴ functionem Th.

1 aa. attalo] O Paris. 4521, a. K, an. I dydale O, om. X | iure om. O^a | concessa O 3 aa. et cc. marcellino] Paris. 4521, aa. et cc. marcell. O, a. KI | muneri O 5 aa. et cc. gaio] O Paris. 4521, a. KI | ob] ab O 7 imp. const. (cohist. O) a. ad catulinum uicarium O Paris. 4521, idem l. K, imp. I | negotiantes] KOI, negotiamtores O^a, negotiatores O^b, negotiations X: οἱ πραγματεύομενοι τὴν ἐσθῆτα καὶ τὴν εὐδόνην καὶ τὴν πορφύραν τὰ Παρθικά δέρματα B apud Cui. | linthe- nones O, lintearios librii Cuiaci cum B (u. s.) 8 uisum] iusu O^a | ueterem om. X 9 esse om. O^a 10 a.] aa. Paris. 4521, a. et c. Contius (ex Th.?), aa. et iulianus c. Cui. (ex Th. 11, 16, 7?) | ad taurum om. KI | pp.] Th. om. libri | de cetero] dectero O 11 tan- sum] tamen I | pensentur] praeti...sentur K^a 12 demencia OI | decreuit O 13 preceden- tebus I^a | urgere KO, urgieri I^a 14 cel- situdinem ... 15 ad bis I^a | auctorem O, acto- rem K, actore I 15 iubentibus O 16 ausur- patoria O^a | eonatus I uel I^a 17 iussioni O | iudicium O^aI 18 debbit O^a | excurrere] libri cum lege Rom. Visig., excutere Th. Vatica- nus | conuenientia O, conuibentia I | dissimilatione I 19 curiales KI^a | supplicis O^a | castigetur I^a | s. a. Th. 11, 16, 8 21 mpp. ual. ual. et grat. aaa. Paris. 4521, imp. ual. et ual. et gratia, O, imp. ual. KI: idem aa. (= impp. ualentianus et ualens aa.) Th. | ad ... 22 africæ] Th., claudio proconl' april' Paris. 4521, om. KOI 22 ne] ut ne I 23 pecio putetur O | eas] esse uel K^a | s. a. Th. Contius? | aa. om. Cont. 25 imppp. (mpp. Par.) ... et (et om. Par.) th. aaa. ad hyp. pp.] Paris. 4521 Th., imp. gratia. ual. et ab eo aaa. ad ypatie. (ypac. O^b) O, imp. gra. KI 27 abiectis Th. | praetō (= praetor?) K, pa- ter O 28 postulatis] Z^a cum Th., postu- lantis KOI 29 aliquod O | praebitionum] preb. predictorum I 30 aestimata] dett. cum Th., estimatas KOIX

perpetuo pensitationum praerogatiua nexuerint. PP. KARTHAGINE ID. APRIL. POST CONS
SVLATVM SYAGRI ET EVCHERII.

- 11 IDEM AAA. AD SYAGRIVM PP. Eos, qui cum honore comitum nomine [Th. 11, 16, 14] a. 382
magistrorum memoriae praefuerint uel epistulis uel libellis, item eos, qui ibidem peragendis
signandisque responsis nostrae mansuetudini obsecundant, omnium ciuilium munerum¹ 5
fieri iubemus exortes. Igitur qui ex eo gradu palatio nostro abscesserint, adesse sibi com-
petentia priuilegia gloriorientur: qui uero superioribus dignitatibus creuerint, nihilo minus
huius loci priuilegia praesto sibi fuisse laetentur. LECTA III k. SEPT. CAPVAE ANTONIO
ET SYAGRIO CONSS.
- 12 IDEM AAA. AD HYPATIVM PP. Maximarum culmina dignitatum, [Th. 11, 16, 15 B 54, 6, 19] a. 382
consistoriani quoque comites, notarii etiam nostri et cubicularii omnes atque ex cubiculariis
1 ab omnibus sordidis muneribus vindicentur. Ceteros autem, palatina uel militari intra
palatium praerogatiua munitos ita demum priuilegium simile contineat², si prioribus statutis
se ad eiusmodi exceptionem docuerint pertinere, ut non singulis indulta personis, sed in
commune dignitati uel corpori huiusmodi beneficia doceantur fuisse concessa: circa³ 15
2 rhetores atque grammaticos eruditio[n]is utriusque uetusto more durante. Sordidorum uero
munerum talis exceptio sit, ut patrimoniis dignitatum superius digestarum nec conficiendi
pollinis cura mandetur aut panis excocio aut obsequium pistrini, nec paraueredorum
huiusmodi uiris aut parangariarum praebitio mandetur, exceptis his, quibus ex more Rae-
ticus limes includitur⁴, uel expeditionis Illyricae pro necessitate uel tempore utilitas ad- 20
3 iuuatur. Operarum atque artificum diuersorum, excoquendae etiam calcis obsequia nulla
de talibus adiumenta poscantur: materiam lignorum⁵ atque tabulata exceptorum uirorum
patrimonia non praebant: carbonis quoque nisi eum⁶, quem moneta sollemniter uel fabri-
catio secundum ueterem morem poscit armorum, ab huiusmodi uiris praebitio desistat:
publicis uel sacris aedibus construendis atque reparandis⁷, capituli atque temonis neces- 25
sitas nulla mandetur: legatis atque adlectis sumptus possessio huiusmodi priuilegiis munita
4 non conferat. Hoc tamen his patrimoniis prosit, quae dignitatem proprio uidentur nomine
5 possidere. Etiam eos, qui simili honore functi sunt, generali praerogatiua a praebitione
sordidorum munerum vindicamus. D. v ID. DEC. ANTONIO ET SYAGRIO CONSS. a. 382
- 13 IDEM AAA. ET ARCADIVS A.⁸ AD NEOTERIVM PP. Sordidorum munerum [Th. 11, 16, 16] 30
excusatio delata personis ad heredem successoremue transire non potest. neque enim

KOI

- ¹ uilium munerum Th., ubi adduntur alia ² contingat Th. ³ ecclesias ins. Th., om. B
⁴ idem Th.: exp[ec]tes instruitur (Gothofredus) ⁵ lignum Th. recte, cf. Th. 11, 16, 18
⁶ idem Th.: eum del. (Gothofredus) ⁷ hospitalium domorum minime cura[e] subiaceant:
uiarum et pontium tales sollicitudo non oneret ins. Th. ⁸ imppp. Valentinianus Theodo-
sius et Arcadius AAA. Th. recte

¹ pensionum Th., censitationum I^a? nexue-
runt O^bI, om. O^a | s. a. Th. 3 idem ...
pp.] id. a. KI | eos] hos O 4 memoria O |
praefuerint] dett. Th., praefuerunt KOI | ep.
uel] ep. uel ep. I^a | item] int K 5 responsi-
que O | mansuetudini] Hal. Th., mansue-
tudinis libri 6 agitur O | palatio] e p. Th. |
abscesserint] Z^b Th., abscesserunt K^a, ab-
serint O, adeserint I, accesserunt K^b | sibi om. I
7 priuigia I^a 8 loci] modi K, moi loci I |
s. a. Th. 10 idem ... pp. (pp. om. O)] O
Paris. 4521 Th., idem a. I, idem K 11 co-
mites] indices com. I | et om. I^a | cubiculariis]
cubicularii K, cubiculari I 12 ceteras O^a
13 priuilegium demum KI | contineant K^a
14 ad] ab I^a | huiusmodi KI | docuerit I
15 corpori] conperi O | eiusmodi Th. 16 ue-
tusto] uetusto uel iusto I | more bis I 17 nu-
merum I^a | sit] fit K | nec] non I | con-
ficiendo I 18 aut obs.] obs. O | pristini
K^aO I | paraueredorum K^a, parauerendo-

rum O 19 modi om. O | quibus his I
20 includerit I^a 21 operum KI | atque] Z
Th., que O, quoque K^aI, quoque et K^b,
cf. Th. 11, 16, 16 operas atque artifices non
praebebit | artifitum I, artificium KO 22 ma-
teria KO 23 matrimonia I^a | carbonis] Z^b
Th., carbones KOI, carbonis X 24 posci-
tur OI^b | morum K^aI^a | iuris K?O?I? | pra-
ebitionis K^a, praebicione K^bOI | desistant KI
25 construendis] conseruandis uel construen-
dis I, inc. K^a | capituli] Th., capitulis O^a,
capitalis K^bOI, inc. K^a: καρπαλικάς ουτε-
λατάς B (Cui.) | tenotis O, tenuis I 26 atque
bis I^a | adiecti O | minuta K 27 ferat Th.
28 eos etiam KI | honores I | perfuncti Th. |
a praebit.] ambit. I^a 29 s. a. Th. 30 idem
aaa. (aa. Par.) et arc. a. (a. om. Par.)] Paris.
4521, idem aaa. O, idem a. arc. K, idem
a. et arch. I | ad neoterium (neutrium Par.,
n. O) pp. om. KI 31 excavatione Th. |
delegata O

potest esse perpetuum, quod non rebus, sed personis contemplatione dignitatis atque militiae induluisse nos constat. D. xviii k. Mai. MEDOLANI ARCADIO A. ET BAVTONE CONSS.

14 IMPPP. VALENTINIANVS THEODOSIVS ET ARCADIVS AAA. TATIANO PP.¹ [Th. 11, 16, 19]

Eam legem², quam de extraordinariis sordidisque muneribus expressis uocabulis functionum et insignibus dignitatum sine ulla ambage praescriptsimus, ita circa eos, in quos nostra munera redundarunt, seruandam esse praecipimus, ut isdem beneficiis non quamdiu militauerint, sed quamdiu uixerint perfruantur. D. xi k. APRIL. MEDOLANI TATIANO ET SYMMACHO CONSS.

15 IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. AD MESSIANVM COMITEM RERVM PRI-

VATARVM. Evidenter atque absolute iubemus, ne fundi ad patrimonium nostrum pertinentes,

seu conductionis titulo seu perpetuo iure teneantur, aliquid praeter ordinem superindicti uel pretii *petiti* nomine uel de sordidis quibuscumque muneribus agnoscant. nam hoc et a diuis principibus impetratum est et a nostra serenitate reparatum. Quisquis igitur iudicium contra fecerit, quinque pondo auri de facultatibus, alia de officiis suis, totidem et de curialibus, qui exequi male iussa festinant, nouerit eruenda. D. xvii k. IVL. MEDOLANI OLYBRI ET PROBINO CONSS.

16 ³IDEA AA. ET THEODOSIVS A. MELITIO PP. Ab illustribus personis sor-

dida munera et extraordinariae necessitatis damna remouemus. D. xv k. MART. RAVEN-

NAE HONORIO VIII ET THEODOSIO V AA. CONSS.⁴

a. 38

a. 39

a. 39

a. 412

XXXXVIII (XXXXVIII)

R DE QVIBVS MVNERIBVS VEL PRAESTATIONIBVS NEMINI LICEAT SE EXCVSARE R

1 ⁵IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. HERCVLIO PP.⁶ ⁷Comparationi [Th. 11, 17, 4] transuinctionique specierum uniuersi sine ullo priuilegio coartentur ad necessitates Illyri- 25 cianas: nam in his dumtaxat titulis nullum sub quodam cessare priuilegii uelamento cen- semus. Sed sub hac condicione, cum tempus exegerit, huiusmodi collationi succumbant, ut non tantum requiratur idoneus, uerum uniuersi pro portione suaee possessionis iugatio- nisque ad haec munia coartentur, et a summis sarcina ad infimos usque decurrat. D. iii 29 ID. APRIL. CONSTANTINOPOLI BASSO ET PHILIPPO CONSS.⁸

a. 406

KOI

¹ Orientis addit Th. ² Th. 11, 16, 18 ³ iunge Th. 11, 18, 1 ⁴ Honorio VIII et Theo- dosio III AA. cons. (= a. 409) Th. 11, 18, 1 ⁵ iunge Th. 15, 1, 49 (*fere geminam*) ⁶ Illyrici addit Th. 15, 1, 49 ⁷ constructioni murorum et *praemittit* Th. ⁸ d. v id. April. Constantinopoli dd. nn. Honorio VIII et Theodosio v AA. cons. (= a. 412) Th. 15, 1, 49

2 constant *O* | s. a. Th. | a. a. I Th. 4 impp. ⁹ ... aaa.] mpp. ualr. et th. et arc. aaa. *Par-* 10 impp. (imp. *O*) ... aa.] imp. arc. *KI* | ad messianum comitem r. p. *Paris*. 4521, mes- 11 pertinetes *I* 12 conditionis *K^aI^a* 13 pre- 14 impetratum] *Z cum Th. et B (Cui.) alt-* *θtiv*, inperatum *KOI* | et om. *I* | iuditium contra *K*, contra iudicum *I* 15 alii *I^a* | de inofficiois *O* | et om. *O* 16 qui] quod *O^aI^a* | nouerint *KI* | s. a. Th. 18 idem aa. et th.

a.] Th., idem aa. *O*, idem a. *KI*: impp. honoriis et theodosiis aa. Th. 11, 18, 1 *rectius* | *Melitio* pp. (pap. *Par.*) *Paris*. 4521 Th., pp. *O*, om. *KI* | *sordia O* 19 *damna*] *causa dampna O^a* | *remouentur O^a* | s. a. Th. 20 honorio] dd. nn. honorio Th. 22 de] ex *I* | muneribus] in mun. *O* 23 se om. *I* 24 impp. ... pp.] Th., imp. hon. et th. ad rē. p. *O*, mpp. hon. et th. aa. ad erculianum pp. *Par.* 4521, imp. hon. a. (a. om. *I*) *KI*: illy- ricci addit *Cui.*, *ni fallor*, ex Th. 15, 1, 49 25 coarceantur *K^a*, coartantur *O*, coarcen- tur *I*, arceantur *K^a* | illaricianas *O* 26 nam] nunciantes nam *O* 27 exegerit tempus *KI* | succumbant] *edd*. Th., succumbat *libri* 28 iugationisque] iugationis *I*, uiationis *O* 29 munera *KO* | coarceantur *K^a*, coarcen- tur *I* | infirmos *OI* | s. a. Th.

- 2 IMP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. AD TAVRVM PP. Cum ad felicis- [1, 2, 11] simam expeditionem numinis nostri omnium prouincialium per loca, qua iter ad ripimus, debeat nobis ministeria exhiberi, neminem ab angariis uel parangariis uel planstris uel quolibet munere penitus¹ excusari praecipimus, sed omnes, siue ad diuinam nostram [1, 2, 11] domum siue ad uenerabilis Augustae uel ad sacrosantas ecclesias uel quaslibet illustres 5 domos pertinent, nec lege pragmatica nec diuina adnotacione sacroue oraculo excusatos inductionibus magnificaes tuae sedis tempore nostrae expeditionis oboedire decernimus.
D. XIII K. MART. CONSTANTINOPOLI VALENTINIANO A. VI ET NOMO CONSS. a. 445
- 3 IMP. LEO A. DIOSCORO PP. Hac prouidentissima lege statuimus omni excu- [B 54, 7, 3] satione cessante nullaque persona uel dignitate penitus excepta, in quibuscumque locis 10 administrationi sublimitatis tuae commissis opus exegerit², murorum constructionem seu comparationem frumenti aliarumque specierum sine ullo impedimento, prout commodum atque necessarium magnitudo tua perspexerit, fieri. a. 472?

L (XXXXVIII)

R QVI AETATE SE EXCVSANT R

15

- 1 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. SEVERINO ET CETERIS SCHOLASTICIS ARABIIS. Cum uos adfirmetis liberalibus studiis operam dare, maxime circa professionem iuris, consistendo in ciuitate Berytorum prouinciae Phoenices, prouidendum utilitati publicae et spei uestrae decernimus, ut singuli usque ad uicesimum quintum annum aetatis suaे studiis non auocentur. 20
2 IDEM AA. THEODORO. Cum filios tuos patria potestate liberatos adhuc [Pox. 38, 11] minores legitima aetate esse dicas, merito postulas, ut liberalibus studiis non auocentur. et ideo muneribus personalibus quae ad patrimonium non pertinent non adstringentur, si ciuium non est inopia.
3 IDEM AA. PROTELAO³. Manifesti iuris est maiores quinquaginta quinque⁴ [Pox. 43, 3 25] 1 annis inuitos ad munera personalia uocari non posse. Cum itaque septuagenario maiorem te esse profitearis, si nominatione facta appellationis auxilium interposuisti, tueri te notione praesidis prouinciae potes iure concessio.

KOI

¹ penitus om. l. gem. ² erit? ³ Protelao? ⁴ quinquaginta quinque confirmant Pox. (v. *Zachariae*, v. *Cui.*), requiri tamen septuaginta propter *Digesta* (c. g. 50, 2, 2, 8. 50, 6, 4) et u. 26 septuagenario maiorem recte monuit *Cuiacius*

1 impp. ... pp.] l. gem., imp. th. et ual. aa. ad t. O, imp. th. KI 2 nominis libri] qua] quibusque K^a, quibus K^b 3 nobis] I^aX cum l. gem., solita nobis K, nobis solita O, solita a nobis I^a | exhibere KI | uel] et O | palustris XX 4 peritus I^a | siue om. O^a | nostram ad diuinam KI 6 domus O | pertinere K | ad- nocuio O, adnotacionem I^a | excustatos O, excusator I^a? 7 nostrar[nec O^a | expen- ditionis K^a | obedientem O^a, audire O^a, sub- audiare X 8 s. a. *Contius Cui. l. gem.*] et nomio *Cui.*, v et *Cont.* 9 a diosc. pp.] *Cui.*, a. diascorio pp. *Paris.* 4521, a. d. O, om. KI 11 administrationi] X, administracionis KOI| tue sublim. tue I | commissi KO | exercit X| construccione seu comparacione K 12 ullo om. X 13 prospexerit XX, prospexerit O^a 15 qui qui professionibus se excusant qui O, cf. ad u. 26 16 impp. (mpp. *Paris.*) diocl. et max. aa. seuerino et ceteris (alii *Cont.*) scholasticis arabiis (scholaribus arabiae *Contius Cui.*) *Paris.* 4521 *Contius Cui.*, imp. diocl. a. seuerino et ceteris scholasticis *Russardus*, imp. d. et max. c. et ce. scol. arab. O, imp. diocl. KI 17 affirmatis O^a | professions O 18 beritorum I^a | fenicis OX, et fenicis I 19 nostre O | decreuimus KI | uigesimum IX 20 aduocentur OI^aX 21 aa. theodoro] *Par- ris.* 4521, aa. et cc. theodoro *Cui.*, a. th. O, a. I, l. K 22 mitiores O | dicat I | ad- uocentur OI 23 astrigentur I 24 ciuum] cuuium I^a | inopia non est OX 25 aa. protelao] *Paris.* 4521, aa. tp. O, a. KI, aa. et cc. plautiano *Contius* | manifestis I^a, can- festissimus O^a, canfestissimi O^b | est iuris (uiu. I^a) I 26 inuitos] inuitos qui etate se excusant O^a: simili uitio nititur, quod secundum *Hugolinum* in quibusdam libris hic titulus in duos diuisus est, ut rubrica qui professione se excusant (cf. ad u. 15) c. 1 et 2, rubrica qui aetate se excusant c. 3 praeponatur: quod refellitur tam argumento c. 1. 2 quam numeris huius et sequentium titulorum apud Graecos laudatorum (cf. Pox. ll. cc. et indicem *Coistlin.* ad B 54, 7) | cum] cu I | septuagenario I^a 27 esse te I, om. K^a \ a nominatione I^a, anno ratione O^a, anno- tacione O^b, inc. I^a 28 potest I | confesso O

LI (L)
R QVI MORBO R

- 1 IMP. GORDIANVS A. CASSIANO. Si ea caecitate pater tuus oppressus est, ut utriusque oculi aciem prorsus amiserit, leuamentum personalium munerum sentiet.
- 2 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. IVLIANO. Cum articulari morbo debili-³ tatum te esse dicas, iuxta iuris publici auctoritatem a personalibus muniberibus uacationem habebis.
- 3 IDEM AA. ET CC. CELERI. Podagrae quidem ualitudo nec personalium munerum prodest ad excusationem: uerum cum ita te ualitudine pedum afflictum dicas, ut rebus propriis intercessum commodare non possis, adi rectorem prouinciae, qui si adlegationibus ¹⁰ tuis fidem adesse perspexerit, ad corporalia munera uocari te non patietur.
- 4 IDEM AA. ET CC. REGINO. Casus patris corporis munerum personalium filio iure non praestat excusationem.

LII (LI)
R DE HIS QVI NVMERO LIBERORVM VEL PAVPERTATE¹⁵
EXCVSATIONEM MERVERVNT R

- 1 IMP. ALEXANDER A. VEREOVND. Numerus liberorum ab honoribus non excusat.
- 2 IMP. PHILIPPVS A. ET PHILIPPVS C. SEVERINO. Filium ab hostibus captum ac neendum reuersum ad excusationem munerum personalium patri proficere non posse magis placuit.
- 3 IDEM A. ET C. NONNO. Nepotes in locum parentum succedentes uice eorum prodesse ²⁰
¹ consueuerunt. Et ideo si quinque numerus liberorum ex amissorum filiorum nepotibus suppletur, a muniberibus personalibus is, quem patrem tuum esse dicas, iuxta constituta excusatur.
- 4 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. DOMNO. Cum facultates tuas in filium tuum contulisse te nec quicquam habere proponas, respectu eius patrimonii quod tuum ²⁵ esse desiit muniberibus ciuilibus non adstringeris.
- 5 IDEM AA. ET CC. MARCIAE. De personalibus muniberibus, quae feminis pro sexus condicione indicantur, exemplo marium quinque superstitum numero liberorum eas excusari diui parentes nostri constituerunt.

KOI

¹ cf. 10, 43, 4

2 morbo] in morbo *I*, morbo se excusant *O*
3 imp. gord. a. cassiano] *Cui.*, imp. gord.
a. *K*, imp. d. *O*, idem gord. *I* 4 prorsus *I* | amisit *O*, om. *I* | sentientur *O^a*
5 impp. ... iuliano (iultano *Par.*)] *Paris.*
4521 *Cui.*, imp. d. a. *O*, imp. diocl. *KI*,
7 habebit *O* 8 aa. et cc. celeri] *Paris.*
4521, aa. et cc. celae (*in marg.* celsae *Cont.*)
Cui. *Cont.*, a. *KOI* 9 ad excusatione *K*,
ab excusatione *O* | cum] prodesse cum *K^a*
10 incessum *I* | commodare] dare *I* | adi
(addi *I^aX*) rectorem (—re *O*) pr. qui si]
OIX, rector pr. si *K* 11 adesse fidem *I*|
prospexerit *OX* | te] tate *I^a* 12 as. et
cc. regino] *Paris.* 4521, a. *KOI* | pasus *O*
15 de] munerum de *I* 16 meruerint *Th.*
12, 17, om. *I* 17 impp. *I* | a. uerecundo]
Paris. 4521, om. *KOI* | numerus] ius *O*|
ab honeribus non exc. *OX*, non exc. ab

oneribus *KI*: honoribus *Z^a* libri *Cuiacii*
cum *Graecis* et *Dig.* 50, 5, 2, 1 18 imp.
... seuerino (seuero *Cont.*)] *Contius*, imp.
philippus a. philippo seuerino *Paris.* 4521,
imp. philipus *KOI* | nondum *KO*, nedum *X*
20 et c. nonno] *O*, et cc. n'ono *Paris.* 4521,
et c. nomo *Cui.*, om. *KI* | in locum] *O*,
loco *KIX* | succendentes *O* | eorundem *IX*
21 consuevit *O*, conseruerunt *I^a* | liberorum
numeris *KI* 22 supplant *OI^a* | a om. *X*|
parem *I^a* 24 impp. ... domno (domino
Par.)] *Paris.* 4521 *Cui.*, imp. d. et max. *O*,
imp. diocl. *I*, imp. *K* | tuas] omnes tuas *O*
25 nec] ne *K* | habere] te h. *O* | respectum *O*
26 desiit] dicas *K^a* | muniberibus *ante* 25 quod
collocat *O* 27 idem a. marciae (martinae
Cui.) *Paris.* 4521 *Cui.* id. a. marco *O*, idem
a. *KI* | per sexus conditionem *KIX* 28 ma-
rum *KI*

6 IMP. CONSTANTINVS A. DALMATIO. Eos, qui cuiuscumque sexus liberos [Th. 12, 17, 1] quinque habeant, impetrata semel uacatione potiri conuenit, ita ut, si in hoc numero filius legitimae aetatis inueniatur, obeundis statim pro suo patre muneribus applicetur, patribus, 1 qui filios uel filias quinque habuerint, promissa legibus immunitate seruanda. Quod si quis propter censem tenuorem¹ uacationem meruerit atque hoc probauerit, beneficio 5 potiatur, si propter rerum angustias ad personalia uocatur obsequia. D. XIII K. FEBR.
SIRMIO CRISPO III ET CONSTANTINO II² CONSS.

LIII (LII)

R DE PROFESSORIBVS ET MEDICIS R

- 1 IMP. ANTONINVS A. NVMISIO. Cum te medicum legionis secundae adiutricis esse dicas, 10 munera ciuilia, quamdui rei publicae causa afueris, suscipere non cogeris: cum autem abesse desieris, post finitam eo iure uacationem, si in eorum numero eris, qui ad beneficia medicis concessa pertinent, ea immunitate uteris.
- 2 IMP. GORDIANVS A. HERACLIANO. Grammaticos seu oratores decreto ordinis probatos, si non se utiles studentibus praebeant, denuo ab eodem ordine reprobari posse incognitum 15 non est.
- 3 IMP. PHILIPPVS A. ET PHILIPPVS C. VLPIANO. Poetae nulla immunitatis praerogativa iuantur.
- 4 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. MALCHO. Oratione diui Pii liberalium studiorum professores, non etiam calculatores continentur. 20
- 5 IDEM AA. ET CC. CONCEDEMONI. Nec intra numerum praestitutum ordine inuiti medicos immunitatem habere saepe constitutum est, cum oportet eis decreto decurionum immunitatem tribui.
- 6 IMP. CONSTANTINVS A. AD POPVLVM. Medicos et maxime archiatros [Th. 13, 3, 1. 2. 3 mut.] uel ex archiatris, grammaticos et professores alios litterarum una cum uxoribus et filiis 25 nec non etiam rebus, quas in ciuitatibus suis possident, ab omni functione et ab omnibus muneribus ciuilibus uel³ publicis immunes esse praecipimus neque in prouinciis hospites recipere nec ullo fungi munere nec ad iudicium deduci uel exhiberi uel iniuriam pati,

KOI

¹ tenuem Th. ² aut Crispo II et Constantino II (= a. 321, cf. Th. 6, 22, 1) aut Crispo III et Constantino III (= a. 324) scr. ³ ciuilibus uel non agnoscit Th.

1 a. damatio Paris. 4521, om. KOI | eos] 13 veteris KOI 14 c. 2 I Russardus praemitunt haec: hic deest lex una graeca (G. I) et t. unus (graecus Russ.), quae aberraverunt fortasse ex titulo 56: hoc enim loco titulum non excidisse probat index Coisl. ad B 54, 7 | a. heracliano] Paris. 4521, a. aureliano Cui., a. K, om. OI | seu] uel K| aratores O^a 15 utile O 17 imp. ... c.] imp. ph. l. et ph. O, imp. philippus c. Paris. 4521, imp. phil. KI | ulpiano] Paris. 4521 Cui., om. KOI | nullam I 19 mpp. dioc. et max. aa. malco Paris. 4521, imp. d. et

max. O, imp. dioc. KI | gracione O, ratione I^a, cratione X 20 professiores K^a | calcatores I^a 21 a. et c. O, a. I, om. K | concedemoni] O Russardus, eidem Paris. 4521, phuidemo Contius, finidemo Cui., om. KI: latet fortasse in concedemoni Κηδεμών (si hoc nomen proprium est), ut con ortum sit ex antecedente cc. | infra K, nfra O | praestitutum I^a | inuitos KOI^a 22 medicos] uel m. I | saepe om. O | eos K | decurionum] decurio non I, decurionum non K 24 a. ad populum] Paris. 4521 Th. 13, 3, 3, a. I, om. KOI | archaitros K^a 25 ex om. KI | etj OI^b, etiam I^a, etiam et KK: medicos grammaticos et professores Th. 13, 3, 1 | litterarum] litterarum et doctores legum libri contra B (χαὶ οἱ παιδεύται χαὶ οἱ ἄλλοι διδάσκαλοι τῶν γραμμάτων Cui.) et Th. 13, 3, 1. 3 | filii I^a 26 nēc I^a | non etiam] nom O^a, non O^b 27 uel et KI^a? | paecepimus O 28 iniuria OX | patri K, om. X

- 1 ut, si quis eos uexauerit, poena arbitrio iudicis plectetur. Mercedes etiam eorum et salario
reddi iubemus, quo facilius liberalibus studiis et memoratis artibus multos instituant.
PP. v k. OCT. CONSTANTINOPOLI DALMATIO ET ZENOPHILO CONSS. a. 333
- 7 IMP. IVLLIANVS A. Magistros studiorum doctoresque excellere oportet moribus [Th. 13, 3, 5]
1 primum, deinde facundia. Sed quia singulis ciuitatibus adesse ipse non possum, iubeo, 5
quisquis docere vult, non repente nec temere prosiliat ad hoc munus, sed iudicio ordinis
probatus decretum curialium mereatur, optimorum conspirante consensu. D. xv k. IVL.
ACC. IIII k. AVG. SPOLETIO MAMERTINO ET NEVITTA CONSS. a. 362
- 8 IMPPP. VALENTINIANVS VALENS ET GRATIANVS AAA. AD PROBVM PP. [Th. 13, 3, 7]
Reddatur unusquisque patriae sua, qui habitum philosophiae indebita et insolenter usur- 10
pare cognoscitur, exceptis his, qui a probatissimis approbati ab hac debent colluzione
secerni. turpe enim est, ut patriae functiones ferre non possit, qui etiam fortunae uim se
ferre profitetur. D. xiii k. FEBR. SIRMIO¹ VALENTINIANO NP. ET VICTORE CONSS. a. 369
- 9 IDEM AAA. AD PRAETEXTATVM PV. Archiatri scientes annonaria sibi com- [Th. 13, 3, 8]
moda a populi commodis ministrari honeste obsequi tenuioribus malint quam turpiter 15
1 seruire diuitibus. Quos etiam ea patimur accipere, quae sani offerunt pro obsequiis, non
ea, quae periclitantes pro salute promittunt. D. iii k. FEBR. TRIVERIS VALENTINIANO
ET VALENTE III² AA. CONSS. a. 370
- 10 IDEM AAA. AD OLYBRIVM PV. Si quis in archiatri defuncti est locum [Th. 13, 3, 9]
promotionis meritis adgregandus, non ante eorum particeps fiat, quam primis qui in ordine 20
reperientur septem uel eo amplius iudicantibus idoneus approbetur: ita tamen ut, qui-
cumque fuerit admissus, non in priorum numerum statim ueniat, sed eum ordinem con-
sequatur, qui ceteris ad priora subiectis ultimus poterit inueniri. D. vi id. MART. VALEN-
TINIANO ET VALENTE III AA. CONSS. a. 370
- 11 IMPPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. MONAXIO PP. Grammaticos ora- [Th. 13, 3, 16]
tores atque philosophiae praecceptores nec non etiam medicos praeter haec, quae retro
latarum sanctionum auctoritate consecuti sunt priuilegia immunitatesque, frui hac praero-
gatiua praecipimus, ut uniuersi, qui in sacro palatio inter archiatrios militarunt, cum comi-
tiuam primi ordinis uel secundi adepti fuerint aut maioris gradum dignitatis adscenderint³,
nulla municipali, nulla curialium conuentione⁴ uexentur, seu indepta administratione seu 30
accepta testimoniali meruerint missionem: sint ab omni functione omnibusque muneribus
publicis immunes, nec eorum domus ubicumque positae militem seu iudicem suscipiant

KOI

¹ Febr. acc. ... Sirmi? ² II (= a. 368: *Gothofredus*)? ³ cum ... adscenderint] cum
comitia primi ordinis uel secundi Th. ⁴ collatione Th., qui addit nulla senatoria uel
glebali descriptione

1 ut si quis] *I*^b cum Th. 13, 3, 1, si quis *K*,
aut si quam *O*, aut si quis *I*^a, et si quis *X*
plectetur cum *Iustiniianorum sit, non uidetur* *O*^a?
mutandum [eorum] eis *KI*^b 2 irruant *O*^a?
instruant *O*^b 3 s. a. Th. 13, 3, 3 4 a.
om. KI | maioribus *K*^a 5 facundias *O*
6 quisquis] ut q. *K* | repetente *O* | sed] sed
hoc *I* 7 decreto *O* | curialiari *I*^a | s. a. Th.
9 mpp. ualent. et ual. et gratianus aaa. ad
probum (*om. pp.*) Paris. 4521, imp. ual. et
ual. et gratia. *O*, imp. ual. *KI* 10 qui]
quod *I*^a | et *om. O* | insolempniter *OI* 11 his
om. O | colluione] Th., collusione *KI*, con-
fusione *O* 12 turpe] tur *K* | qui] quod *I*^a |
fortunae uim se] forme im̄ses *O*^a 13 pro-
fidentur *KOI* uel *I*^b | s. a. Th. 14 aaa. ...
pu.] Th., aaa. ad praetextatum pp. *O*, aa.
ad pretestatum pp. Paris. 4521, a. *K*, an-
toni. *I* | archiatis *O* | annoria *OI*^a | commoda
a] *KO*^b *I* Th., commodata *O*^a 15 malunt *O*,

malerit *I* 16 dinito quo *O* | offeruntur *O* |
ea non *O* 17 s. a. Th. 19 aaa.] a. *KI* | ad
holibrium pp. Paris. 4521, ad liberum pp. *O*,
om. KI | qui Th. | archiati *O* | loco *KO*
20 non] unde *O*^a | participes *I*^a | primus *I*^b
21 reperiuntur *KI* | aplius *K* | approbatur
K^a*O*^b | tamen *om. Th.* 22 in] ad Th. | con-
sequantur *I* 23 ad] a *O* | subiectis] Z Th.,
subiectis *KOI* | s. a. Th. 25 impp. ... pp.)
Paris. 4521 Th., imp. hor. et th. *O*, imp.
hon. *KI* | prauomaticos *O* | oratores] I Th.,
oratores rhetores *K*, auctores rhetores *O*,
rethores *O*^b 26 prester *I*^a 27 priuilegio *K*^a
28 praecimus *O*^a | inter *om. I* | militarunt
cum] militarum *O* | comitia I 29 adempti
K^a*I* | maiores *K* | adscenderint] Z, ascen-
dunt *KI*, accenderunt *O* 30 in adempta *K*,
adempta I 31 testimoniali] I Th., testi-
moniale *KO* | meruerunt *KI* | que *om. K*

- 1 hospitandum. Quae omnia filii etiam eorum et coniugibus illibata praecipimus custodiri¹.
 2 Haec autem et professoribus memoratis eorumque liberis deferenda mandamus. D. PRID.
 K. DEC. CONSTANTINOPOLI CONSTANTIO ET CONSTANTE CONSS.

a. 414

LIII (LIII)

R DE ATHLETIS R

5

- 1 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. ET CC. HERMOGENI. Athletis ita demum, si per omnem aetatem certasse, coronis quoque non minus tribus certaminis sacri, in quibus uel semel Romae seu antiquae Graeciae, merito coronati non aemulis corruptis ac redemptis probentur, ciuilium munerum tribui solet uacatio.

LV (LIII)

R DE HIS QVI NON IMPLETIS STIPENDII SACRAMENTO SOLVTI SVNT R

10

- 1 IMP. ANTONINVS A. VERINO. Ignominiae causa sacramento liberati honoribus abstine debent, a muneribus autem ciuilibus excusati non sunt.
 2 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. CARO VETERANO. Cum ob prouectae 15 aetatis senium sis dimissus, honestam missionem consecutum te esse ambigi non potest.
 1 Habebis itaque a ciuilibus muneribus nec non etiam honoribus uacationem. non tamen ea priuilegia, quae his competit qui pleno stipendiiorum numero funguntur, usurpare te ius permittit, quando non perfecto statuto militiae tempore nec omnibus stipendiis decursis sacramento solutum te esse etiam ipse confitearis.
 3 IDEM AA. PHILOPATORI. Veteranis ita demum honorum et munerum personalium uacatio iure conceditur, si post uicesimum annum militiae, quam in legione uel uexillatione 1 militauerunt, honestam uel causariam missionem consecuti esse ostendantur. Vnde cum te in cohorte militasse commemoras, intellegis superuacuo uacationem tibi uelle flagitare.

20

KOI

¹ ita ut nec ad militiam liberi memoratorum trahantur inuiti addit Th.

1 hospitandum] I^a Th., hospites KOI^a | etiam om. O | inuiolata O, illibata uiolata I | praecipimus O | 2 et] etiam I | memoratis om. K | liberis] 1. uel KI | defendanda I^a | s. a. Th. 5 allelis O, atheletis X | 6 impp. . . . hermogeni (hermeti Cui.)] Paris. 4521 Cui., imp. d. et max. O, imp. diocl. KI | ob] hoc O^a | 16 semium K | 17 tamen] tantum O | 18 qui] quod I, q. (= qui uel quod) O | stupendiorum O | 20 sacramen-

ribus K^a | 14 autem] cum O^a | excusati] K, excludendi OX, excusati excludendi I^a, excusandi I^b | 15 impp. . . . veterano] Paris. 4521, imp. d. et max. O, imp. diocl. KI | ob] hoc O^a | 16 semium K | 17 tamen] tantum O | 18 qui] quod I, q. (= qui uel quod) O | stupendiorum O | 20 sacramentum I^a | esse te I, esse om. X | 21 aa.] a. libri | philopatori] Cui., philapathori Paris. 4521, philopatoni O, om. KI | veterani ita] uetera merita O | honerum X | et numerum I | 22 concedatur I^a | si] et si I | uel] uel in O | 23 uel om. X | 24 chororte O^a | superuacuum K | flagitasse I

LVI (LV)

**R QVIBVS MVNERIBVS EXCVSANTVR II, QVI POST IM-
PLETAM MILITIAM VEL ADVOCATIONEM PER PROVIN-
CIAS SVIS COMMODIS VACANTES COMMORANTVR ET
DE PRIVILEGIIS EORVM R**

- 1 Οἱ πληρώσαντες στρατείαν ἡ συνηγορίαν πρὸς τοὺς ὑπάρχουσιν αὐτοῖς προνομίοις μήτε B 54, 7, 33
 σιτωνίαν ἡ ἀλαιωνίαν ἡ ἐποφίλαν ἔργων ἡ λογοθέσιον ἡ ἐκδικίαν ἡ πατερίαν ἡ λογιστίαν ἡ ἀγο-
 ρανομίαν πουείτωσαν. Ἀλλ᾽ ἐνθα ἀν οἰκῆσι βουληθῶσι, μήτε ὑπαντάν ἀναγκαζίσθωσαν τοὺς
 ἄρχουσι περαιτέρῳ πυλῷ μήτε εἰς συλλόγους ἀκοντες καλεσθωσαν μήτε ὄνομαζίσθωσαν ἡ ὄνομα-
 ζέτωσαν μήτε διατραφὲς παρεχέτωσαν προφάσει συνηθεῶν ἡ θεωρητικῶν. Ἐχέτωσαν δὲ καὶ 10
 μίαν οἰκείαν ἐλευθέρων μητάτων τῶν ἐπιδημούντων στρατιωτῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς τόποις διατρι-
 βόντων, δηλονότι τῶν ἔχοντων ἀξίας τινάς τὴν ίδιαν ἀτέλειαν κεκτημένων· ἡ γάρ διάταξις αὕτη
 προστίθησι ταῖς προστέραις εὐεργεσίαις καὶ οὐκ ἀφαιρεῖται ἐξ αὐτῶν. Παρεχέτωσαν δὲ τὰ δημόσια
 καὶ τιμάτωσαν τοὺς ἄρχοντας καὶ τιμάσθωσαν παρ' αὐτῶν. Ὁ δέ τι τῶν ἐν τῇ διατάξει παρα-
 βαίνων ἡ παραβαθῆναι συγχωρῶν πεντήκοντα λίτρας χρυσοῦ προστιθήσεται.

5

15

L VII (LVI)

R DE CONDVCTORIBVS VECTIGALIVM FISCI R

- 1 (LV 2) IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. PVNICO. Non alios a muneribus et hono-
 ribus uacationem habere, quam qui mancipatum suo nomine vectigal a fisco conducunt,
 certum est. quare eos, qui ab his quaedam exercenda accipiunt, nullis priuilegiis esse 20
 munitos haud dubii iuris est.

LVIII (LVI)

R DE LIBERTINIS R

- 1 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. ET CC. LVCILLO. Condicio libertinitatis
 de muneribus ciuilibus tribuere non potest excusationem nec in ea quidem ciuitate, ubi 25
 domicilium libertinus habet.

LVIII (LVI)

R DE INFAMIBVS R

- 1 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. CHARITONI. Infames personae, licet nullis
 honoribus, qui integrae dignitatis hominibus deferri solent, uti possunt¹, curialium tamen 30
 uel ciuilium munerum uacationem non habent: sed et sollemnibus inductionibus ob tutelam
 publicam eos satisfacere necesse est.

KOI: index 56, 1 ex B restitutus est

¹ uerba nullis honoribus ... possunt sumpta uidentur ex 12, 35, Z 3

2 hanc rubricam cum sequenti coniungit K, om. I | qui om. O 3 prouinciam O 5 de] idem !K 6 constitutio greca OX, consti-
 tuutio ge. K post 57 R 9 μήτε εἰς] μήτε εἰς B | ἀκοντες] Cui., ἀπόντες B 17 de] et de continuando antecedentem rubricam K: in aliis libris antecedens rubrica hanc
 continuatur: cf. indicem Coisl. ad B 54, 7 18 impp. ... aa. (aa. et cc. Hafn.?) punico (pp. unico Par.)] Paris. 4521, imp.
 4521 Hafniensis, imp. d. et max. O, imp.

diocl. KI, impp. d. et m. aa. et cc. prouinciae Cui. | et om. O 19 vectigal a] vectigalia K^aO | committuntducunt O^a 21 haud] non I 24 impp. ... cc.] Paris. 4521, imp. diocl. et max. aa. (aa. om. O) OI, imp. diocl. K | lucillo] Paris. 4521, bucillo Cui., bucillo Contius, om. KOI | libertatis I^a 29 impp. ... charitoni (car. Par.)] Paris. 4521, imp. d. et m. O, imp. diocl. KI 30 hol- bus K, horibus O^a 31 uacatione O | ha-
 beant K, habet O | et] ex O, it I^a, om. K

LX (LVIII)
R DE REIS POSTVLATIS R

1 IMP. ALEXANDER A. NICAEE¹. Reos criminis postulatos nouos honores appetere non debere, antequam purgarent innocentiam suam, et a diuis parentibus nostris et a me saepe rescriptum est².

5

LXI (LVIII)
R DE HIS QVI IN EXSILIVM DATI VEL ORDINE MOTI
SVNT R

1 PARS EDICTI IMPERATORIS ANTONINI A. PROPOSITI ROMAE V ID. IVL. [of. Dig. 50, 2, 3, 1 9
DVOBVS ASPRIS CONSS. Quibus posthac ordine suo uel aduocationibus ad tempus inter- a. 212
dicetur, post impletum temporis spatium non prorogabitur infamia.

2 IMP. GORDIANVS A. VLPPIO. Ad tempus exsulare decurio iussus et impleto tempore
regressus pristinam quidem dignitatem recipit, ad nouos uero honores non admittitur, nisi
tanto tempore his abstinerit, quanto per fugam afuit.

LXII (LX)
R DE FILIIS FAMILIAS ET QVEMADMODVM PATER PRO
HIS TENEATVR R

15

1 IMPP. SEVERVS ET ANTONINVS AA. EVTYCHO. Patrem emancipato filio consentientem
ad decurionatum non teneri dubii iuris non est: tunc enim consentiendo pater ad decurio-
natum obligatur, si filium in potestate habeat. consentire autem etiam is uidetur, qui non 20
testificatur dissentire nominationi.

2 IMP. AVRELIANVS A. ASPASIO. Cum appellasse te dicas, ostendis causam ad te perti-
nere: potueras enim nominato filio tantum contestari et non consentire honori ei delato.

3 IMPP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. CRISPINO. Si ii, qui cum patre ad proto-
stasiae munus uocati sunt, etiam nunc in patria potestate constituti sunt, ab huiusmodi 25
KOI

¹ Niciae? ² Cf. 2, 12, 6: Idem (i. e. Alexander) A. Marciano. Reum criminis constitutum defensionem causae suscipere non posse, antequam purgarit innocentiam suam, incognitum non est. D. vi k. Mart. Maximo II et Aeliano cons.: quam non esse geminam iam inscriptio docet, cum nomina Nicias et Marcianus eiusdem uiri fuisse non possint: quin etiam BE 8, 2, 79 (ad p. 192, 19) c. 6 non de petendis, sed de gerendis honoribus olim egisse tradit

2 postulandis O, inc. K 3 a. nicee Paris. 4521, a. martiano Cui. (ex 2, 12, 6, cf. not. 2), om. KOI 4 a diuis] adius K^a 5 sub-
scriptionem ex 2, 12, 6 suppl. Cui. 7 dati in exilium O, in exilio dati (ati I^a?) IX| uel] uel ex KI 9 pars ... 10 aspris (aspiris Par.) cons. (cons. om. Par.)] Paris. 4521 Contiu, pars ... propositi urome iid' iul. aspris conss. O, pars ... antonini K, imp. an. I 10 posthane I | ordini KI | adnotationi O | reducetur I^a 11 prorogabitur K 12 a. om. KOI | ulpio] O Paris. 4521, om. KI | et om. O 13 regressus I 14 his tempore I | absti-
nuerint I^a, abstrauerit X | affuit X, abfue-
rit KI 16 pro] de IX^a 17 hiis O | te-
neantur I, tenetur X 18 impp. ... aa.] K,
imp. seu. et a. I, imp. seu. O | eutico Paris.
4521, pp. Cui., om. KOI | filio emancipato O
19 adj] a I^a? est non O^a | consentiente K^a,
deficit I^a 22 mpp. aurel. a. aspasio Paris.
4521, imp. aurelius a. adspadio I, imp. aur.
a. KO 23 honor O, honeri X 24 impp.
... crispino] dem aa. crispino Paris. 4521
(cf. 1, 23, 3), imp. d. et max. O, imp. diocl.
KI | pate O^a | prostasie K, protoasie O, pro-
stasiae I^a 25 muneris O | etiam nunc K,
et adhuc OI^aX, inc. I^a \ patriam (patria le)

necessitatibus liberentur, cum ex eadem familia ac domo duos ad ista obsequia destinari periniquum uideatur. Sane eos, quos emancipatos esse atque ex familia exisse manifestum est, sine cunctatione retinere debebis.

4 IDEM AA. ET CC. ALEXANDRO. Sine periculo tuo magistratus filium BΣ 38, 8, 1 sch. 20
1 tuum curatorem constituit nec appellandi tibi necessitas incumbebat. Sane nominator, qui 5 filium in potestate positum non consentiente patre ad munus deuocauit, si tamen ex uoluntate tua antea filius decurio factus non erat, detimento muneris obligabitur.

LXIII (LXI)

R DE PERICVLO SVCESSORVM PARENTIS R

1 IMP. ALEXANDER A. CLAVDIANO. Si de proprio suo patrimonio muneris editionem 10 tuo nomine pater tuus repromisit ideoque etiam sacerdotem te creari impetravit, onus erogationis commune omnium heredum eius esse praezes prouinciae non ignorabit.

LXIII (LXII)

R DE MVLIERIBVS IN QVO LOCO MVNERA SEXVI
CONGRVENTIA ET HONORES AGNOSCANT R

1 IMP. PHILIPPVS A. CLAVDIO. Malchaeam, quae aliunde oriunda alibi nupta est, si non in urbe Roma maritus eius consistat, non apud originem suam, sed apud incolatum mariti ad honores seu munera, quae personis cohaerent quorumque is sexus capax esse potest, compelli posse saepe rescriptum est. patrimonii uero munera necesse est mulieres in his locis in quibus possident sustinere. 20

LXV (LXIII)

R DE LEGATIONIBVS R

1 IMPP. VALERIANVS ET GALLIENVS AA. ACHILLINO. Pater trium incolumium liberorum legationibus publicis liberatur.
2 IDEM AA. ET VALERIANVS C. MARCO. Cum uos proprio nomine sumptus ob defensionem publicam suscepératis, id, quod ad proprias erogationes collega uester acceperat, non uobis reddere heredes eius, sed si in ea causa est, ut restitui omnino oporteat, rei publicae debent potius inferre. Sane si honorariis aduocatorum erat ea quantitas destinata, restitui illud uobis, qui haec praestaturi estis, non iniuria postulatis. Eum autem collegam uestrum, quem defensione patriae destitisse dicitis, apud prouinciae praesidem 30 desertaे allegationis arguere potestis.

K (transponit 65, 1. 2) O I (inscriptionem 65, 1 post 65, 2 collocat, u. 23 pater ... 24 liberratur in uacuo spatio om. I^a)

1 ac domo] I^bX, hoc modo KI^a, et domu O
2 uidetur O | mancipatos I^a 4 idem ...
alexandro] Paris. 4521, id. aa. al. O, idem
a. KI | sine] si non I 5 incubat O 6 euocauit KI^a 7 antea] anteiam K | obligatur I^a 10 imp.] imp. d. O | a. claudiano] O Paris. 4521, om. KI | editionem OLY
11 ideoque] idem quoque O 12 praeſes
om. I^a | prouinciae om. K 15 cogscant I
16 a claudio] Paris. 4521, a. marthae Cui.
(ortum ex sequenti Malchaeam?), om. KOI |
malchaeam] X, salcheam Paris. 4521, nam O,
eam KI Cui. 17 romana mar. K O, mar.
roma I^a | apud] apud eius I^a | mari I^a

18 qurumque O 23 imp. ualr. et galli.
anchilino aa. I, mpp. ualr. a. achillino Paris.
4521, imp. ual. et gal. O, imp. gall. a. K,
impp. u. et g. aa. chilino pp. Cui. | incolumum O 25 idem ... c.] id. aa. et cc. O Pa-
ris. 4521, imp. ual. et gal. aa. I, imp. ual. K |
marco] Cui., marto Paris. 4521, narto O,
narco Londin., om. KI 26 quod] que
quod O, que I^b 27 eius] eius oportet X
restui I, restituciones O | omnimodo O
28 honorariis] X, honorariis KI, adnota-
riis O 29 illam X | hoc O 30 defensio-
nem OI | presidem bis K^a 31 legationis
edd. | potestatis O

- 3 IMP. DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS AA. MVCIANO. Transmarina legatione apud nos perfunctos constitutum est biennii uacationem munerum ciuilium et honorum habere, non eos, qui de proximo obsequium rei publicae uidentur exhibuisse.
- 4 IMP. CONSTANTIVS A. AD TITIANVM. Vniuersi omnino ex comitibus uel [Th. 12, 1, 36] ex praesidibus, qui suffragio percepent dignitates, ciuibus oneribus muneribusque teneantur 5 adstricti¹, ne commoda publica cum umbratili suffragiorum pactione lacerentur. Eos tamen a predictis oneribus excipi oportebit, qui² in legationibus publicis uersati sunt. D. PRID. K. IVL. TRIVERIS PLACIDO ET ROMVLO CONSS. a. 343
- 5 IMPPP. THEODOSIVS ARCADIVS ET HONORIVS AAA. APODEMIO PP. ILLY- [Th. 12, 12, 12] RICI. Si quod extraordinarium concilium postulatur, cum uel ad nos est mittenda legatio 10 uel uestrae sedi aliquid intimandum, id, quod inter omnes' communi consilio tractatuque conuenierit, minime in examen cognitoris ordinarii referatur³. Prouincialium enim desideria, quibus necessaria saepe fortuitis remedia deposituntur, uobis⁴ agnoscere atque explorare permittimus, ut sit examinis tui, quae⁵ ex his auxilio tuo protinus [Th. 12, 12, 4] 2 implenda sunt, et⁶ quae clementiae nostrae auribus intimanda uideantur. In [Th. 12, 12, 12] 15 loco autem publico de communi utilitate prouincialium sententia proferatur, atque id, quod maioris partis probauerit adsensus, sollemnis firmet auctoritas. D. v k. Avg. CON- STANTINOPOLI ARCADIO A. II ET RVFINO CONSS. a. 392
- 6 IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. MONAXIO PP. Quotiens ab Alexan- [Th. 12, 12, 15] drina ciuitate⁷ legatio destinatur, uniuersos curiales praecipimus, qui intra urbem con- sistunt, si non aegritudine uel alia inexcusabili necessitate impediuntur, in locum curiae conuenire et decreta sua propria subscriptione firmata uiro spectabili praefecto Augustali insinuare, ut eius relatione comitati tuis uirtutibus suas petitiones intiment et sub examine tuo perpensa legatione res ordinetur⁸. D. III NON. OCT. CONSTANTINOPOLI THEO- 24 DOSIO A. VII ET PALLADIO VC. CONSS. a. 416

LXVI (LXIII)

R DE EXCVSATIONIBVS ARTIFICVM R

- 1 IMP. CONSTANTINVS A. AD MAXIMVM PP. Artifices artium breui subdito [Th. 13, 4, 2] comprehensarum per singulas ciuitates morantes ab uniuersis muneribus uacare praecipimus,
KOI

¹ plebeiam quoque sustineant capitulationem *ins. Th.* ² uel in administratione uel *ins. Th.*
³ perforatur *Th.* ⁴ solis *ins. Th.* ⁵ quenam *Th.* ⁶ implenda protinus (*om. sunt et*) *Th.*
⁷ ab Alex. ciu. *om. Th.* ⁸ ut eius relatione tuis uirtutibus intimata et sub examine tuo perpensa, uenire necne legati debeant, ordinetur *Th.*

¹ imp. ... muciano] *Paris. 4521*, imp. d. ² in *om.* *I^a* | cognitionis *O* | resferatur *O* et max. *O*, imp. diocl. I. *K*, imp. diocl. I ³ paximo *O* ⁴ mpp. const. a. ⁵ qui *O* | remediis ad ticianum *Paris. 4521*, imp. const. a. *K*, ⁶ reeposc. *I^a* ⁷ percepunt *K^a*, qui *O* | remediis ⁸ promittimus *I^a* | sint *KI^a* | ex] uel ex *I^a* | auxilio] aux. consilio *I* | tuo bis *O^a* ⁹ dementiae *O* ¹⁰ id quod] is q. *O* 15 probat *I*, probarit *Th.* | formet *O* | s. a. *Th. 12, 12, 12* ¹¹ 19 impp. ... pp.] *Paris. 4521* ¹² *Th.*, imp. hon. et th. pp. *O*, imp. hon. *KI* | alexandria *I* ¹³ 20 praecipimus *O* | qui] quod *I^a* ¹⁴ *Th.* ¹⁵ si non] sine *OI^a* ¹⁶ 22 descriptione *O* | factabili *K^a* | praefato *O* ¹⁷ 24 s. a. *Th.* ¹⁸ theod.] dn. theod. *Th.* ¹⁹ 27 artificium *O* ²⁰ imp. const. a. ad max. pp.] *Paris. 4521*, ²¹ idem (*i. e. Constantinus Magnus*) a. ad maximum *Th.*, imp. const. *KI*, imp. cest. *O*: ²² *Constantinus Magnus obiit a. d. XI k. Iun.*, ²³ *filii eius v. id. Sept. Augusti appellati sunt* | ²⁴ *subditos K^aI^a*? ²⁵ *compensarum O* | ²⁶ *cepimus O*

si quidem ediscendis artibus otium sit accommodandum, quo magis cupiant et ipsi peritiores fieri et suos filios erudire. D. IIII NON. AVG. FELICIANO ET TITIANO CONSS.

a. 337

ET EST NOTITIA ISTA¹: architecti medici mulomedici pictores statuarii marmorarii lectarii seu² laccarii clauicarii³ quadrigarii⁴ quadratarii (quos Graeco uocabulo λεθοθήκτας appellant) structores (id est aedificatores) sculptores ligni musarii deauratores albini (quos Graeci χονάτας appellant) argentarii barbaricarii diatretarii aerarii fusores signarii fabri bracarii aquae libratores figuli (qui Graece κεραμεῖς dicuntur) aurifex uitrearii plumarii specularii eborarii pelliones fullones carpentarii sculptores dealbatores cusoress linarii⁵ tignarii blattearii (id est πεταλουργοί)⁶.

2 IDEM⁷ AA. AD LEONTIVM PP. Mechanicos et geometras et architectos, [Th. 13, 4, 3] 10 qui diuisiones partium omnium incisionesque seruant mensurisque et institutis operam fabricationibus⁸ stringunt, et eos, qui aquarum inuentos ductus et modos docili libratione ostendunt, in par studium docendi atque discendi nostro sermone compellimus. itaque immunitatibus gaudeant et suscipient docendos, qui docere sufficiunt. D. PRID. NON. IVL. 14 LEONTIO ET SALLVSTIO CONSS.

a. 344

KOI

¹ et est not. ista *om. Th.*, *in quo hic ordo est*: architecti laquearii albarii tignarii medici lapidarii argentarii structores mulomedici quadratarii barbaricarii scosores pictores sculptores diatritarii intestinarii statuarii musarii aerarii ferrarii marmorarii deauratores fusores blattiarii tessellarii aurifex specularii carpentarii aquae libratores uitriarii eborarii fullones figuli plumbarii pelliones ² lectarii seu *del.* (*u. i.*) ³ lapidarii (*u. i.*)? ⁴ quadrigarii *del.* (*u. i.*) ⁵ linarii *del.* (*u. i.*) ⁶ *ex iis quos Th.* enumerat desiderantur intestinarii et tessellarii ⁷ impp. Constantius et Constans *Th.* ⁸ fabricationi *Th.*

¹ ediscendis] *dett. Th.*, in descendis *KOX*, in ediscendis *I* 2 s. a. *Th.* 3 ista] *OI^bX*, *om. K*, *inc. I^a*: sic *Cui. cum B.* καὶ ἐστὶν γένωσις οὐτῶς | medici mulomedici] *scripti* *cum B.* λατρὸς ἵπποτατρός, medici *KI*, uel maulomedici *O*, mulomedici *dett.*: in *Th.*, ubi mulomedici *collocatur post* structores | pictiones *O*, pretorisi *K^a* | statuarii marmorarii *O* ⁴ electarii (*lect. I*) seu lactarii *KI*: in *Th.* huc pertinere uidentur laquearii: *laccarios tuentur B* of τὰ λαχαλα ποιοῦντες, in *lectarii* non constat, *Cuiaci interpretationem* κραββατονοι ex *B* an ex glossariis sumperit | clauicarii *K*, clauicarii *O*, cauidarii *IX*, clauicarii et clauicarii *libri Cuiaci*, καρδαράριοι *B*, lapidarii *Th.*? | quadrigarii quadratarii] quadrigarii *K*: *Cui. ad quadrigarii adnotat* αρματονοι ex *B?*, quadrigarii *om. Th.* | greco quos (quos quos *I^a*) *I* [λεθοθήκτας] *B*, γροctas *K*, psocatas *O*, *sectas I*, occas *X* ⁵ structores] οἰκοδόμοι *B* | sculptores *K*, sculptores *O*, deficit *I^a*: γλύπται ξύλον *B* | musuarii *Th.*, μουσωται *B* | deauratos *K^a*, deficit *I^a* | albini] λευκωνται (λευκωνται?) *B*, albarii *Th.* 6 conniatas *O*, comittas *K*, comatas *I^b*, conieitas *X*, deficit *I^a*: τούτοιν χονάται *B* | barbacarii *KI^b*, barbaricarii *O*, barbaricarii bracarii *X* | diatrectarii (post aerarii *O*) *KOX*, deficit *I^a*, diatritarii *Th.*: οἱ πτηνῆται, τοὺς μαργαράτας *B* | signarii] γλυπται *B*, *om. Th.* | fabri bracarii] *Cui. cum B* τέκτονες βραχάριοι,

fabricarii bracharii *Z*, bracarii *OI^b*, barbaricarii *K*, *om. X* (*u. ad u. 6*), deficit *I^a*: blattiarii (*om. fabri*) *Th.*? ⁷ aquae libratores] *Th.*, atque libr. (libellatores *X*) *libri*, ζυγοστάται *B* | singuli *K* | carameis *K*, terraminis *O*, ceramas (ceramm *I^b*) *I*, kepani *X* | artifices *O* | uitriarii *OX*, uitriarii *Th.*, οὐλουργοί *B* | plumarij *X* cum *Graecis*, plumbarii *KOI* cum *Th.*: plumbarios fusoribus contineri indicant *Graecis* fusores sic interpretati: οἶον μολυβδουργοί καὶ δοσοι τοιοῦτοι. ⁸ eborarii *om. K* | sculptores] scriptos *K*, tergarii sculptores *X*: in tergarii fortasse latet ferrarii, quod est in *Th.* | cusoress *del.*, clusores *KO^bIX*, delusores *O^a*, scosores *Th.*, κυνῆται *B* | linarii tignarii] *Cui.*, linarii trigarii (trigarii *O*) *OI*, signarii trigarii *X*, *om. K*: linarii *om. Th.*, tuentur *B* τοῦ λιναλων κυνῆται, tignarii extant in *Th.* et, si *Cuiacium recte intellego*, etiam in *B* (τέκτονες) ⁹ blattiarii *Th.*, blattiarii *X*, bratearii *OI*, stagarii *K*, bractearii *edd.* | petalurge *KO*, petaluge *I*, petalurge petalugora *X* ¹⁰ idem ... pp.] Paris. 4521, id. a. pp. *O*, idem a. *I*, idem *I*. *K* | decanicos *I^a* | geometres *K* | et] ex *O* ¹¹ instauratis *K*, instas *I^a* | opera *OI* ¹² fabricatinibun *O^a* | qui] qua in *O* | inuestos *I* | docibili *K* | liberatione *KO* ¹³ dicendi *K^a* | compellimus] perpendimus *Th.* ¹⁴ doceri *O* | s. a. *Th.*

LXVII (LXV)

R DE POTIORIBVS AD MVNERA NOMINANDIS R

- 1 IMP. ANTONINVS A. BASILIDAE. Si ipse uocatus ad munera ciuilia potiorem alium nominandum putaueris, age causam tuam.

LXVIII (LXVI)

R SI PROPTER INIMICITIAS CREATIO FACTA SIT R

- 1 IMP. ALEXANDER A. ANICETO. Si propter inimicitias ad munera ciuilia creatus es, hanc tibi nominationem non nocere praesidis aequitas faciet, cum et publicae utilitatis intersit non ex inimicitia creationes fieri debere, sed existimatione uera et commodo rei publicae.

5

10

LXVIII (LXVII)

R DE SVMPTVVM RECVPERATIONE R

- 1 IMP. GORDIANVS A. DIONYSIO. Muneribus ciuilibus non fungeris, quae personis mandantur, si quinque filios incolumes habeas. at si contra id priuilegium ad munus fatigandi tui causa quidam te deuocauerint tuque appellatione interposita securitatem reportaueris, a nominatoribus sumptus quos in item feceris recuperabis.

LXX (LXVIII)

R SI POST CREATIONEM QVIS DECESSERIT R

- 1 IMP. GORDIANVS A. ASIATICO. Si ante diem subeundi honoris atque muneris pater tuus defunctus est, conueniri eo nomine heredes eius non oportere prouinciae minime ambigit.

20

LXXI (LXVIII)

R DE TABVLARIIS SCRIBIS LOGOGRAPHIS ET
CENSVALIBVS R

- 1 IMP. CONSTANTIVS A.¹ AD CATVLLINVM PP. Nullus omnino [Th. 8, 2, 1. 12, 1, 31 B 54, 8, 1] 25
ex tabulariis uel scribis uel logographis² eorumque filiis in quocumque officio militet, sed
KOI

¹ *idem* Th. 8, 2, 1, impp. Constantius et Constans AA. *rectius* Th. 12, 1, 31 ² decurionibus Th.

3 ant. a.] ant. *KI*, a. *O* | basiliidae (—di *Cui.*)
Ambros. E 28 *inf.* *Cui.*, basilide *Paris.* 4521,
om. *KOI* | potiorem ... 7 ciuilia bis I 4 putauerit *O* 7 a. aniceto) *Paris.* 4521, a. *K*,
om. *OI* | inimicitiam *OX* 8 et] etiam I 9 non] nisi *O* | creationis *K* | examinatione I |
comodi *X* 13 imp. (impp. *Par*) ... dionysio) *Paris.* 4521, imp. (impp. *I*) gord. a. *KI*, imp.
god. *O* | fugeris I 14 at] ac *K* | id] idem *KI*
15 quidam te] quod date *O*, quid ante *I*?
16 nominationibus *O* | quo *O* | lite *O*, inc. *I*

18 post] ante *K*, ante uel post *O* | procura-
tionem *O* | quis] pa quis *O* 19 a. asia-
tico] *Paris.* 4521, a. astitico *Cui.*, a. *K*,
om. *OI* | subeundi diem I | honoris *K*, ho-
nia *O* 20 functos *O* | conueni *O* 23 sta-
bulariis *O* | scribis om. Th., tuerit *B* 54, 8 |
piographis *O*, holographia *I* 25 mpp.
const. a. ad catulinam *Paris.* 4521, imp.
const. *KOI* | pp.) Th., om. *libri* 26 tabula-
riis *O* | que om. *K* | militatur *I*

ex omnibus officiis, nec non et si intra nostrum palatum militant, neendum impleto quinquennio reperti et retracti protinus officiis¹ municipalibus reddantur. D. VIII K. IVL
LAVRIACO MARCELLINO ET PROBINO CONSS.

a. 341

2 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. Quicumque [Th. 8, 2, 4] decurionum sponte se censuali ministerio manciparit, condicionem habeat, quam ipse⁵ delegit, depositurus sui ordinis penitus dignitatem, si eum necessitas quaestioni subdendum inuenierit. D. xv K. OCT. CONSTANTINOPOLI RICOMERE ET CLEARCHO CONSS.

a. 384

3 IMPP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. HADRIANO PP. Generali lege sancimus, [Th. 8, 2, 5] ut, siue solidis prouinciis siue singulis ciuitatibus necessarii fuerint tabularii, liberi homines ordinentur neque ulli deinceps ad hoc officium patescat aditus, qui sit obnoxius seruituti.¹⁰

1 Sed et si quis dominorum seruum suum siue colonum chartas publicas agere permiserit (consensum enim, non ignorantiam uolumus obligari), ipsum quidem, in quantum interfuerit publicae utilitati, pro ratiociniis, quae seruo siue colono agente tractata sunt, obnoxium attineri, seruum autem competentibus affectum uerberibus fisco addici. dominorum enim interfuit ab initio prouidere, ne publicis actibus priuata seruitia immiscerentur. D. VIII¹⁵ APRIL. MEDOLANI VINCENTIO ET FRAVITO CONSS.

a. 401

4 IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. CYRO PP. Boethos logistarum demogrammateos logographos diastoleos, quae uocabula publicis dicuntur subiacere necessitatibus, siue quolibet alio nomine nuncupentur, non honore aut alicuius priuilegii colore subnixos pro definitione legum inexorabilium suam fortunam subire compelli, quatenus nec publicis²⁰ quicquam noceatur aut minuatur utilitatibus, et suis corporibus illi reddantur, quos uel patris uel maiorum obligatio uel sua constringit.

a. 440—4

LXXII (LXX)

R DE SVSCEPTORIBVS PRAEPOSITIS ET ARCARIIS R

1 ²IMP. CONSTANTINVS A. AD EUPHRASIVM RATIONALEM TRIVM PROVINCIARVM. [Th. 12, 6, 2²⁵] Susceptores publicos absque omni mora aurum suscipere censemus, ne quis per hanc occasionem sumptus facere compellatur³. Nam si soluere uolens a suscipeiente fuerit contemptus, testibus adhibitis contestationem debebit proponere, ut hoc probato et ipse securitatem debitam commissi nexus liberatus cum emolumentis accipiat et, qui suscipere neglexerit, eius ponderis quod debebatur in⁴ duplum fisci rationibus per uigorem officii³⁰ KOI

¹ curiis officiisque Th. ²iunge 10, 73, 1 ³ ne quis in aliena ciuitate sumptus faciat Th.
⁴ in om. Th.

1 nec bis I^a | et] etiam KI | nostra palatia OI | militent Th. 2 retracta O^a | s. a. Th. 3 lauriaco Th. 12, 1, 31, lauriaco Th. 8, 2, 1 4 imppp. ... aaa.] scripti ad Th. (idem aaa.), imp. gor. KOI: neuterio addit Cui., ex Th. 8, 2, 3, ut uidetur 5 manciparit] X Th., mancipauerit KOI | habet I 6 dilitig K^aO | depositarius qui sui O | quaestioni] dett. Th., quaestiosis KO, questionis I | subeundum K 7 s. a. Th. 8 impp. ... pp.] Th., impp. arc. et hon. aa. Paris. 4521, imp. arc. KI, imp. grac. O 9 prouintie K^a 10 sint O | seruitutis I 11 et om. I^a | quartas O | commisit O^a, permisit O^a 13 utilitatis K^a | rationiis K 14 attineri] X Th., obtineri KOI 15 nitio O^a | publ. actionibus O, actibus publ. KI | s. a. Th. 17 impp. ... cyro (et ciro Par.) pp.] Paris. 4521 Cui., imp. th. a. K, imp. th. OI |

boethos logistarum demogrammateos] Cwi. ex B οι βοηθοι των λογιστών καὶ οἱ δημογράφοι, boethos logistas longistarchum medogrammateos O, roethos logistarum (logistas K^a) cum medogrammateas K, poetas logistarum medogramatas I, boetas logistas comedos grammateas X 18 dicantur O 19 honore aut aliquo O 21 noceantur O^a aut] nec O | minuantur O | redditur I | quo O 24 arraris I 25 imp... euphrasium (eupraxium Th.) r. tr. pr.] Th., mpp. const. a. ad euprasium rationalem Paris. 4521, imp. const. (const. om. O^a) ad rationalem O, imp. const. KI 26 susceptiones O | auris X 27 compelleretur I^a | si om. I | uolens soluere K | a suscip.] aspiciente I^a 28 proponere] opponere debebit opponere O | securitate K 29 debitatem I^a | qui] quid O 30 debeatur K, debeantur I^a | officio I

- 2 praesidis¹ inferre cogatur. Quod autem susceptores iudice cuius interest neglegente [Th.] uiolauerint, ex ipsius iudicis facultatibus sarcietur. D.² XIII K. Avg. PAVLINO ET IVLIANO CONSS. a. 325
- 2 IMP. VALENTINIANVS ET VALENS AA. AD SECUNDVM PP. Iuxta inuite- [Th. 12, 6, 8] ratas leges³ nominatores susceptorum et eorum, qui ad praeposituram horreorum et pago- 5 rum creantur, teneantur obnoxii, si minus idonei sint, qui ab isdem fuerint nominati, nec quicquam ex eorum substantia celebrata per interpositam personam emptione mercentur. D. III K.⁴ Avg. CONSTANTINOPOLI VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 365
- 3 IDEM AA. AD MAMERTINV M PP. Susceptores noui non modo praesentis [Th. 12, 6, 10] anni debita, uerum etiam species, quas ex reliquis inferunt⁵, quia nouae sunt ac recentes, 10 suscipiant. D. PRID. K. NOV. ROMAE⁶ VALENTINIANO ET VALENTE AA. CONSS. a. 365
- 4 IDEM AA. AD FLORENTIV COMITEM S. L. Neminem suspicionis munere [Th. 12, 6, 11] functum ad idem munus adstringi, nisi prius se uinculo sollicitudinis superioris absulerit. nam neque eos qui placuerint grauare *iusti* est, neque illos qui displicerint tenere pru- 15 dentis. Integro igitur singuli anniuersario anno transcurso cogantur exponere, quibus titulis suscepta disperserint, ut facilius, si quis in furto fuerit deprehensus, recentem queat
- 2 redintegrare iacturam. Non perpetui autem exactores teneantur in continuata [Th. 12, 6, 22] uexandorum prouincialium potestate, ueluti concussionum dominatione, sed per annos singulos iudiciaria sedulitate mutentur, nisi aut consuetudo cuitatis aut *raritas* ordinis eos per biennium esse compellat. D. XV K. OCT. MANTEBRI GRATIANO NOB. PVERO ET 20 DAGALAIPO CONSS. a. 366
- 5 IDEM AA. AD GERMANIANVM COM. S. L. Quotienscumque certa summa [Th. 12, 6, 13, 1] solidorum pro tituli qualitate debetur *et* auri massa transmititur, in septuaginta duos solidos libra feratur accepta⁸. D. VI ID. IAN. ROMAE⁹ LVPICINO ET IOVINO CONSS. a. 367
- 6 IDEM AA. ET GRATIANVS A. AD CHILONEM. Frumenta, quae horreis infe- [Th. 12, 6, 16] runt, pro illationis modo ilico apocharum cautionibus adnotentur. non autem oportet in horreis fiscalibus nisi fiscalia frumenta constituи. D. V ID. APRIL. TREVIRIS POST CON- 25 SYLATVM GRATIANI A. III ET EQVITII VC. a. 375
- 7 IMP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. HAVE HYPATI [Th. 12, 6, 17] CARISSIME NOBIS. Minime diu penes ipsos susceptores maneat facta collatio, sed statim 30 KOI

¹ officii tui Th. ² pp. 10, 73, 1 ³ Th. 12, 6, 1 ⁴ id. (cf. Th. 12, 6, 7)? ⁵ quae ex reliquis inferuntur Th. ⁶ Nou. accepta ... Romae scr. ut data sit a. 364: *Rufinus enim iam ante xi k. Iul. a. 365 successerat Mamertino*, cf. Th. 9, 30, 3. 12, 1, 66. ⁷ iunge 11, 7, 2. 11, 11, 1? ⁸ accepto Th. ⁹ aut Remis cum *Gothofredo* scr. aut [accepta ...] Romae

1 quod] qui O | iudicem O 2 ipsis I^a | s. a. Th. 4 mpp. ualr. et ualnt. aa. ad secundum pp. Paris. 4521, imp. ual. KI. imp. O | iuxta O, i.e. K^a | interueteratas O 5 nominationes O | susceptors I^a | ad] apud I| praepositum morreorum O | paganorum K^a, pagarum I^a 6 idonei sunt I, sint ydonei O fuerit I | nec] ne K 7 emptionem OI^a mercentur] mentionem I^a 8 s. a. Th. 9 aa. a. KI | ad memertinum pp. Paris. 4521, om. KOI | suspectiones O 10 ac recentes] Th., acrescentes libri 11 s. a. Th. | rom. Th. 12 idem ... s. l.] Paris. 4521 Th., id. a. KOI | suspectoris I^a 13 nisi] ne O | se prius KO? | superioris] super his O | abso- luumtetur O, absolutur I^a 14 nam] namque I | placuerit I | iusti] Th., iusticia KOI, iusticie X, iustum Z^a 15 integro] in te ergo K | decursu K^a 17 reintegrare K, integrare I | tenuantur O, teneantur post 18 dominatione collocat Th. | continua K, continuando I^a 18 prouintialia-

lium I^a | potestatem KI^a | uelut Th. | domi- nations K^aO | per] p I^a 19 mutantur I^a | nisi autem OI^a | raritas] Th. cum B το στάνων, auctoritas (octor. O) libri | ordinationis O 20 per] etiam qui O^a | s. a. Th. 12, 6, 11 Harleianus 5117 21 dagalaiphon Harl. 22 aa. ... s. l.] Th., a. ad ger- manianum com. sill. Paris. 4521, a. KOI 23 quantitate OI^a | et] Cui. Th., aut libri | septuag.] ix I^a 24 s. a. Th. Harleianus 5117 | rom. Th. | lipicino et obiano Harl. 25 idem ... a.] dem et grat. a. Paris. 4521, id. a. KOI | ad cilionem Paris. 4521, om. KOI | horreis] Th., de h. libri 26 oportet om. O 27 constitui] const. uel reponi K| s. a. Th. Harleianus 5117 | treuiris] tiberi Harl. 28 a.] d. Harl. 29 mpp. ... 30 no- bis] Th., mpp. grat. et th. aa. aut hypot- cariste nobis Paris. 4521, imp. l. gra. K^a, imp. gra. K^aOI 30 minime diu. (om. O) O, diu minime KI, nec diu Th. post alia sus- ceptions O

- quodcumque a prouincialibus fuerit exsolutum sacris thesauris inferatur. D. III K. MAI. CONSTANTINOPOLI POST CONSVLATVM ANTONII ET SYAGRII. a. 383
- 8 IMPPP. VALENTINIANVS THEODOSIVS ET ARCADIVS AAA. CYNEGIO PP. [Th. 12, 6, 20] Exactores uel susceptores in celeberrimo coetu curiae consensu et iudicio omnium sub actorum testificatione fermentur, prouinciarumque rectoribus eorum nomina, qui ad publici munus officii editi atque obligati fuerint, innotescant. et animaduertant, quicumque nominauerint, ad discrimen suum uniuersa quae illi gesserint redundare. D. VI K. Nov. CONSTANTINOPOLI HONORIO NP. ET EVODIO CONSS. a. 386
- 9 IDEM AAA. CYNEGIO PP. Modios aeneos atque² lapideos cum [Th. 12, 6, 21 B 56, 11, 7] sextariis atque ponderibus per mansiones singulasque ciuitates iussimus collocari, ut unusquisque tributarius sub oculis constitutis rerum omnium modis sciat, quid debeat susceptoribus dare: ita ut, si quis susceptorum conditorum modiorum sextariorumque uel ponderum normam putauerit excedendam, poenam se sciat competentem esse subiturum. Et submotis, quae contra utilitatem populorum omnium hactenus gesta sunt, frumenti quinquagesimas, hordei quadragesimas, uini et lardi uicesimas susceptoribus dari praecipimus. a. 386
- 10 Humanitatis autem necessitate commoti³ in Armeniae susceptionibus longinquitatis causa frumenti et hordei quadragesimas, uini et lardi quintas decimas dari praecipimus. D. III⁴ K. DEC. CONSTANTINOPOLI HONORIO NP. ET EVODIO VC. CONSS. a. 389
- 11 IDEM AAA. CYNEGIO PP. Susceptores praesentibus defensoribus et modum [Th. 12, 6, 23] iugationis possessorum et species singulas uel eorum numerum quantitatemque perscrivant. a. 389
- D. III K. DEC. CONSTANTINOPOLI TIMASIO ET PROMOTO CONSS.
- 12 IMPF. ARCADIVS ET HONORIVS AA. BENIGNO VICARIO VRBIS ROMAE. Secu- [Th. 12, 6, 26] ritates semel publicatas et gestis lectas uini susceptoribus imputari et coeptam arcae dis- cussionem uolumus in apertum quae sita ratione deduci et omnes publicas securitates quae gestis tenentur a susceptoribus accepto ferri. D. VI ID. IVN. MEDOLANI STILICHONE 25 ET AVRELIANO CONSS. a. 400
- 12 IDEM AA. POMPEIANO SVO SALVTEM. Si aliquid a susceptore [Th. 12, 6, 27 B 56, 11, 9] uel tabulario fraudis admissum esse possessor deprehendat, nemo eorum semel in inter- uersione coniuctus id rursus officium gerat, in quo ante decoxit, etsi rescriptum nostrum elicitum clandestina supplicatione tulerit⁵. D. PRID. K. IAN. MEDOLANI STILICHONE ET 30 AVRELIANO CONSS. a. 400

KOI

¹ iunge 10, 34, 1 ² seu Th., xal B ³ commoniti Th. ⁴ VIII 10, 34, 1 ⁵ iunge 9, 26, 1.
12, 61, 3 Th. 1, 12, 8, 11, 1, 28 ⁶ detulerit Th.

1 quocumque O | inferatur] sub assignatione tabularii et eorum qui decreti sunt inferatur O, inferantur I^a | s. a. Th. 3 mpp. uult. et th. et arc. aaa. cineo pp. Paris. 4521, idem (i. e. Grat. Val. et Theod.) aaa. cynegio pp. Th., imp. ual. KI, id. a. O 4 exaptatores O | curiae] ciuum O^a | confessus K 5 auctorum O | rectores Th. | qui] que O | publici munus] Th., publicum honus O, publicum munus KI 6 dediti K, additi I^a | fuerit I^a | aniaduertant O, ani- maduertant I^a? | nominauerit I 7 illi om. I^a | gesserunt K | s. a. Th. 9 dem cineo pp. Paris. 4521, id. a. KO, idem an. I, mppp. ualent. theod. et arcadius aaa. cynegio pp. Th. | eneos bis O^a | cum ponderibus et cum sextariis I 10 sigulaque O^a 11 tributarius O | constitutus OI^a | omnibus I | sciant I^a | quid] quidem O | debeant I^a | susceptionibus O 12 ita om. I^a | quis] quidem O | conditorum; uel concreditorum K^a, creditorum I^a | que] quod I, om. O | ponderorum norma O 13 putauerint OI 14 utilitatatem O 15 hor-

dei quadr. om. K^a | lardi Th., lardi libri | susceptoribus O, a susceptoribus K^a I | doari O^a | praecipimus O 16 commoti| commotis susceptoribus KI^a | armenia K^a O, armenta K^a | susceptoribus KI | causa om. O^a | 17 lardis O, lardi KI | decimas om. I^a | praecipimus O | s. a. Th. 19 dem aa. cineo pp. Paris. 4521, id. a. KOI 20 earum] Th., eorum libri | munerum KO? | quatitateme- que I | perscrivant] Th., praescribant libri 21 s. a. Th. 22 mpp. ... romae] Th., mpp. arc. benigno Paris. 4521, imp. arc. KOI 23 uini libri cum Th., binis Th. | suscep- tionibus O | coeptam arcae] dett. Th., incer- tam mercedis KO, I^a, cetera (exceptam I^a) mercedis I^a | discussioinem O^a | discussione I^a 25 a om. I | ferri accepto Th. | s. a. Th. 27 aa. ... salutem] Paris. 4521 Th., a. KOI | susceptione O^a 28 amissum O | esse] et Th. | in] Th., om. libri 29 nostrum rescriptum K 30 clandestina supplicatione O^a, clandestinis supplicationi- bus KI^a | s. a. Th.

- 13 IDEM AA¹. LVCIO COM. S. L. Duos tabularios seu numerarios² et sus- [Th. 12, 6, 30]
ceptores totidem per uniuersas prouincias oportere constitui clementia nostra paecepit.
1 Scire autem uolumus praetorianam amplissimam praefecturam³ eos, qui aurum largitionale
susceperunt, nihil cum arcae ratiociniis habere commune, iudices autem prouinciarum quin-
que libris auri multandos et primates officiorum capitali poena plectendos, si hoc non fuerit⁴
custoditum⁵. D. VI K. FEBR. BASSO ET PHILIPPO CONSS. a. 406
- 14 ⁶IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. EVCHARIO SVO SALVTEM⁶. Humi- [Th. 12, 6, 31]
lioribus⁷ officiis aut extraordinariis oneribus occupari curiales non patimur, ne publica
1 uacillet utilitas. Susceptionem itaque uestium aequius est ab officio proconsulari uel ab
his qui in eodem meruerunt sollemniter procurari. horum namque interest huiusmodi¹⁰
explorare rationem et quaerere qualitatem eorum, quorum ad contuendum cura commodior
est. neque enim aequum est, ut ad officium lucra⁸, ad curialem susceptionis tantum
2 damna pertineant. Hanc igitur ab ordinibus iniuriam submouemus, exceptis his, si qui
curialium in officio memorato aut militasse aut militare fuerit deprehensus. D. PRID. K. 14
MART. RAVENNAE HONORIO VIII ET THEODOSIO V AA. CONSS. a. 412
- 15 ⁹IMPP. THEODOSIVS ET VALENTINIANVS AA. VOLVSIANO PP. Aurum siue [Th. 12, 6, 32]
argentum quodcumque a possessore confertur, arcarius uel susceptor accipiat, ita ut pro-
1 uinciae moderator eiusque officium ad crimen suum nouerit pertinere, si possessoribus
1 ullum fuerit ex aliqua ponderum iniuitate illatum dispendium. ¹⁰Et quidquid ex prouinciis
ad nostrum dirigetur aerarium, id ad illustres uiros aerarii nostri comites relatione defera-
tur¹¹. D. III K. MART. RAVENNAE POST CONSULATVM FELICIS ET TAVRI VV. CC. a. 429

LXXXIII (LXXI)

R DE PONDERATORIBVS ET AVRI ILLATIONE R

- 1 ¹²IMP. CONSTANTINVS A. AD EPHHRASIVM RATIONALEM TRIVM [Th. 12, 7, 1 mut. B 56, 5, 15]
PROVINCIARVM. Aurum, quod infertur a collatoribus, si quis uel solidos uoluerit uel mate-
riam appendere, aqua lance et libramentis paribus suscipiatur. PP.¹³ XIII K. AVG. PAV-
LINO ET IVLLIANO CONSS. a. 325
- 2 IMP. IVLLIANVS A. AD MAMERTINVM PP. Quotiens de qualitate soli- [Th. 12, 7, 2 mut.]
dorum orta fuerit dubitatio, placet quem sermo Graecus appellat per singulas ciuitates
KOI

¹ et Theodosius A. secundum Th. 12, 6, 29 suppl. ² seu numerarios om. Th. ³ scire
... praef.] super hoc autem admonuimus et praetorianam ampl. praef. quo sciret Th.
⁴ si hoc uel in praesenti non fuerit custoditum uel postea commutatum Th. ⁵ iunge Th.
6, 29, 9, 8, 4, 23. 11, 1, 32. 11, 7, 19..21 ⁶ Euchario proconsuli Africæ leges iungendae
⁷ humiliibus Th. ⁸ lucella Th. ⁹ iunge 12, 60, 6 Th. 11, 1, 35 ¹⁰ possessori sane
securitatem sub designatione titulorum arcarius uel susceptor emittat ins. Th. ¹¹ id non
solum ad illustres ... comites, sed etiam ad eminentiam tuam pari relatione deferatur Th.
¹² iunge 10, 72, 1 ¹³ d. 10, 72, 1

1 idem aaa. lucio com. s. l. Th., dem aa.
lucillo com. sal. Paris. 4521, id. a. lucidio
comi. Ambros. E 28 inf., id. a. KOI | duos]
quos O | stabularios O | 2 praecipitas K
3 aut I | praetorianam K | aplissimam I | lar-
gitione Th. 4 iudicis K^a | prouincialium O
5 libras K^a | plectandos O^a 6 s. a. Th.
7 impp. hon. et (et om. Par.) th. ... salu-
tem] Paris. 4521 Th., imp. hon. a. K, imp.
ho. O, imp. I | humiliomnibus O, humoribus I^a | 8 honoribus I | 9 uestium ita-
que O | equus I^a | proconsulati K, procon-
suari O^a | 10 his] hisdem KOI, eis O | interest
om. I^a | eiusmodi exemplorare O | 11 con-
tuendum] Th., constituendum I, constituen-
dum eum K, custodiendum O | 12 suscep-

tionem O | 13 iniuriam ab ordinibus O | si
om. I^a | qui] quis O | 14 fuerit deprehen-
sus] Th., fuerit (—rint K) deprehensai KOI |
s. a. Th. 16 impp. ... pp. (pp. om. Par.)] Paris. 4521 Th., imp. th. KOI | 17 quod-
cumque om. O^a | 18 discrimen I^a | nouerit] non erit O | 19 defuerit O, om. I | et] ut I^a
20 erigitur O | id] idem O | refferatur KOI
21 s. a. Th. 23 de om. K^a | 24 a. ad ...
25 prouinciarum] Th., a. ad efrasium ratio-
nalem Paris. 4521, a. K, om. OI | 25 aurum]
qurum O^a | 26 apprehendere OI | s. a. Th.
28 mpp. iul. a. ad memertinum pp. Paris.
4521, imp. d. et max. O, imp. dioc. K,
imp. I

constitutum zygotaten, qui pro sua fide atque industria neque fallat neque fallatur, contentionem dirimere. D. VIII K. MAI. SALONAE¹ IVLIANO A. III ET SALLVSTIO CONSS.

a. 361

LXXIII (LXXII)

R DE AVRI PVBLICI PROSECUTORIBVS R

- 1 ²IMPP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. ANTHEMIO PP. Auri prosecutores [Th. 12, 8, 1] partim nulla praemissa, ut adsolet, prosecutoria aurum praesumunt, partim diutius retentant, quod statim fuerat assignandum. Ideoque censemus, ne quis absque paecepto uiri illustris comitis sacrarum largitionum uel coquendum aurum sumat uel capiat deinceps ⁹ retinendum. D. XIII K. AVG. HONORIO VIII ET THEODOSIO III AA. CONSS. ^{2. 409}

LXXV (LXXIII)

R DE HIS QVAE EX PVBLICA COLLATIONE ILLATA SVNT NON VSVRPANDIS R

- 1 IMP. CONSTANTINVS A. Nullus iudicium id, quod a re publica ex collatione suscepit, mutui interuentione opposita uel inuadat uel conetur inuadere. D. PRID. 15 NON. MART. TREVIRIS³ PAVLINO ET IVLIANO CONSS. ^{a. 325}
- 2 IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. PALLADIO. [Th. 12, 9, 2] Nullus penitus ex eo, quod refertur in conditis uel in arca continetur, ad quemlibet titulum usurpet, nisi forte praesumendi facultatem sublimium potestatum iussione perceperit. ¹⁹ D. III ID. APRIL. CONSTANTINOPOLI ANTONIO ET SYAGRIO CONSS. ^{a. 352}
- 3 IMP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. MESSALAE PP. Sciant iudices [11, 65, 5 Th. 12, 9, 3] nihil sibi ex priuatae rei canone uel ex eo, quod ex isdem titulis exegerint⁴, ad necessitates alias transferre licere⁵, nisi malint grauissima seneritate suam⁶ licentiam coercent. D. XVI K. IVN. MEDIOLANI THEODORO CONS. ^{a. 390}

LXXVI (LXXIII)

R DE AVRO CORONARIO R

- 1 ⁷IMPPP. GRATIANVS VALENTINIANVS ET THEODOSIVS AAA. CYNEGIO PP. [Th. 12, 13, 5] Ad collationem auri coronari placuit neminem absque consuetudine esse cogendum. D. XV K. FEBR. CONSTANTINOPOLI RICOMERE ET CLEARCHO CONSS. ^{a. 354}

KOI

¹ Pirisaborae (*Kiessling ex Ammiano* 24, 2, 9)? ² iunge 1, 45, 2, 11, 2, 5 ³ [accepta . . .] Treuiris? ⁴ contigerit l. gem. ⁵ transferendum l. gem. ⁶ eorum l. gem. ⁷ iunge 8, 11, 7

¹ ygostatē O, nicostratem K¹ fallantur I² contemptione I | s. a. Th. 5 prosecutori- bus) Th. 12, 8, persecutoribus libri 6 impp. . . pp.) Paris. 4521 Th., imp. hon. KOI auri] quri O | prosecutores] Th., persecutores K¹, persecutio-nes O | parte O | promissa I² | prosecutoria] Th., persecutoria KO, persecutore I | praesumti O | retractant O | quis] que K², quis praescripto I | 9 co- mites I | deinceps K¹⁰ s. a. Th. 12 qui O² Th. 12, 9 | ex] in O² 13 usurpadis K² 14 a. om. KOI | nullius O | ad rem publicam KO²I | collationem I² 15 suscepint O | mutui] mutiri O² | opposista I² | s. a. Th.

17 mpp. grat. ual. et theod. aaa. Paris. 4521, imp. gor. KOI | palladio] Paris. 4521, hanc lampadi k. n. Th., om. KOI: cf. 10, 6, 2 18 nullius O | 19 potestatum iussionem percep. K, iussione percep. potestatem O 20 s. a. Th. 21 impp. . . pp.) Paris. 4521 Th., imp. arc. KO, imp. d. I | iudicis K² 22 ex eo] eo Th. 23 traferre I, tra ferre O | malint] Z Th., malunt O, maluerint K, maluerit I | coercegi] cohartari alias coherceri K², coherceri alias coartari I 26 corodario I | 27 impp. . . cynegio (cineo Par.) pp.) Paris. 4521 cum Th., imp. gra. K¹, imp. gor. O | 28 ad] id O | s. a. Th.

LXXVII (LXXV)
R DE IRENARCHIS R

1 IMP. HONORIVS ET THEODOSIVS AA. ANTHEMIO PP. Irenarchae, [Th. 12, 14, 1 mut.
qui ad prouinciarum tutelam quietis ac pacis per singula territoria faciunt stare concor-
diam, a decurionibus iudicio praesidum prouinciarum idonei nominentur¹. D. viii k. IAN. 5
CONSTANTINOPOLI HONORIO VIII ET THEODOSIO III AA. CONSS. a. 409

LXXVIII (LXXVI)
R DE ARGENTI PRETIO QVOD THESAVRIS INFERTVR R

1 IMP. ARCADIVS ET HONORIVS AA. ETVYCHIANO PP. Iubemus, ut pro [Th. 13, 2, 1
argentii summa, quam quis thesauris fuerat illatus, inferendi auri accipiat facultatem, ita 10
ut pro singulis libris argenti quinos solidos inferat. D. xi k. MART. CONSTANTINOPOLI
CAESARIO ET ATTICO CONSS. a. 397

KOI

¹ Irenarcharum uocabula, quae adsimulata prouincialium tutela quietis ac pacis per singula
territoria haud sinunt stare concordiam, radicitus amputanda sunt Th.

2 rubricam om. I^a 3 impp. ... pp.] Paris. 9 impp. ... pp. (pp. om. Par.)] Paris. 4521
4521 Th., imp. hon. KOI | urenarche I^a Th., imp. arc. KOI | pro] per O 10 the-
5 a om. I^a | s. a. Th. 8 quod] que I suaris O 11 pro] per O | s. a. Th.